

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΤΟΣ Γ'. ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1910 ΤΕΥΧΟΣ ΠΙΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αἱ Ἑλληνίδες καλλιτέχνιδες.

Χαῖρε νόμφη ἀνύμφευτε! ἐπὶ Γ. Κελεποῦρου.

Τὸ καράβι, ἐπὶ Ρόζας Ἰωάννου.

Ἡ πικρὴ ἀλήθεια, ἐπὶ Ἑλένης Σβορώνου.

Τὸ παλῆ καράβι, ἐπὶ Κλεαρτέης Δίπλα.

Ἡ ὡμορφὴ νόμφη, ὁ ἀξίος γαμπρός, ὁ Μπέης καὶ τὰ σερῶντα του, ἐπὶ Χ. Χρηστοβασίλῃ.

Παλαιοὶ καὶ νέοι μουσουργοί. Σοπέν. — Ποντσόνι, ἐπὶ Β. Βεκ.

Ἐδμόνδος Ροστάν.

Jean Moréas, ἐπὶ Δίκ.

Μελλοντισμὸς καὶ εἰς τὴν τέχνην.

Ποικίλη σελίς.

Γράμματα καὶ Τέχνη. (Ζωγραφικὴ. — Γλυπτικὴ. — Θέατρον. —

Μουσικὴ. — Διαλέξεις. — Διαγωνισμοί).

Σκέψεις.

ΕΙΚΟΝΕΣ

Ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ, πίναξ Ροῦβενς.

Μαρίνα Ἀμυραδάκη.

Θάλεια Φλωρᾶ-Καραβία.

Κλεονίκη Ἀσπριώτου.

Ἀγγελικὴ Στεφάνου.

Μαριάνθη Δρακονταεῖδη.

Ἐμπνευσις, ἐπὶ Κλ. Ἀσπριώτου.

Ὁ μούτσος, ἐπὶ Θ. Φλωρᾶ-Καραβία.

Προσωπογραφία τῆς κόρης μου, ἐπὶ Μ. Ἀμυραδάκη.

Καθέλικταις τοῦ θωρηκτοῦ «Ἀβέρωφ».

Τὸ Πάσχα τῆς ἐγγονῆς, σχεδιαγράφημα Νικηφόρου Λύτρα.

Ἑλλη Βίκτωρος, ὡς Χίμαιρα. — Ὡς μᾶλλον ζωγραφικῆς. — Ἐπὶ τοῦ Παρθενῶνος

Ἰωάννης Μωρεῖας.

Οἱ Βασιλεῖς μεταβαίνοντες εἰς τὴν Βουλῆν.

Ἀγαλμάτια Σαντεκλέρ.

Μ. Κολυβά εἰς τὸ «Ὀνειρώδες βάλς».

ΣΥΝΑΡΟΜΗ ΔΡ. 12.

ΓΡΑΦΕΙΑ Ὁδὸς Χαγιάκου Τρικούπη 22α

ΑΘΗΝΑΙ

“ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ,”
ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΑΘΗΝΑΙ

Διευθυντής Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ὁδὸς Χαγιάδων Τρικοῦνη 22α.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ἐτησίᾳ προκληρωτέα

- Ἐν Ἑλλάδι δρ. . . . 12
- Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. . . 12
- Ἐξάμηνος φρ. . . . 6

Ἐκαστον τεύχος τιμᾶται 1 δραχμῆς.

Οἱ καθυστεροῦντες ἔτι τὴν συνδρομὴν των, παρακαλοῦνται ὅπως ἀποστείλουσιν αὐτὴν πρὸς τὴν ἐν Ἀθήναις διεύθυνσιν τῆς «Πινακοθήκης».

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ

Ν. Σ.— Περὶ Θεσσαλικῶν ἐπιγραφῶν ἔχει ἐκδώσει βιβλίον μεγάλου ἐνδιαφέροντος ὁ ἐν Ἀλμυρῷ γνωστότατος ἀρχαιολόγος κ. Νικ. Γιαννόπουλος, ὅστις καὶ εἰς περιοδικὰ κατὰ κειρὸς ἔχει δημοσιεύσει σχετικὰς ἀρχαιολογικὰς μελέτας. Εἶνε εἰδικώτατος εἰς τὴν ἐπιγραφολογίαν.

Μνήμωνι. Πάτρως.— Ἰὺς τυπωθῆ τὸ φύλλον, ὅταν ἐμάθωμεν ὅτι ὁ ψυχολογῶν Βγιόρσον νεκραίστη, δὲν παύομεν, ἐάν πένσαρες Ἑλληνικαὶ ἐφημερίδες ἐπέθαναν — τινὲς ἐδημοσίευσαν καὶ κριτικὴν — τὴν Νοβηγίν συγγραφέα. Δὲν εἶχον βίβλια προηγουμένα μαζῇ του, ἡμεῖς δὲ καλῆ τῇ πίστει ἠρύσθημεν μίαν ἰδέσιν. Ὁ Ἑλλ. τύπος, βλέπετε, ἔχει τόσῃ ἐνημερότητα ὥστε νὰ προλέγῃ καὶ τὰ συμβησόμενα, τίς οἶδε, μετὰ πῶσα ἔτη. Ὡστε τὸ σημεῖωμά σας περὶ Βγιόρσον κρατήσατέ το εἰς τὸ συρτάρι σας μέχρις ὅτου εὐδοκήσῃ ὁ Ὑψιστος, χαρίζόμενος εἰς τὰς Ἑλλ. ἐφημερίδας, νὰ καλέσῃ παρ' Αὐτῷ τὸν μέγαν δραματικόν.

Φίλω.— Μὴ παραξενεύεσθε ἂν ὁ κ. Ξενόπουλος συνηγόρησε μετὰ τόσῃς θέρησι ὑπὲρ τῆς παρατηρούμενης τάσεως περιοδικῶν τινῶν, ὅπως μεταβληθῶσι εἰς ἐντευκτήριον αἰσθηματολογικῶν συνηροσῶν. Ἄφ' ὅου ἡ «Διάπλασις» — ἡς εἶνε ἀρχισυντάκτης ὁ κ. Ξενόπουλος — διὰ τῶν ἐπὶ πληρωμῇ μυστικῶν, ἀσπασμῶν κτλ. καὶ τῆς συνθηματικῆς ἀλληλογραφίας, τῆς ἐν ἀγνοίᾳ τῆς Διευθύνσεως διεξαγομένης, εἰσήγαγε εἰς τὸν μικρόκοσμον τὸν ἀσύρματον τῆς συμπαθείας τηλεγραφον, φυσικὸν ἦτο, ὅπως ὁ μισᾶζων τῆς συνηροσῆσεως ἀρχισυντάκτης εὐχρηθῆ ἐπέκτασιν τοῦ νέου τούτου προορισμοῦ τοῦ τύπου, εἰρωνευόμενος ἅμα τόσον περιφρονητικῶς τὴν αἰ Ἑλληνικὴν οἰκογένειαν ὡς ὀπισθοδρομικὴν καὶ ἀμαθῆ! Τὸ ἐπιχοδομητικώτατον αὐτὸ ἄρθρον ἐδημοσιεύθη εἰς τὰς «Ἀθῆνας», αἱ ὅσαι ὡς γνωστὸν δὲν δημοσιεύουσιν διαφρημῆσεις περὶ μεταδοτικῶν νοσημάτων, ἐλησμόνησαν ὅμως ὅτι οὐδὲν μεταδοτικώτερον τῆς ἐλευθερίας ἠθικῆς.

Π. Α.— Ἄλλοίμονον, ἐάν ἡ διεύθυνσις τοῦ περιοδικοῦ ἦτο ὑποχρεωμένη, ὡς ἀφελῶς νομίζετε, νὰ ἐξηγῆ τοὺς λόγους δι' οὓς ἐν χειρόγραφον ἀπορρίπτεται. Λαμβάνομεν τόσα πολλά, ὥστε καὶ νὰ τὰ ἀναγνώσωμεν κἂν μᾶς ἀφαιρῆ χρόνον καὶ προκαλεῖ πολλὰκις τὴν δυσφορίαν. Ἐπιτελεῖον γραμματέων ἔπρεπε νὰ ἔχωμεν διὰ τὰ πλέκωμεν «Μωρίας ἐγκώμια»!

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ ΓΑΛΑΝΟΥ

Ἐντὸς τοῦ ἔτους ἐκδίδονται:

- 1ον.— «Ἡ Βάσις τῆς Ἠθικῆς» τοῦ Σιopenχάουερ.
- 2ον.— «Φιλοσοφία καὶ Φιλόσοφοι» τοῦ Σιopenχάουερ.
- 3ον.— «Τὸ ἄτομον κατὰ τῆς Πολιτείας» τοῦ Σπένσερ.
- 4ον.— «Πῶς πρέπει νὰ ζῶμεν» τοῦ Λούμποκ.
- 5ον.— «Κοινωνικὴ φιλοσοφία καὶ Σοσιαλισμός» τοῦ Ἀίχβαλ.

—Τὰ πέντε ἡμῶν τιμῶνται δραχμῶν 15.—
 Οἱ προπληρῶντες συνδρομηταὶ λαμβάνουσι τὰ πέντε ταῦτα βιβλία ἀντὶ Δραχμῶν 10 προσθέτοντες δὲ ἑτέρας δραχμὰς 10, λαμβάνουσι καὶ τὰ ἤδη ἐκδοθέντα ἐν ν. ἔ. ἔργα, ἧσαι: «Νέας Ἰδέας», «Τέλος τῆς ἐποχῆς μας», «Σανάταν τοῦ Κρόυτσερ» καὶ «Ἀνάστασιν» τοῦ Τολστόη. — «Κοινωνιολογικὰ παρὰδοξα» καὶ «Ψυχολογικὴ Φυσιολογία» τοῦ Πνεύματος καὶ τῆς Ἰδιοφυίας» τοῦ Μᾶς Νορβιάου. — «Τὸ Ἄγνωστον καὶ τὰ Ψυχικὰ Προβλήματα» καὶ αἰ Ὁ Θεὸς ἐν τῇ φύσει» τοῦ Φλαμπαριόν καὶ τὴν «Ἐπιστήμην τῆς Εὐτυχίας» τοῦ Φινὸ, τιμῶμενα ἡμῶν δραχ. 24, 30. Ὡστε οἱ προπληρῶντες συνδρομηταὶ μόνον δραχ. εἴκοσι λαμβάνουσιν ἐν ὅλῳ βιβλία ἀξίας δραχ. 39, 50. Τὰ 9 ἐκδοσόμενα στέλλονται ἅμα τῇ λήψει τῶν 20 δρ. ἐλεύθερα παχυδρομικῶν τελεῶν.
 Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται μόνον εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον τοῦ Ἀριστ. Γαλανοῦ (ὁδὸς Σταδίου 54) Ἀθῆναι.
 Ἐπωφεληθῆτε τῆς μοναδικῆς εὐκαιρίας ὅπως πλουτίσῃτε τὰς βιβλιοθήκας σας μετὰ ἀριστουργήματα τῆς συγχρόνου Φιλοσοφίας εἰς τὸ ἦμισυ τῆς ἀρχικῆς τῶν τιμῆς.

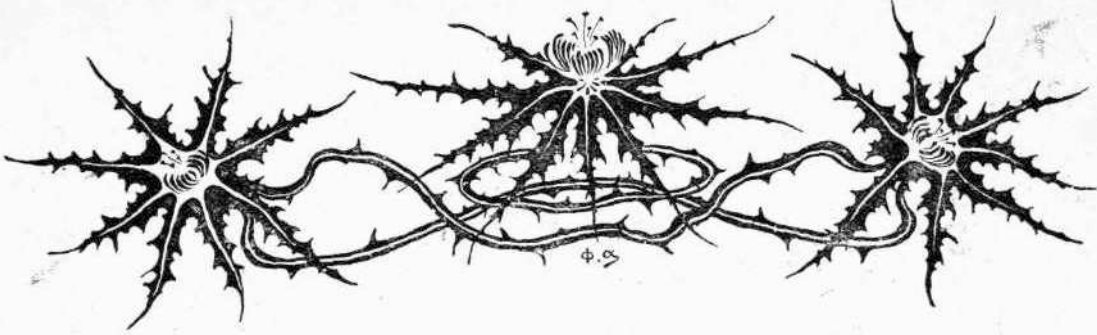
Ἡ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΕΡΙΟΦΩΤΟΣ ΑΘΗΝΩΝ

Εἰδοποιεῖ τοῦς κ. κ. καταναλωτὰς τοῦ ηλεκτρικοῦ φωτισμοῦ, ὅν ἡ ἐτησίᾳ κατανάλωσις ὑπερέβη τὰς 15,000 ἐκατόμβιαττα, ὅπως προσκομίσωσι τοὺς λογαριασμοὺς αὐτῶν ἐξωφλημένους εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Ἑταιρίας πρὸς εἰσπράξιν τῆς κεκαυοισμένης ἐκπτώσεως.

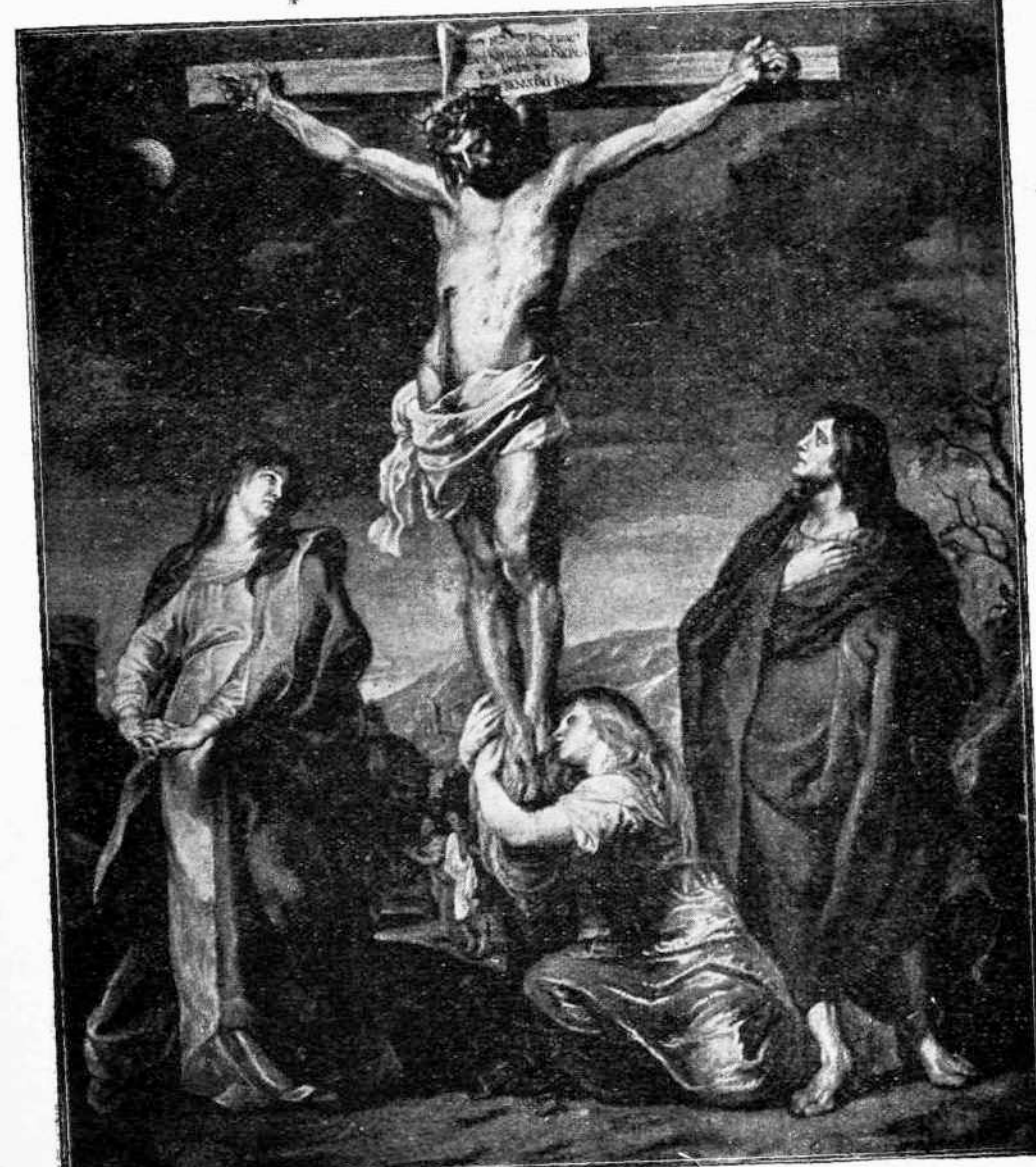
(Ἐκ τοῦ Γραφείου)

ΠΡΟΣΕΧΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

- Ἡ Ξυλογλυφία ἐν Ζακύνθῳ, ἐπὶ Λεωνίδα Ζῶη.
- Μπετόβεν, ἐπὶ Ἀγγελικῆς Παναγιωτίτου.
- Εἰμαρμένη, δραματίον ἐπὶ Γιάννη Καμβινέλλη.
- Ἡ ἄρπαγὴ τῆς Δάφνης, διήγημα οἰκογενειακόν, ἐπὶ Χρ. Χρηστοβαοίλη.
- Οἱ κόσμοι τῶν ὀνείρων, φανταστικὸν διήγημα ἐπὶ Βύρ. Κομποπούλου.
- Ἰταλὸς καλλιτέχνης ἐν Ἑλλάδι, ἐπὶ Σπ. Δε-Βιάζη.

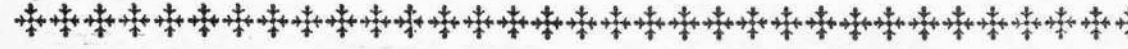

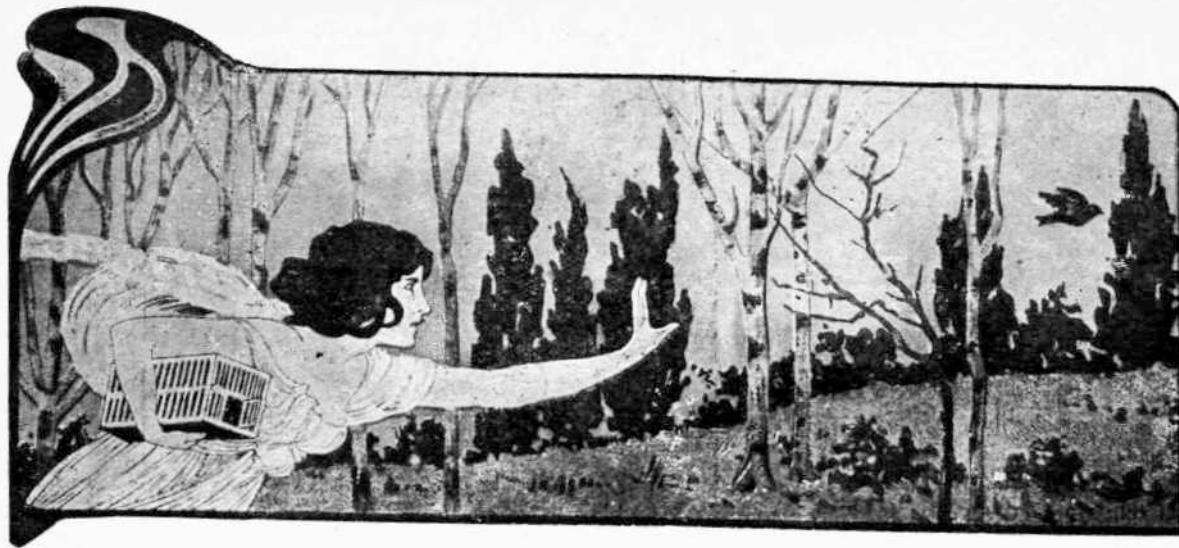
Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΕΝ ΤΗ ΤΕΧΝΗ

RUBENS.

Ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ.

ΑΙ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΔΕΣ

ΙΣ τὸ «Μικρασιατικὸν ἡμερολόγιον» ἢ ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Σίβυλλα γράφουσα λογιὰ δεσποινίδες, δημοσιεύει ἐκτενῆ μελέτην περὶ τῆς Ἑλληνίδος ἐν τῇ καλλιτεχνίᾳ, εἰκονίζουσα χρονολογικῶς τὴν ἐξέλιξιν τῆς γυναικείας ἐν τῇ Ἑλλ. τέχνῃ ἐπιδόσεως. Ἀναφέρει τὰς παλαιωτέρας Ἑλληνίδας καλλιτέχνιδας Ἀλταμούρα, Γενναδίου, Ἀμυραδάκη, ἀδελφὰς Πρωσκλέντη, περισσότερην ὅμως ἐνδιατρίβει εἰς τὰς νεωτέρας.

Μεταφέρομεν ἐκ τῆς μελέτης ταύτης ἀπόσπασμα περὶ τῆς πρώτης ἐν Ἑλλάδι ἐπισήμου, οὕτως εἰπεῖν, ἐμφανίσεως καὶ ἀνγνωρίσεως τοῦ γυναικείου καλλιτεχνικοῦ ταλάντου.

«... Κατὰ τὸ 1894 γίνονται αἱ γυναῖκες οἰωπηλῶς τὸ πρῶτον δεκταὶ ἐν τῷ Μετσοβίῳ Πολυτεχνείῳ ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως αὐτοῦ, οὐχὶ ὡς τακτικαὶ μαθήτρια ἔγγεγραμμένα, ἀλλ' ὅπως παρακολουθοῦσι τὰ μαθήματα τῆς καλλιτεχνικῆς σχολῆς.

Τὸ πρῶτον τοῦτο βῆμα οφείλεται εἰς τὰς ἐπανελημμένας καὶ ἐπιμόνουσας αἰτήσεις τινῶν ἐκ τῶν ἐν τῇ Καλλιτεχνίᾳ ἰδιωτικῶς ἀσχολουμένων Ἑλληνίδων, βῆμα ἀβέβαιον πρὸς τὴν καλλ. ἐκπαίδευσιν τῆς νεοτέρας Ἑλληνίδος, ἀλλ' ἐλπιδοφόρον. Καὶ ἡ ἀδεια ὅμως αὕτη μετ' ὀλίγον ἀνεκλήθη, ἐνεκεν ἀνενεργείας.

Τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1900 ἡ Ἐταιρεία τῶν Φιλοτέχνων προτάσει τοῦ γενικοῦ γραμματέως καὶ ἰδρυτοῦ αὐτῆς, κ. Δ. Ι. Καλογεροπούλου συνιστᾶ Καλλιτεχνικὴν σχολὴν Κυριῶν, ἣτις εἶνε ἡ μόνη μέχρι σήμερον ἰδρυθεῖσα τοιαύτη ἐν Ἀνατολῇ, ἐν ἣ συνενεργήθησαν πᾶσαι αἱ ἐν τῷ Πολυτεχνείῳ ἐπὶ τινα χρόνον φοιτήσασαι, ἐν αἷς αἱ δεσπ. Μαρ. Δρακονταειδῆ, Σοφία Λασκαρίδου, Ἀγγελικὴ Στεφάνου, Ἑλ. Βοζιζή νυν κ. Γεωργαντῆ, Κλ. Ἰωαννίδου, Γουλιὰ Σκούφου, Ἐρατὸ Βάλβη, Ἑλ. Τσάντα καὶ ἄλλαι.

Ἡ σχολὴ διηρέθη εἰς τέσσαρα τμήματα. Προσωπογραφίαν, γλυπτικὴν καὶ πηλοπλαστικὴν. Ἐφοίτησαν κατὰ τὸ α'. ἔτος 35 δεσποινίδες διδασκείσαι καὶ θεωρητικὰ μαθήματα, ἣτοι ἀρχαίαν ἱστορίαν μέχρι τῆς Ἀναγεννήσεως ὑπὸ τοῦ κ. Ἀλ. Φι-

λαδελφέως, καὶ Νεωτέραν μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τῆς σχολῆς, κ. Δ. Καλογεροπούλου. Κατὰ τὸ β'. ἔτος διοργανώθη ἔκθεσις τῶν ἔργων τῶν μαθητριῶν, ὧν ὁ ἀριθμὸς ἠῦξήσεν. Ἡ σχολὴ ἐλειτούργησε καὶ γ'. ἔτος, ἀλλὰ διαλυθεῖσα κατόπιν τῆς ἑταιρείας, διελύθη καὶ ἡ σχολὴ ἐλλείπει πόρων.

Αἱ ἐνθουσιωδέστεραι ἐν τοῦτοις τῶν μαθητριῶν τῆς δὲν ἐγκατέλειπον τὰ ὄρατα ὄνειρά των καὶ διὰ συντόνου ἐνεργείας παρὰ τῷ κ. Θεοτόκῃ, τότε ὑπουργῷ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐπέτυχον ὅπως ὑπουργικὴ ἀδεία ἐπιτραπῆ καὶ εἰς τὰς γυναῖκας νὰ κατατάσσονται ὡς τακτικαὶ μαθήτρια ἐν τῇ Καλλ. σχολῇ τοῦ Πολυτεχνείου διὰ τε τὴν ζωγραφικὴν καὶ τὴν γλυπτικὴν. Εἰς τοῦτο δὲ τὰ μέγιστα συνετέλεσεν ἡ εὐδοκίμησις αὐτῶν ἐν τῇ σχολῇ τῶν Φιλοτέχνων, ἣς ἐνεκα κατετάχθησαν οὐχὶ ἐν τῇ α', ἀλλ' ἐν τῇ εὐθείας εἰς ἀνωτέρας τάξεις, ἀναλόγως τῆς ἱκανότητος ἐκάστης μετ' αὐστηρὰν δοκιμασίαν.

Ἐνῶ τῷ 1904 αἱ μαθήτρια ἐπιθύνοντο ἀνερχόμενα εἰς 23, οἱ καθηγηταὶ τοῦ Πολυτεχνείου ὑπέβαλον εἰς τὸν κ. Πρωθυπουργὸν ἔγγραφον, δι' οὗ ἐξήχθησαν ὅπως ἀπαγορευθῆ ἡ φοίτησις τῶν μαθητριῶν, διὰ λόγους αἰσθητικῆς σεμνότητος. Εὐτυχῶς ἡ αἴτησις ἀπερροήθη.

Τῷ 1905 ὑπὸ τοῦ μακαρίου Λαμπάκη καὶ τῷ 1908 ὑπὸ τῆς Μ. Δρακονταειδῆ καὶ Σ. Βικάνου ἐγένοντο ἀπότεραι ἰδρύσεως σχολῆς ζωγραφικῆς διὰ Κυρίας, ἀλλ' ἀπέτυχον.

Ἡ Ἑλληνὶς καλλιτέχνης ἐτίμησεν ἑαυτὴν καὶ τὴν πατρίδα τῆς. Παρ' ὅλου τοῦ ἀγῶνα οὗ ἐδέησε νὰ διεξαγάγῃ κατὰ τὰ πρόθερα τοῦ Κ'. αἰῶνος ἐναντίον τῶν ἐσχωριασμένων προλήψεων καὶ τῆς ἀμαθείας, παρ' ὅλην τὴν πρὸς τὴν τέχνην καὶ τὸν καλλιτέχνην ἀδιαφορίαν τοῦ κοινοῦ καὶ τὴν ἀστοργίαν τῆς Κυβερνήσεως, τὴν ἔλλειψιν Λέσχης ἐνωτικῆς τῶν καλλιτεχνίδων, δυναμένης νὰ ὑποβοηθήσῃ ποικιλοτρόπως τὴν παραγωγὴν καὶ ἐνθαρρυντικὴν ἐκποίησιν τῶν ἔργων αὐτῶν δι' ἐκθέσεως διαρκοῦς, ἡ Ἑλληνὶς καλλιτέχνης ἐργάζεταί.

Περαιθετομεν τὰς εἰκόνας τῶν μελλόν ἐκ τῶν Ἑλληνίδων καλλιτεχνίδων ἀνεγνωριστέων καὶ ἡγυμένων ἐν πρωτοπορείᾳ τῶν ὁμοφύλων συναδελφῶν των.

Ἡ κυρία Θ. Φλωρᾶ-Καραβία εἶνε ἡ πρώτη κτηκτῆσασα ἑξαιρετικῶν θέσιν ἐν τῇ νεοελληνικῇ

1) Προσωπογραφίας τῆς δεσποινίδος Λασκαρίδου καὶ τῆς κ. Γεωργαντῆ ἠδημοσιεύσαμεν ἄλλοτε.

καλλιτεχνίᾳ. Κατάγεται ἐκ Σικατίας τῆς Μακεδονίας. Κατόπιν διαγωνισμοῦ, ὅτε ἐμαθῆτευσεν εἰς τὸ Ζάππειον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐστάλη εἰς Μόναχον· ἐκεῖ ἐμαθῆτευσε παρὰ τῷ κ. Ἰακωβίδῃ καὶ εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν Καλῶν τεχνῶν. Ἡ κ. Φλωρᾶ-Καραβία, ἣς ἱκανὰ ἔργα ἔχει δημοσιεύσῃ ἡ «Πινυκοθήκη», διαμένει ἤδη ἐν Καίρῳ.

Ἡ κυρία Μαρίνα Ἀμυραδάκη, κόρη ἀξιωματικοῦ τοῦ ναυτικοῦ, ἐγεννήθη εἰς τὰ Ψαρρὰ. Ἐμαθῆτευσεν εἰς τὸ Ἀρσακείον. Ἐξεκλήσασα ἐπὶ τριετίαν τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα εἰς Ὀδισσόον, ἐπανῆλθεν εἰς Ἀθήνας καὶ προσελάβε καθηγητὴν τὸν ζωγράφον κ. Λεμπέσην. Οἰκονομικὰ ἀτυχήματα, ὁ θάνατος τοῦ συζύγου καὶ τῆς κόρης τῆς, τὴν ἐπέκραναν ἀφαιρέσασαι τὴν γαλήνην τῆς ψυχῆς τῆς καὶ χρόνον ὅπως ἐργασθῆ περισσότερον. Ὁλὴν τὴν στοργὴν τῆς πρὸς τὴν τέχνην συνεκέντρωσεν εἰς τὴν «Προσωπογραφίαν» τῆς ἐν ἡλικίᾳ 16 ἐτῶν θανούσας κόρης τῆς, ἣν δημοσιεύομεν ἐν ἐπομένῃ σελίδι.

Ἀπὸ ἐτῶν διδάσκει ἐν τῷ Ἀρσακείῳ ζωγραφικῶν. Ἐπανελημμένος ἐξέθηκεν εἰς ἐκθέσεις ἔργων.

Ἡ δεσποινὶς Κλεονίκη Ἀσπριώτου εἶνε αὐτοδημιούργημα. Μετὰ τὰς ἐν τῷ Ζάππειῳ Κωνσταντινουπόλεως σπουδὰς τῆς ἐπεδόθη εἰς τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα· ἀλλὰ ταχέως τὴν ἐλλέυσεν ἡ τέχνη. Μεταβᾶσα εἰς Πράγαν, ἤσυχον εἰς τὴν κοσμητικὴν. Ἐν Μοναχῷ ἀπελθούσα κατόπιν ἐσπούδασε ζωγραφικὴν ἐπὶ τριετίαν, μαθητεύσασα καὶ παρὰ τῷ Γυζί. Εἰς Παρίσιον· ἐπὶ τετραετίαν διαμείνας, συνεπλήρωσε τὰς σπουδὰς τῆς· καθηγητὰς ἐκεῖ ἔσχε τὸν Benjamin Constan, Collin, Carrière καὶ ἄλλους.

Μαρίνα Ἀμυραδάκη

Θάλεια Φλωρᾶ-Καραβία

Κλεονίκη Ἀσπριώτου

Ἀγγελικὴ Στεφάνου

Μαριάνθη Δρακονταειδῆ

Τῷ 1901 ἐξέθηκε διὰ πρῶτην φορὰν εἰς τὸ Παρισινὸν Salon, κατόπιν δὲ εἰς Βιέννην, Πράγαν καὶ Ἀθήνας. Εἶνε ἐγκατεστημένη ἐν Παρίσιον, ἀλλ' ἤδη διαμένει ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκτελούσα παραγγελίας προσωπογραφῶν.

Ἐργον τῆς Ἀσπριώτου ἔχει ἀγοράσει καὶ ἡ πριγκίπισσα τῆς Βουλγαρίας Κλεμεντίνη. Ἡ «Ἐμπνευσις» κρίνεται ὡς ἐν τῶν καλλιτέρων ἔργων τῆς.

Ἡ δεσποινὶς Ἀγγελικὴ Στεφάνου, κόρη ἀνωτέρου διοικητικοῦ ὑπαλλήλου καὶ ἐγγονὴ γεροσιαστοῦ ἐπὶ Ὀθωνος, ἐγεννήθη ἐν Χαλκίδι. Εἶνε ἡ μόνη Ἑλληνὶς, ἡ ὅποια ἔχει διπλοῦν πτυχίον, ζωγραφικῆς καὶ γλυπτικῆς, τοῦ Πολυτεχνείου Ἀθηνῶν. Ἐσχε διδασκάλους τὸν Λύτραν καὶ τὸν Βροῦτον. Ἐπεράτωσε τὰς σπουδὰς τῆς γλυπτικῆς τῷ 1907, εἶτα δὲ ἐξακολούθησε τὴν σπουδὴν τῆς ζωγραφικῆς, ὑπὸ τὸν κ. Ἰακωβίδην.

Ἡ δεσπ. Στεφάνου διδάσκει ἐν τῷ Ἀρσακείῳ τεχνικὰ μαθήματα, μετέχει δὲ τακτικῶς τῶν ἐν Ἀθήναις καλλιτεχνικῶν ἐκθέσεων.

Ἡ δεσποινὶς Μαριάνθη Δρακονταειδῆ, ἐκ Κεφαλληνίας, ἔλαβε τὰ πρῶτα μαθήματα ἀπὸ τῶν αἰμυνηστῶν Βολωνάκη. Πρῶτη αὐτῆ εἰσῆλθε τῷ 1894 εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον, διατελέσασα μαθήτρια ἐπὶ ἔτη τοῦ κ. Ροῦλου. Τῷ 1900 μετέβη εἰς Μασσαλίαν, ἀσχοληθεῖσα εἰς τὴν ζωγραφικὴν. Εἶνε ἡ πρῶτη διπλωματοῦχος τῆς ζωγραφικῆς τοῦ Πολυτεχνείου μας. Εἰς πίναξ τῆς παρ' αὐτῶν ἀνθῆ ἡγεύσθη ὑπὸ τῆς πριγκίπισσας Ἀλικῆς. Διδάσκει καλλιτεχνικὰ μαθήματα ἐν τῷ Ἀρσακείῳ, ἐξέθεσε δὲ ἔργα εἰς τὰς ἐκθέσεις τοῦ «Παρνασσοῦ», τοῦ Ζαππείου καὶ τοῦ «Συνδέσμου Συντακτῶν».

ΧΑΙΡΕ ΝΥΜΦΗ ΑΝΥΜΦΕΥΤΕ!

Ἡ ταπεινή μου προσευχή
π' ἄπ' τὴν ψυχὴ μου βγαίνει
ἓνα τραγούδι ὑφαίνει
γὰ Σέν', ὦ Παναγιά.

Καὶ ξαποσταίνει ἡ νεότη μου
στῆς Πίστewς τὴν ἐλπίδα
ποῦ ἔχει γιὰ Πατρίδα
τὸ Νοῦ καὶ τὴν καρδιά!

Μεγάλῃ Μάννα! π' ἔκλεισες
μέσ' στὰ πλατεῖά Σου στήθεια
τ' ἀπέφρου τὴν ἀλήθεια,
τ' ἀνέσπερο τὸ φῶς,

Στοῦ κόσμου τ' ἄγριο πέλαγος
κυβέροντα ἓνα διαβάτη
ποῦ μὴ χαρὰ φευγάτη
ἀναζητεῖ ὁ φτωχός.

Κι' ἀργοπερνᾷ στοῦ Γολγοθᾶ
τὸ ματωμένο δρόμο
μ' ἓνα σταυρὸ στὸν ὄμο
οἶν τὸ Χριστὸ κι' αὐτός!...

Γ. ΚΕΛΕΠΟΥΡΗΣ

Κλεονίκης Ἀσπριώτου

★ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΠΟΙΗΤΡΙΔΙ ★

ΤΟ ΚΑΡΑΒΙ

Καράβι γοργοτάξειδο καὶ λευκοφορεμένο
μοιάζεις λευκὴ περιστερά π' ἀπλόνει τὰ φτερά της
Καὶ μέσ' τὴν γαλανὴ ἀγκαλιὰ τῆς θάλασσας γερμένο
μὲ χίλια ὄνειρα γλυκὰ σὲ νανοουρῖζει ὁ μπατίης!...

Καράβι μου ποῦ πᾶς μακρὰ, μακρὰ σὲ μέρη ξένα
νὰ ἤξερες πόσο κακὸ σκορπᾷς κάθε φορὰ
Πόσες φορὲς ὠρφάνεφες ματάκια ἀγαπημένα
καὶ τᾶρριξες στοῦ χωρισμοῦ τὴ μαύρη συμφορὰ.

Καράβι, σὺ δὲν ἔγνώρισες ποτὲ αὐτὸν τὸ πόνο
καὶ χωρισμὸς τί θὲ νὰ πῆ ἄγνωστο εἶν' γιὰ σένα!..
Ἐσὺ ἐκείνη π' ἀγαπᾷς, μ' ἐκείνη ζῆς καὶ μόνο
ἔμας γιατί νὰ μᾶς στερῆς πρόσωπα λατρευμένα!...

ΡΟΖΑ Ν. ΙΩΑΝΝΟΥ

ΤΟ ΠΑΛΗΟ ΚΑΡΑΒΙ

Μέσ τὸ λιμάνι στέζεται γερὰ ἀλυσσοδεμένο
Καράβι, θεριοκάραβο, μὴ δύναμι παληά.
Δούλεψε χρόνια καὶ καιροὺς καὶ τώρα γηρασμένο
Τ' ἀφίσανε στοῦ λιμανιοῦ μὴν ἤσυχῃ γωνιά.

Αὐτὸ ποῦ πέλαγα ὠρίζε πλατεῖα κι' ἀγριεμένα
Καὶ παίζοντας τὰ διάβαινε στῆς νεότης τὸν καιρὸ,
Ποτέ του δὲ στοχάστηκε μὲ ξάρτια ἀμελημένα
Μὴ μέρα πὼς θὰ καρφωθῆ γιὰ πάντα στὸ γιολό!

Βαρκοῦλες τώρα γύρω του σὰν φίδια ξεγλιστροῦνε
Κι' ἀπὸ κοντὰ διαβαίνοντας ζορφὰ τ' ἀναθωροῦν,
Μὲ τὸ γοργό τους πέρασμα σκληρὰ τοῦ περγελοῦνε
Τὰ μαῦρα γεροντάματα ποῦ σκλάβο τὸ κρατοῦν.

Κι' ὅταν φουρτοῦνα δυνατὴ τοῦ λιμανιοῦ θολώνει
Μὲ μανιασμένο μούγκρισμα τὰ διάφανα νερά,
Φυλακισμένος γίγαντας τοὺς κάβους του τεντώνει
Κατὰ τὸ ἄγριο πέλαγο νὰ πεταχῆ ζητιᾶ.

Σὰν γέρος ποῦ στοχάζεται πὼς εἶναι νηὸς ἀκόμα
Καὶ τὰ γεράματα ξεχνᾷ, κι' αὐτὰ τοῦ τὸ θυμοῦν,
Ἐτσι καὶ τὸ πλεούμενο μὲ τὴν ψυχὴ στὸ στόμα
Τεντώνεται καὶ τοὺς ἀρμούς τοὺς νοιώθει νὰ πονοῦν.

Κι' ἀφίεται στὸ τίναγμα ποῦ ἄγρια τὸ τσακίζει,
Στὸ χτύπημα τοῦ κίματος, στ' ἀγέρα τὸ δαρμό,
Ζωὴ ὅπου σὴ νεότη τοῦ ζωὴ ἔλεγε τοῦ δίνει
Στὰ ἔρμα του γεράματα τοῦ δίνει πεθαμό.

Μέσ τὸ λιμάνι στέζεται μῆνες καὶ μῆνες τώρα,
Καράβι, θεριοκάραβο, μὴ δύναμι παληά.
Καὶ πικραμένο ἀκαρτερεῖ τὴν ἕσπερη τὴν ὥρα
Ποῦ θαῦρη τάφο ὁ γίγαντας σ' ἐκείνη τὴ γωνιά.

ΚΛΕΑΡΕΤΗ ΣΠΙΔΑ

Θ. Φλωρεῖα-Καραβία. Ὁ Μοῦτσος.

ΠΙΚΡΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

Βλέπω 'ς τὰ πλάγια τοῦ βουνοῦ
Ἐνα μικρούτσινο καλύβι
Ἡ στέγη του ἡ ταπεινὴ
Τί τάχα κάτω της νὰ κρύβῃ;

Βλέπω 'ς τὸ δρόμο τὸν πλατὺ
Παλάτι μαρμαροχτισμένο
Ἡ πόρτα ἡ ἀρχοντικὴ
Τί νὰ κρατῆ τάχα κλεισμένο;

Τοῦ κάκου τὸ γυρεῖει ὁ νοῦς
Π' ὄλο τὸν κόσμον τὸν γυρῖζει,
Τὸ ξεύρει μόνο ἡ καρδιά
Ποῦ κάθε μυστικὸ γνωρίζει.

Καὶ 'ς τὸ καλύβι τὸ φτωχό,
Καὶ 'ς τὸ μεγάλο τὸ παλάτι,
Πεθαίν' ἡ ὁμορφὴ χαρὰ
Πάνω 'ς τοῦ πόνου τὸ ζρεββάτι.

Σάμος

ΕΛΕΝΗ Σ. ΣΠΟΡΑΝΟΥ

Μ. Ἀμυραδάκη. Προσωπογραφ. τῆς κόρης μου

Ἐπάρχουν ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι καθιστοῦν τόσον
τριχυμῶδη τὴν φιλιάν, ὅσον καὶ τὸν ἔρωτα. Μὲ τὴν
διαφορὰν ὅτι λείπει τὸ κάλλος τοῦ πάθους.

*

Τὸ θέατρον δὲν διορθώνει τὰ ἦθη. Προτιμᾷ νὰ τὰ
ἀντικατοπτρίζῃ.

*

Μὲ τὰς γυναῖκας νέας τις ὄν ὁμιλεῖ διὰ τὰς ἀποτυχίας
του. Γηράσκων ὁμως, διὰ τοὺς ἄθλους του.

Ἡ γυναῖκα ποῦ μᾶς ἀγαπᾷ ὅταν περάσουν τὰ χρόνια
μας, ἀγαπᾷ πρὸ πάντων εἰς ἡμᾶς τὸ ἐρωτικὸν παρελ-
θόν.

*

Ἡ ἀληθὴς ἕσπερη φάνεια εἶνε τόσον σπανία, ὥστε
ἐκλαμβάνεται ὡς μετριοφροσύνη.

*

Εἰς τὸν ἔρωτα τὸ μέλλον εἶνε πάντοτε σκληρόν.

**Η ΩΜΟΡΦΗ ΝΤΦΗ,
Ο ΑΞΙΟΣ ΓΑΜΠΡΟΣ,
Ο ΜΠΕΝΣ ΚΑΙ ΤΑ ΣΕΡΑΓΙΑ ΤΟΥ**

Μέσα σὲ χλίε: ὠμορφες, ξανθὲς καὶ μαυρομάτες
Ἡ Λάφρη εἶταν ἡ πλειὸ ὠμορφη καὶ ἡ πλειὸ χαριτωμένη,
Κι' εἶχε καὶ μιὰ γλυκεῖα φωνή, ποὺ πέφταε καὶ τ' ἀηδόνια.
Προπόσιτα τ' ἔγινεσαν καὶ ζοχόντοι τὴν ζητοῦσαν
Γιὰ νύφη πρωτοπέφανη, γιὰ ξακουσμένη νύφη,
Κι' οἱ προξενεῖς ἐπήγγαιναν καὶ ἐζοχόνταν κάθε μέρα.

Μέσα σὲς τόσες προξενεῖς, σὲ τόσα παλληκαρία
Καὶ σὲ τὴν τιμὴ τὴν ἀπειρη καὶ σὲ τὴν περίσσια κάλλη
Ἄν ἤξερε ὁ πατέρας τῆς σὲ ποιὸν ν' ἀποφασίσῃ
Καὶ ποιὸν γαμπρὸν ν' ἀποδεχτῆ γιὰ τὴ γλυκεῖα του κόρη,
Ἦταν εἶταν ὅλοι ζηλευτοὶ καὶ ἀχοχοντογεννημένοι
Καὶ πρῶτοι σ' ἦν παλληκαριά, σὲ κάλλη καὶ σὲ τὴν νιότη,
Κι' ἐκεῖ ποὺ πολυσκεφτόνταν καὶ ψιλοσυλλογιώνταν
Βρίσκει ἕναν τρόπο δύσκολο μὲ κίνδυνα γεμάτον
Καὶ μιὰν ἀγὴ διαλάλησε σὲς ἐπαρχίεσ ὅλες:
— «Ὅποιος τὴ θυγατέρα μου γυναικὰ του γυνεύει,
Ἄν ἀπὸ νὰ κίψῃ μιὰ βραδυνὰ τοῦ Μπέη τὰ σεράγια
Καὶ νὰ μοῦ φέρῃ τὸ ταχὺ σὲ μιὰ χροσὴ λεκάνη
Κανίσοι μουσικάνισκο τοῦ Μπέη τὸ κεφάλι».

Ἦταν οἱ γαμπροὶ μαζεῦτηκαν στοῦ Μπέη τὰ σεράγια
Κι' ἀπ' ὅλους ἕνας ἔλειπε, ὁ πλειὸ μικρὸς ἀπ' ὅλους,
Ὁ Γιάννος ὁ περίφανος καὶ μουσικανθημιμένος,
Ποῦ εἶχε τὰ μίτια σὺν ἐλιές, τὰ φρόδια σὺν γαϊτάνι,
Καὶ τὸ μουστάκι ἀνίδρωτο, δὲν εἶτανε μαζὺ τους,
Κι' οὐδὲ στοὺς κάμπους φαίνονταν, καὶ οὐδὲ σὲ κοιν-
[τοβοῦντια.

Εἶταν χοχτροὶ καὶ ἐπέφρηλοι τῶν σεραγιῶν οἱ τοῖχοι
Τὰ παραθύρα τους φραχτὰ καὶ οἱ θύρες σιδερένιες,
Ἄνοιτωμένοι φύλαγαν διακόσιοι γενιτάσοι
Κι' ὁ Μπέης μέσα κάθονταν μὲ δώδεκα Τουρκάλες.
Ἄλλες τοῦ φέρνανε φαγιά, καὶ ἄλλες τοῦ τραγουδοῦσαν
Κι' ἄλλες τοῦ παραστέκανε μὲ χέρια σταυρωμένα,
Κι' ἕνας μικρὸς γενιτάσος μ' ἀνίδρωτο μουστάκι,
Ποῦ εἶχε τὰ μίτια σὺν ἐλιές, τὰ φρόδια σὺν γαϊτάνι,
Φωνὴ καθάρια ἀγγελικὴ, καὶ ἀγγελοῦ ὠμορφάδα,
Ὅλο τ' ἦν Μπέη κέρναγε μ' ἕν' ἀσημένιο τάσι
Τὸν κέρναγε χαροῦμένο καὶ γλυκοτραγουδοῦσε:
— «Γεῖ σου, χαρὰ σου, Μπέη μου, καὶ τῆς Τουρκάλες
[χαροῦσι!

«Ἐοῦνα πρόκειον τ' ἄρματα καὶ τὰ ψηλὰ σεράγια
«Οἱ διαλεχτοὶ γενιτάσοι νὰ σοῦ φυλάουν τὲς θύρες,
«Κι' οἱ δώδεκα χανούμισες μὲ τὰ περίσσια κάλλη,
«Ποῦ ἄλλες σοῦ φέρουνε φαγιά, καὶ ἄλλες σοῦ τραγου-
[δοῦνε
«Κι' ἄλλες σοῦ παραστέκουνε μὲ χέρια σταυρωμένα.»

Κι' ὁ Μπέης τοῦ ἀποκρίνονταν τραγουδιστὰ καὶ ἐκεῖνος:
— «Φωτιὰ νὰ κάρῃ καὶ ἀστραπὴ τὰ δόλια μου σεράγια,
«Κι' ὅλους τοὺς γενιτάσους μου παρούκλα νὰ τοὺς πάρῃ,
«Κι' ὅλες μου τὲς χανούμισες θανατικὸ νὰ μάσῃ,
«Μπροστὰ στὰ μαῦρα μάτια σου καὶ στὰ γλυκὰ σου κάλλη
«Καὶ σὲ τὴν περικάλῃ ὠμορφιά τῆς ξακουσμένης Λάφρης,
«Ποῦ θ' ἔτῃν κάρω μπέισσα καὶ ταίρι τῆς καρδιάς μου.»

— «Καὶ ποῦ τὴν εἶδες, Μπέη μου, τὴν ξακουσμένην
[Λάφρη;
— «Τὴν ὠμορφιά τῆς τραγουδοῦν σὸν κηπὸ μου τ'
[ἀηδόνια.

«Κέρνα με, ἀγόρι μου ὠμορφο, μὲ τ' ἀσημένιο τάσι,
«Ὡς ποῦ νὰ σκάσῃ ὁ Ἀγγερινός, νὰ πάῃ ἡ Πούλια
[γυῖμα,
«Κι' ὅταν μὲ πιάσῃ τὸ κρασί, καὶ ὅταν μὲ πάρῃ ὁ ἔπρος,
«Στείλε τοὺς γενιτάσους μου τὴν Λάφρη νὰ μοῦ φέρουν
«Σὲ μοῦλα χουσοκάπουλη μὲ χουσαφένια σέλλα».

Τὸν λόγο δὲν ἀπόσσε, τὸν λόγον δὲν ἀπέιπε,
Στὸ χέρι τοῦ Γενιτάσου χροσὸ μαχαίρι ἀποράφτει,
Αἰποθυμοῦν καὶ πέφτουνε καὶ οἱ δώδεκα Τουρκάλες,
Ἐκόπησε σὲ μιὰ στιγμὴ τοῦ Μπέη τὸ λαρόγγι
Καὶ τὸ κεφάλι βάλθηκε σὲ μιὰ χροσὴ λεκάνη.
Εὐτὺς ἐλίασαν καὶ φωτιὰ τὰ μετέκα σεράγια
Καὶ τὸ Γενιτάσοπουλο, τὸ ἑφτακαθαρισμένο,
Ποῦ εἶχε τὰ μάτια σὺν ἐλιές, τὰ φρόδια σὺν γαϊτάνι,
Κρατώντας παρομίσκαλα τοῦ Μπέη τὸ κεφάλι
Μὲς σὲ τὴν λεκάνη τὴν χροσὴ καὶ σκνυροπετρατωμένη,
Σὺν τὸ ζαρκάδι δρόμαγε στοὺς κάμπους καὶ σὲς ράγες
Καὶ μὲς σὲ σπλίε εἰσέβηκε τῆς ξακουσμένης Λάφρης,
Καὶ σὸν γλυκὸν πατέρα τῆς αὐτὰ τὰ λόγια λέγει:
— «Αὐτὴν τὴν νύχταν ἔκαρα τοῦ Μπέη τὰ σεράγια,
«Κι' ἔκορα τὸ κεφάλι του καὶ σοῦ τὸ φέρο ἔμπερος σου»
«Κανίσοι, μουσικάνισκο μὲς σὲ τὴν χροσὴ λεκάνη,
«Γιὰ νὰ μοῦ δώῃς ταίρι μου τὴν κόρη σου τὴν Λάφρη!»

— «Ἐοῦ εἶμαι ἕνας γενιτάσος, Τοῦχορον γαμπρὸ δὲν
[κάρω...
— «Δὲν εἶμαι ἐγὼ γενιτάσος, ἐγὼ δὲν εἶμαι Τοῦχος,
«Ἄλλ' εἶμαι ὁ Γιάννος, καὶ ἀγαπῶ τὴν μοναχὴ σου
[Λάφρη!»

Τότε ἀνοῖξε τὴν ἀγκυλιὰ τῆς Λάφρης ὁ πατέρας
Καὶ τὸν ἀγκάλιασε σφιχτὰ, τὸν φίλησε μὲ πόθο
Καὶ τοῦ εἶπε μ' εὐχαρίστηση καὶ ἐπιθυμὰ μεγάλη:
— «Σὺ εἶσαι ὁ γαμπρός, ποῦ γύρενα γιὰ τὴν γλυκεῖα
[μου Λάφρη!»
Κι' ἔγεινε ὁ γάμος καὶ ἡ χαρὰ, ποῦ βάσταζαν βδομάδες.
Φεβρ. 1910.

X. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

ΠΑΛΑΙΟΙ ΚΑΙ ΝΕΟΙ ΜΟΥΣΟΥΡΓΟΙ

ΣΟΠΕΝ

ΩΡΤΑΣΘΗ τὴν 9ην Φεβρουαρίου ἐν
Εὐρώπῃ εἰς ὅλα τὰ μουσικὰ κέντρα ἢ
ἐκατονταετηρῆς τῆς γεννήσεως τοῦ με-
γάλου μουσοῦργου τοῦ 19. αἰῶνος
Φρειδερίκου Σοπέν.

Ὁ Σοπέν ἦτο υἱὸς καθηγητοῦ τῆς
Γαλλικῆς εἰς τὴν γυμνάσιον τῆς Βαρσο-
βίας καὶ ἡ μήτηρ του ἦτο Πολωνίς.

Ὅταν ἦτο βρέφος εἶτο ἦκουε τὴν μη-
τέρα του παίζουσαν κλειδοκυμβάλον διὰ τὴν διασκεδάζῃ
τοὺς φοιτητὰς τοῦ οἴκουσφραίου, τὸ ὅποιον διετήρει ὁ
σὺζυγὸς τῆς. Πολλοὶ καὶ ἡ μικρὸς ἀκούον τὴν μητέρα του
παίζουσαν κατελαμβάνετο ἐπὶ λυγμῶν καὶ οἱ γονεῖς του
παρεξηγοῦντες αὐτοὺς υπελάμβανον ὅτι εἶχεν ἀπέχθειαν
πρὸς τὴν μουσικὴν. Ἄλλ' ὅταν μιὰν νύκτα ὁ Φρειδε-
ρίκος κατελθὼν κρυφίως τῆς κλίνης του μετέβη εἰς τὴν
αἴθουσαν καὶ προσεπάθησε νὰ ζωντανεύῃ διὰ τῶν μι-
κροσκοπικῶν του δακτύλων ἐπὶ τῶν πλήκτρων τοῦ
κλειδοκυμβάλου πρωτοτύπου μελωδίας, ἡ μήτηρ του
δὲν ἀμφέβαλλε πλέον.

Τὸ μέλλον τὴν εἰδικαίωσεν. Ἄλλ' ὁ μουσοῦργος ἀπέ-
θανε νέος.

Περὶ τὴν δύον τοῦ βίου του, δύο εἰδύλλια ἐφώτισαν
τὴν φθίνουσαν ὑπαρξίν του, συνδεθέντα τόσοσιν μετὰ τοῦ
ἔργου τοῦ μουσοῦργου, ὥστε νὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν
διάπλασιν τοῦ μουσικοῦ του ἔφους.

Δύο γυναῖκες εἰσέδωσαν εἰς τὴν πολυκύμαντον ἐκεί-
νην καλλιτεχνικὴν ψυχὴν. Ἡ Γεωργία Σάνδη καὶ ἡ
Ἰωάννα Στέργλινκ. Ἡ πρώτη εἰσήλασεν ἀγερόχως καὶ
ἐξαίφνης ὡς κυρίαρχος. Ἡ δευτέρα ἠρέμα καὶ δειλῶς.

Ἐσπέραν τινὰ τοῦ 1837, ὁ Σοπέν εὐρισκόμενος εἰς
Παρισοῦς ἦτο μελαγχολικὸς καὶ στενοχωρημένος. Μὴ
ἔχων δὲ τί καλλίτερον νὰ πράξῃ, μετέβη εἰς τὴν οἰκίαν
τῆς κομῆσεως Κροσόβσκα. Φυσικώτατα, παρεκλήθη
νὰ παίξῃ καὶ ἐπὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου. Καὶ πράγματι
ἔξετέλεσε μετ' ἀοννήθους ὀρέξεως πολλὰ τεμάχια, ξένα
καὶ αὐτοσχέδια, καὶ κατεμάγευσε τὸ ἀκροατήριόν του.
Ὅταν ἐτελείωσεν, ὁ παριστάμενος εἰς τὴν ἐσπερίδα
Λιστ, ἤλθε πρὸς αὐτόν, ὀδηγῶν μιὰν ὥραϊαν κυρίαν μὲ
μεγάλους παμμέλαγας ὀφθαλμοὺς καὶ ἀποπνεύσαν βαρὺ
ἄρωμα βιόλας τὸ ὅποιον πάντοτε κατέθελε τὸν Σοπέν.
Ἦτο ἡ Γεωργία Σάνδη, ἡ ὅποια τότε ἤγειν ἡλικίαν 34

ἐτῶν. Ποῖν ἢ τὴν γνωρίσῃ ὁ Σοπέν οἰδεμίαν ἔκρεφεν
ἐκείνησιν δι' αὐτήν. Συνήθιζε μάλιστα νὰ λέγῃ ὅτι
δὲν ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ πῶς τὰ γραφομένα τῆς ἦτο δυ-
νατόν νὰ γράφονται ἀπὸ μιὰν γυναῖκα. Ἄλλὰ τὸ ἐσπί-
ρας ἐκεῖνο ἡ Σάνδη τὸν κατέκτησε. Τὴν ἐπισῶσαν τὴν
ἐπισκέφθη καὶ αἱ ἐπισκέψεις του ἔγειαν συχνοτέραι.
Τοιοῦτοτρόπως ἤρρασαν ἡ πολέδακρος ἱστορία, ἡ ὅποια
διήρρασαν ἐπὶ μιὰν δεκαετίαν.

Ὁ Σοπέν οὐδέποτε ἐπῆρξεν εὖρωστος. Ἄλλὰ μετὰ
παρέλευσιν ἐνός ἔτους ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς γνωριμίας
του μετὰ τῆς Σάνδης ἡ ὑγεία του εἶχεν ὑποστῆ τοιοῦτον
κλονισμόν, ὥστε ἀμφότεροι οἱ ἐρασταὶ κατέφυγον εἰς
τὴν νῆσον Μαζόρκαν τῶν Βαλεαρίδων. Ἄλλὰ φαίνεται
ὅτι ἡ Σάνδη εἶχε πλέον κοροασθῆ ἐκ τῶν ἔρωτος ἐκεί-
νου. Ἐν ἔτος εἶνε μακρότατον διὰ τὸν ἔρωτα γυναικῶς
ἦτις ἄλλοτε ἐνεδύετο ὡς ἀρῆσ καὶ ἐπιτηδέειτο ἔρος
ἀνδρικών εἰς τὰ μυθιοτορημάτα τῆς. Ἄλλὰ δὲν ἦτο
εὐκόλον δι' αὐτήν ν' ἀπελευθερωθῆ τῶν ἀσθενούτων
ἔρωτος, ἴσως μάλιστα καὶ νὰ μὴ τὸ ἐπεθύμει, διότι
τὴν εἴλκεν ἀρκετὰ ἡ ἰδέα τοῦ νὰ κατιστῆ ἡ ἀφοσιω-
μένη φίλη ἐκεῖνου, ὅστις ὁσονδήποτε φθιτικός καὶ ἄν ἦτο
ἐξηκολούθει νὰ εἶνε διὰ τὸν κόσμον ὁ Σοπέν.

Κατόικουν μαζὺ, καὶ μάλιστα τῶ ἐκάνετο καὶ χοῦ-
ματα, διότι ὁ Σοπέν ὁμοίωζε πρὸς τὴν τέτιγα, τὸν
ἤδοντα χωρὶς νὰ φροντίσῃ δι' ἄλλο τι ἢ διὰ τὸ ζυμά του.

Ἄλλὰ μιὰ δεκαετία ἀφῆρσε τὸ προσωπεῖον τῆς προσ-
ποιητῆς ἀγάπης, καὶ μιὰν ἡμέραν ἡ Σάνδη κατέλιπε
ἔρημον τὸν θνήσκοντα μουσοῦργον, ἀπαρηγόρητον, ἄνευ
πόρων, ἄν.ν ἐλπίδος ζωῆς, καὶ ροσταίχοντα νὰ ἴδῃ
τοὺς γλυκεῖς ὀφθαλμοὺς τῆς μητρός του, τῆς λημισοη-
μένης εἰς τὴν Πολωνίαν.

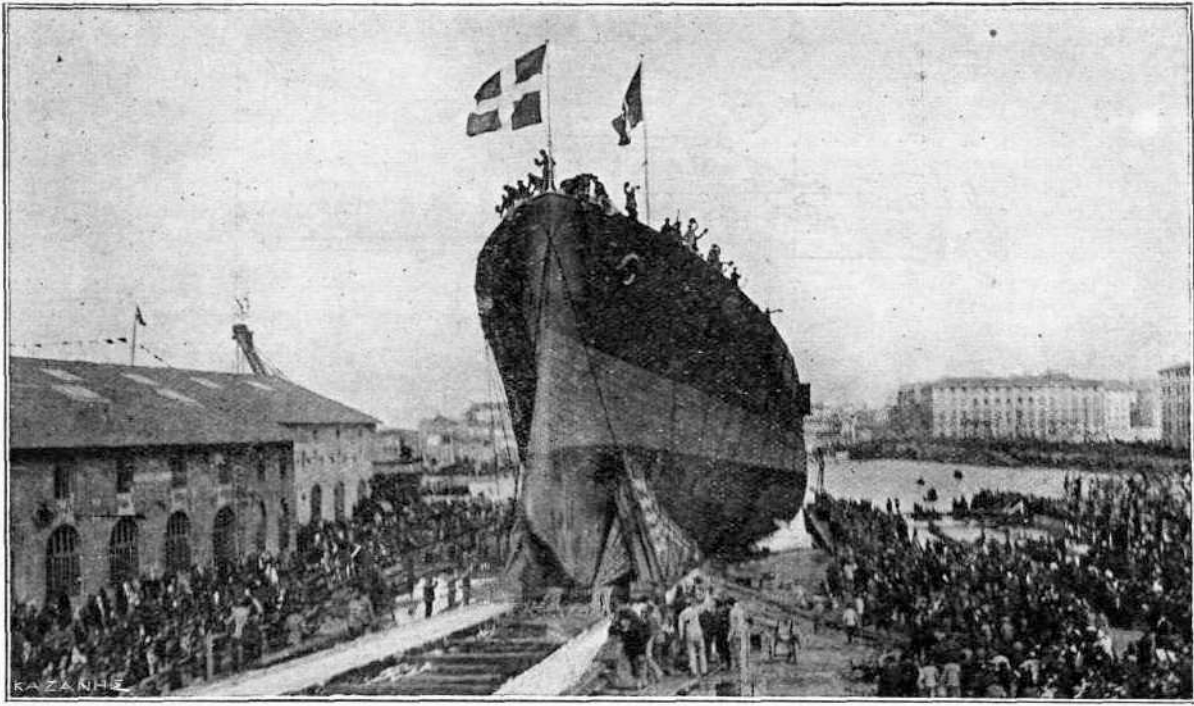
Καὶ τότε ἀναφαίνεται πρὸ τοῦ καλλιτέχνου μιὰ ἄλλη
γυναικεία μορφή, ἡ ἐκ Σκοτίας Ἰωάννα Στέργλινκ.

Αὐτὴ ἠγάπα περιπαθῶς τὸν Σοπέν ἀπὸ πολλῶν
ἐτῶν, ἀλλ' ἐκεῖνος δὲν προσεῖχεν εἰς αὐτήν διότι ἦτο
ἀσχημος καὶ δειλὴ. Ἡ Ἰωάννα γωροῦσσα πόσον ὁ
ἀσθενὴς μουσοῦργος ἠγάπα τὰ ἄνθη τῆς βιόλας τῶ ἐπρο-
μήθευε διαρκῶς ὀλοκλήρους ἀνθοδέσμας. Ἄλλ' ὁ Σο-
πέν τὰς ἐδέχτο, ὅπως ἐδέχθη καὶ εἰκοσιν χιλιάδας φρ.
ἐκ μέρους τῆς Ἰωάννας, χωρὶς νὰ ἀποθανθῆ ἔρωτα πρὸς
αὐτήν.

«Μιὰ γυνὴ—ἐγράψεν εἰς τὸ ἡμερολόγιόν του—πρέπει
νὰ μὲ κάρῃ νὰ τρέσω μὲ ἐν βλέμμα τῶν βαθειῶν καὶ
μεγάλων τῆς ματιῶν».

Ἄλλ' ἡ Ἰωάννα Στέργλινκ παρέμεινε πιστὴ παρὰ
τὸν θνήσκοντα. Προέβλεπε πᾶσαν ἐπιθυμίαν του καὶ
προσεπάθει νὰ μὴ τὸ ἐννοῇ ἐκεῖνος.

Καὶ ὅταν ἡ ὥραία ψυχὴ τοῦ καλλιτέχνου ἀπέπτη, ἐν
μελαγχολικῶν ἐσπέρας τοῦ φθινοπώρου, ἐπὶ τῶν πτε-

Ἡ ἐν Λιβόρνῳ καθέλκυσις τοῦ Ἑλληνικοῦ θωρηκτοῦ «Ἀδέροφ».

ρῶνον μιᾶς Ἰταλικῆς μελωδίας τὴν ὁποίαν ἔφαλε κατὰ παράκλησιν τοῦ θνήσκοντος ἡ κόρησα Ποτόκκα, δὲν ἦτο παροῦσα εἰς τὴν αὐστηράν ὡς γὰρ ἀθνοῦσαν τοῦ μουσοποιοῦ ἢ Γεωργία Σάνδη, ἀλλ' ἢ Ἰωάννα Στέφλεγκ, ἢ ὁποία βαρῆσπιος κατοικῶν τὴν μηρίην τοῦ προσφιλοῦς τῆς νεκροῦ.

ΠΟΥΤΣΙΝΙ

ΚΑΤΑ τὸ θέρος ὁ Ἰάκωβος Πουτσίνι μένει εἰς τὸ Τόρρε ντελ Λάγχο, ὅπου ἐμπνέεται νέα ἀρμονία. Τὸν χειμῶνα μεταβαίνει εἰς τὸ Μιλάνον διὰ νὰ παρακολουθήσῃ τὴν θεατρικὴν κίνησιν, νὰ κανονίσῃ τοὺς διαφόρους λογαριασμοὺς μὲ τοὺς ἐκδότας τῶν ἔργων του, νὰ κάμῃ κανένα γύρον εἰς τὴν Γαλερίαν καὶ ν' ἀρπάξῃ μερικά χρονολογήματα.

Ὅταν τοῦ μείνῃ καιρὸς ἐργάζεται, ἀλλὰ ἡ ἐργασία του δὲν εἶνε κανονικὴ καὶ μετρημένη, ὅπως ἡ τοῦ θέρου.

Κατοικεῖ εἰς τὸ δευτέρον πάτωμα μιᾶς οἰκίας τῆς ὁδοῦ Ἰωσήφ Βέρδη· ἐπὶ τοῦ παρόντος καταγίνεται γὰρ τελειώσῃ τὴν ἐνορχήστρωσιν τοῦ νέου μελοδράματός του, ἐργαζόμενος εἰς τὸ γραφεῖόν του ἐν μέσῳ ἐνὸς πιάνου μὲ οὐρανὸν τῶσόν μεγάλην, ὥστε νὰ νομίσῃ κανεὶς ὅτι εἶνε ὁ κομήτης τοῦ Χάλλεϋ καὶ ἐνὸς γραφείου στενάζοντος ὑπὸ τὸ βάρος τῶν ἐπ' αὐτοῦ συσσωρευμένων βιβλίων καὶ τετραδίων μουσικῆς.

Ἐχει ἐμπρὸς τοῦ βιβλίου τῆς μουσικῆς καὶ παραπλεύρως αὐτοῦ τὸ βιβλίον τῶν σιγῶν.

Καὶ τὰ δύο γεμάτα ἀπὸ ιερογλυφικὰ σημεῖα τὰ ὁποῖα πολὺ συχνὰ κατανοῦν ἀκατανόητα καὶ δι' αὐτὸν τὸν μουσοργόν.

Συχνὰ ὁ διδάσκαλος διακόπτει τὴν ἐργασίαν καὶ ἀναφανεῖ ὠργισμένος.

— Τί διάβολο θέλω νὰ πῶ μ' αὐτὸ τὸ σημάδι; Κατόπι κτυπᾷ μὲ τὴν παλάμην τὸ μέτωπον ὡς νὰ

εἶδεν ἔξαφνα ἐκεῖνο ποῦ ἐζήτει καὶ ἐπαναορτίζει τὴν ἐργασίαν. Αἱ χεῖρες τρέχουν ἐπάνω εἰς τὰ πληκτρα τὰ ὁποῖα ἀπαντοῦν εἰς τὰς πολὺ γνωστάς δι' αὐτὰ θωπείας τοῦ μουσοργοῦ μὲ ἦχον· πότε φαιδρῶν καὶ πότε πενθίμων, πότε βαρεῖς καὶ πότε ὀξεῖς.

Καὶ τοιουτοτρόπως αἱ σελίδες τοῦ μεγάλου βιβλίου, εἰς τὸ ὁποῖον εἶνε γραμμένα τὰ μέρη τῶν ὄργων τῆς ὀρχήστρας, γερμίζον ἀπὸ νότες. Ὅλη αὐτὴ ἡ ἐργασία γίνεται κατὰ διαλείμματα, χωρὶς κανένα ρυθμὸν.

Ὁ Πουτσίνι παύει νὰ θωπεύῃ τὰ πληκτρα διὰ νὰ πάρῃ τὸ τσαῖ, καλόπιν ἐπαναλαμβάνει τὴν ἐργασίαν ἀπὸ τὸ σημεῖον εἰς τὸ ὁποῖον τὴν διέκοψε καὶ τὴν ἀφίνει πάλιν ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγον διὰ νὰ καπνίσῃ ἕνα ποῦρο ἢ νὰ διαβάσῃ τὰς ἐφημερίδας.

Τὰ ἔργα του δίδονται εἰς τὰ μεγαλειότερα θέατρα τοῦ κόσμου.

Ἀπὸ τὴν Νέαν Ὑόρκην ἕως τὴν Ὑοκαζάμαν, ἀπὸ τὸ Ἐλσιγφορξ ἕως τὴν Μελβούρνην ἀντηχοῦν αἱ μελωδία του.

Δύναται νὰ ταξειδέσῃ παντοῦ, μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι θ' ἀκούῃ εἰς κάθε μέρος εἰς τὸ ὁποῖον θὰ μεταβαίῃ τοὺς στεναγμοὺς τῆς Μιμῆς καὶ τὸν θρήνον τῆς Μπουτερφλάϋ ἢ τὰς χαρμωσίνους φωνὰς τῆς Μανὸν καὶ τῆς Μουζέτας.

Υπάρχουν τόσαι καὶ τόσαι πόλεις, εἰς τὰς ὁποίας δὲν ἐπάτησε ποτὲ καὶ ὅμως οἱ κάτοικοι τῶν τῶν γνωρίζουν καλά διότι τὸν ξέουρον ἀπὸ τὰ πνευματικὰ τέχνη του.

Ζῆ εὐτυχῆς, τώρα εἰς τὸ Μιλάνον ὁ μουσοργὸς καὶ ἐνθυμεῖται τὴν ζωὴν ποῦ ἐπερνοῦσε εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν πρὸ 25 ἐτῶν, ὅποτε δὲν ὑπῆρχον ἔργα παριστανόμενα εἰς ὅλα τὰ θέατρα, ἀλλὰ μόνον ἐλπίδες. Ὅταν ἐδόθη διὰ πρώτην φοράν εἰς τὸ θέατρον γιὰ Βέρμη τοῦ Μιλάνου τὸ μελόδραμά του «Βίλλυ», ὁ Πουτσίνι εἶχεν εἰς τὸ θυλάκιόν του σαράντα λεπτά! Ὁ ποιητῆς τοῦ Φερδινάνδου Φοντάνα εἶχε κάτι περισσότερο ἕνα φράγγον περίπου. Δι' ἕνα ποιητὴν ἦσαν ἀρκετά.

Ὁ διδάσκαλος ἐκάθητο εἰς τὰ παρασκήνια μὲ τὴν ἀγωνίαν ἐκείνων, τῶν ὁποίων διὰ πρώτην φοράν παίξεται ἔργον, ὄνειρευόμενος ἀγνώστους κόσμους. Τὰ χειροκροτήματα τῶν θεατῶν τὸν ἐπανεφέρουν εἰς μίαν πραγματικότητα τῶσόν ἀσαφῆ, ὥστε σχεδὸν νὰ μὴ ἀντιλαμβάνεται τί συνέβαινε γύρω του.

— Ὑποθέτω—διηγείται—ὅτι ἐμειδίασα τὴν ὥραν

ποῦ οἱ ἠθοποιοὶ μ' ἔσυραν εἰς τὸ προσκήνιον καὶ ἠγαρήσθησα τὸ κοινὸν δι' ὑποκλίσεως ἢ ὁποία μ' ἔκαμε νὰ φανῶ γελοῖος.

Ἐφερε μίαν ἐνδυμασίαν χρώματος καφε τὴν ὁποίαν θὰ ἠδύνατο νὰ ἐκλάβῃ κανεὶς καὶ ὡς μαύρην. Ὅστις ἐπλησίαζεν ὅμως θὰ ἀντελαμβάνετο ὅτι ἐκοσμεῖτο ὑπὸ πολλῶν κηλίδων, αἱ ὁποῖαι θὰ ἦτο πολὺ δύσκολον νὰ ἐξαλειφθοῦν.

Παρήλθεν ἀρκετὸς καιρὸς ἕως ὅτου ὁ συνθέτης δυγηθῆν ν' ἀντικαταστήσῃ τὴν ἐνδυμασίαν ἐκείνην μὲ ἄλλην καινουργῆ.

Ὁ πάππος τοῦ συνθέτου τῆς «Μανὸν» διεκρίθη ὡς συνθέτης ἱερᾶς μουσικῆς καὶ εἰς αὐτὴν ἠσθάνετο κατ' ἀρχὰς κλίσιν καὶ ὁ νεαρὸς Ἰάκωβος.

Ἡ κλίσις του ὅμως αὐτὴ ἦτο πολὺ περιεργὸς διότι ἤθελε νὰ ἐμπνέεται τὰς ἐκκλησιαστικὰς συνθέσεις ἀπὸ ἐρωτικά καὶ ἄλλα κοσμικὰ θεάματα. Ἄλλως τε καὶ ὁ πάππος του ἔχει γράψῃ ἐκκλησιαστικὰς μελωδίας αἱ ὁποῖαι ἐνεπνεύσθησαν ἀπὸ τὸν λιβανωτὸν καὶ ἀπὸ τὸ κρινολίνον συγχρόνως, ἀπὸ σοβαρὰς μορφὰς ἁγίων καὶ ἀπὸ χαριτωμένα προσωπάκια θηλυκῶν πειρασμῶν.

Περισσότερον ἀπὸ ὅλα τὰ ἔργα του, ἀγαπᾷ τὴν «Μπουτερφλάϋ».

Τὴν φανταστικὴν εἰκόνα τῆς, σχεδιασθεῖσαν ἀπὸ τὸν Μινάκοβιτς, τὴν ἔχει κρεμασμένην ἀπέναντι ἀπὸ τὸ τραπέζι εἰς τὸ ὁποῖον ἐργάζεται.

— Τὸ κοινὸν—λέγει—τὴν ἀπληροῖν εἰς τὴν ἀρχὴν, ἀλλὰ ἐγὼ εἶχα πεποίθησιν εἰς τὴν καλὴν μου Μπουτερφλάϋ. Ἡ ἱστορία τῆς μὲ εἶχε συγκινήσει, ἦτο μία ἀπὸ τὰς ὀλίγας ποῦ ἐνόησε καὶ μ' ἔκαμε νὰ ἀσθανθῶ βαθειὰ ἕνα γλυκὺ αἶσθημα εὐσπλαγγνίας. Ἐγὼ δὲν εἶμαι κατάλληλος ὅπως ἐξυμῶ ἡρωϊκὰς πράξεις. Μοῦ ἀρέσουν τὰ «ἀνθρώπινα» πλάσματα ποῦ ἐλπίζουν καὶ ὑποφέρουν, γελοῦν καὶ κλαίουν.

Ἡρωτῆθη ὁ Πουτσίνι, ἂν τὸ πρῶτον παρασταθῆν ἔργον του τὸν ἀνεκούφιρον οικονομικῶς.

— Δηλαδή—ἀπήντησε—μοῦ ἐπέτρεψε νὰ πληρώσω τὰ χρεῖ τὰ ὁποῖα εἶχα, ὅπως κάθε ἄνθρωπος. Τὰ ἰδι-

κά μου ἦσαν μικρά, ἀλλὰ πολλά. Τὰ μικρὰ δὲ χρεῖ εἶνε καμιά φορά χειρότερα ἀπὸ τὰ μεγάλα. Ἦρχισα πραγματικῶς ν' ἀνακουφίσωμαι εἰς τὰ 1893, μετὰ τὴν πρώτην Φεβρουαρίου ὅποτε παρεστάθη ἡ «Μανὸν» εἰς τὸ Ρέτζιο τοῦ Τουρίνου.

Ἐπειτα ἦλθεν ἡ σειρά τῆς «Μποέρ» ἢ ὁποία κατέκτησε τὸν κόσμον ἐνῶ ὁ συνθέτης τῆς κατέκτα τὸ Τόρρε ντελ Λάγχο. Εἰς τὴν ἀρχὴν ἠγόρασεν εἰς τὴν περιοχὴν αὐτὴν ἕνα μικρὸ σπιτάκι, ἔπειτα ἕνα μεγαλειότερον μὲ κήπον, ἔπειτα μίαν ἐπαυλιν καὶ τέλος περιήλθεν εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ ὀλόκληρου ἢ περιοχῆς.

Ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴν εἰς τὴν ὁποίαν μετέβη ὅταν ἐδόθησαν διὰ πρώτην φοράν εἰς τὸν Νέον Κόσμον τὰ ἔργα του ἔχει μείνει κατενθουσιασμένος.

Εἰς τὴν Νέαν Ὑόρκην παρετίθεντο διαρκῶς γεύματα πρὸς τιμὴν του, εἰς τὸ Βουένος Ἀῖρες τοῦ παρεχωρήθη ὀλόκληρον διαμέρισμα εἰς τὰ γραφεῖα τῆς ἐφημερίδος «Τύπο» καὶ ἐτέθησαν εἰς τὴν διάθεσιν του ὅλα τὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας, μὴδὲ αὐτῶν τῶν τραμ ἐξαιρουμένων.

Ὅταν κάποτε ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἐπισκεφθῆ τὰ ἀξιοθέατα μέρη τῆς πόλεως τὸν ἀναίβασαν εἰς ἕνα τραμ ὠραιότατα στολισμένον καὶ τὸν περιήγαγον ἐν θριάμβῳ ἀνά τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως.

Ὅταν ἐπέστρεψε τοῦ ἀνηγγέλη ὅτι τὸν ἐπερίμεναν ἑκατὸν πενήντα μαθήτρια τοῦ Ὁδέου τῆς πόλεως.

Ὁραῖαι καὶ πολὺ εὐγενεῖς ὄλαι τῶν, ἀλλ' ὁπωσδήποτε ὁ διδάσκαλος εὐρέθη εἰς δύσκολον θέσιν διότι δὲν εἶναι καὶ τῶσόν εὐκόλον νὰ περιποιηθῆ κανεὶς ἑκατὸν πενήντα κορίτσια συγχρόνως.

ΒΕΚ.

Εὐτυχία εἶνε μία πηχὸς λευκῶν πτηνῶν ἐπάνω εἰς ρογιασμένα μάγαρα. (Καπνίστ).

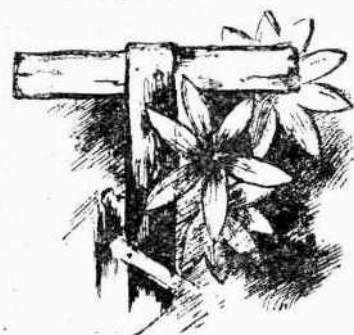
Ἐρως εἶνε ἡ συνάντησις τοῦ ἀνδρικοῦ ἐρωτισμοῦ μετὰ τῆς γυναικείας κοφρότητος.

Τὸ Πάσχα τῆς ἐγγονῆς

Σχεδιαγράφημα Ν. Λύτρα.

ΕΔΜΟΝΔΟΣ ΡΟΣΤΑΝ

ΗΝ εσπέραν της 28 Δεκεμβρίου 1897 το θέατρον της Πύλης Σαιν—Μαρτέν έδιδε την πρώτην παράστασιν ενός έργου, ή αναγγελία του οποίου δεν είχε διεγείρει περισσότερον την κοινήν

περιέργειαν, αφ' όσον διεγείρει στο Παρίσι μία «πρώτη» εις ένα μεγάλο θέατρον. Το όνομα του συγγραφέως δεν ήτο έντελώς άγνωστον, άλλ' ούτε και πεφημισμένον. Την επομένην εκατοντάδες άρθρων το έκαμαν γνωστόν εις τα τέσσαρα σημεια του ορίζοντος: Έδμόνδος Ροστάν. Καί το έργον, το οποίον ο Κοκλέν με τον θίασόν του έπαιζεν, είχε τον τίτλον: Συρανό δέ Μπερζεράκ.

Δώδεκα έτη έπέρασαν από την αξιομνημόνευτον εκείνην νύκτα. Ο Ροστάν δεν έδωκεν εις το θέατρον παρά έν μόνον νέον έργον: τον Άετιδέα. Άσθενής, άπεσούρη εκ της ενεργητικότητας του κόσμου, ηγήθη να τον λησμονήσουν, έζητήσε την σιωπήν. Άλλά το πλήθος, το οποίον δεν ανέχεται να εξαφανίζονται τα είδωλά του, δεν έπαυσε να ενδιαφέρεται δια τα έργα του.

—Τι περιεργον φαινόμενον είσθε λοιπόν Κύριε; άνεκραξεν ο υποκόμηξ δέ-Βογκέ, δεχόμενος τον Ροστάν εις την Γαλλικήν Άκαδημίαν. Νομίζω πράγματι ότι πρόκειται περι φαινομένου' θα προσπαθήσω να εξηγήσω αυτό το φαινόμενον—εφ' όσον τουλάχιστον είναι δυνατόν—άφηγούμενος τον βίον και επικαλούμενος τα έργα.

Ο Έδμόνδος Ροστάν γεννήθη την 1 Άπριλίου 1868 εις την Μασσαλίαν, εις την Προβηγκίαν, της οποίας ο ήλιος, ένφ' άποξηραίνει τσας άλλας πηγάς, τούναντίον τρέφει την της Φαντασίας, και ότι γεννήθη μίαν πρώτην Άπριλίου, ήμέραν κατά την οποίαν ή παράδοσις εορτάζει την Φαντασίαν. Καί καίτι άκόμη σπουδαιότερον: ο πατήρ του Έδμόνδου Ροστάν ήτο ποιητής.

Ήλθεν ή εποχή να υπάγη ο μικρός Έδδν—ετσι έλεγαν τον ποιητήν όταν ήτο μικρός—εις το σχολειον. Κατ' αρχάς ήκολούθησε τα μαθήματα του λυκείου της Μασσαλίας. Ήτο μετρίως επιμελής: τα Γαλλικά και τα Λατινικά του εκίνησαν το ενδιαφέρον. Τα μαθηματικά ήσαν δι' αυτόν άπαίσινα. Τας διακοπάς έπερνούσε εις το Λουσόν εκει ήτο κυριολεκτικώς όζηρός: έπερνούσε ολοκλήρους ώρας παρακολουθών διάφορα έντομα, των οποίων ή εργασία και ή επιτηδεύτης ή άπλώς το σχήμα και το χρώμα εκίνουν τον θαυμασμόν του.

Τας σπουδάς του άπετελείωσεν εις το Παρίσι, εις το γυμνάσιον Στανισλάς.

Ο Ροστάν εις το γυμνάσιον έκαμε τα πρώτα θεατρικά έργα του ένφ' υπό την διεύθυνσιν του Ρενέ Δουμίκ έσπούδαζε την ρητορικήν, συνέθεσε τα δύο πρώτα του δράματα. Περι του πρώτου ολίγιστας έχομεν πληροφορίας: γνωρίζομεν μόνον ότι ήτο εις πέζον, μονόπρακτον με τρία πρόσωπα και έπιτλοφορείτο: Είς τον προθάλαμον. Έσχε την τύχην τσσον άριστουργημάτων συντεθέντων κρυφα όπισθεν ενός όγκώδους λεξικού εις τας αίθουσας της μελέτης των παλαιών λυκείων, υπό το ύπουλον βλέμμα του επιμελητού, περιμένοντες την κατάλληλον στιγμήν δια να διατάξη: «Κύριε τάδε, φέρτε μου αυτό που έγράφατε προ όλίγου!...»

Τό έργον λοιπόν αυτό κατεσχέθη και έχασε ούτω δια παντός την έλπίδα να γνωρίση ποτέ την σκηνήν και τα χειροκροτήματα! Άλλά το άλλο μάς είνε γνωστόν την ιστορίαν του μάς διηγήθη άλλοτε αυτός ο Ροστάν. Αυτό το έργον, το οποίον έπαιχθη εις το Κλωνύ υπό τον τίτλον «Κόκκινο γάντι», όνομάζετο όταν το έγγραφα les petits Entrés. Είχα καθηγητήν τον κ. Δουμίκ. Ήτο άνθρωπος σοβαρός και παρατηρητικός: μου κατέσχε το χειρόγραφον και μ' έτιμώρησε αρκετά άσχηρά, διότι έδοκίμασα να το κρύψω στο τυποχαρτό μου... Τό έργον έπαιχθη και άνεγνώρισαν πάντες όμοφώνως ότι ο συγγραφέως του Κόκκινου γαντιού δεν είχε πολλάς έλπίδας να έπιτύχη εις το θέατρον. Μετά 20 έτη ο Ροστάν, Άκαδημαϊκός πλέον, προσέτεινε την ύποψηφιότητα του παλαιού του διδασκάλου Δουμίκ ως Άκαδημαϊκού.

Όταν έτελείωσε το Γυμνάσιον ο Έδμόνδος Ροστάν ήτο ανάγκη να εκλέξη ένα επάγγελμα. Έπειδή είχε εύγλωττίαν και καλήν άπαγγελίαν έσκέφθησαν ότι θα είνετο καλός δικηγόρος: ήκολούθησε λοιπόν τα μαθήματα της νομικής και έπήρε το δίπλωμά του.

Έν τώ μεταξύ ή κλίσις του είχαν εκδηλωθή. Τότε εξέδωκεν ένα βιβλίον υπό τον τίτλον «Δοκίμιον επί του αισθηματικού και του φυσιολογικού μυθιστορηματος». Ήτο ή πρώτη επιτυχία του Ροστάν, διότι έτιχε του βραβείου της εύγλωττίας της Άκαδημίας της Μασσαλίας. Κατόπιν έδημοσίευσε τας «Musardises» την μόνην συλλογήν ποιημάτων, την οποίαν έδημοσίευσεν. Τφ 1890 ένυμφεύθη την δεσποινίδα Ροζεμάνδην Ζεράρ, την οποίαν έγνώρισε, παίζων μαζί της μίαν μικράν κωμωδίαν ιδιικής του συνθέσεως.

Κάποτε ο Ροστάν συνηνήθη με τον Φερωδύ και του έδωκεν ένα μονόπρακτο δραματάκι έμμετρον, το οποίον προώριζε να παίξη εις μίαν αίθουσαν: Οι δύο Πιερρότοι. Ο Φερωδύ το έδωκεν εις τον Κλαρετή, ο οποίος το έδιάβασε και επρόκειτο να το δώση εις τον θίασον. Άλλά την ήμέραν της άναγνώσεως, εγνώσθη ο θάνατος του Μπανβίλ και ο θίασος έθεώρησεν άτοπον να δεχθόν τους Πιερρότους του Ροστάν, άδελφούς των Πιερρότων του Μπανβίλ. Άλλ' έν είδει παρηγορίας έζητήσεν ο Κλαρετή από τον ποιητήν να του κάμη άλλο δράμα.

—Τρία, όχι ένα! ύπεσχέθη ο Ροστάν και έτήρησε τον λόγον του: έδωσε τας Romanesques, αι όποιας έγιναν ένθουσιωδώς δεκταί. Ολίγας εβδομάδας μετ' αυτήν την επιτυχίαν ο Ροστάν άνέγνωσεν εις τον θίασον της Άναγεννήσεως διευθυνόμενον υπό της Μπερνάρ, την Princesse lointaine' εγένετο δεκτική και ήρχισαν και αι δοκιμαί. Ο Κοκλέν, ο πρεσβύτερος, κατά τύχην παρίστατο εις εκείνην την άνάγνωσιν, και, κατά τύχην, έφηνγεν μαζί με τον Ροστάν. Έβάδισαν μαζί όλίγα λεπτά και αίφνης ο Κοκλέν έζητήσε από τον Ροστάν «να του κάμη ένα δράμα». Άοριστως ο Ροστάν διηγήθη «για ένα πρόσωπο, του οποίου ή σιά τόν κατεδίωκεν από το Γυμνάσιον». Μετά δύο έτη έπαίζετο ο «Συρανό δέ Μπερζεράκ».

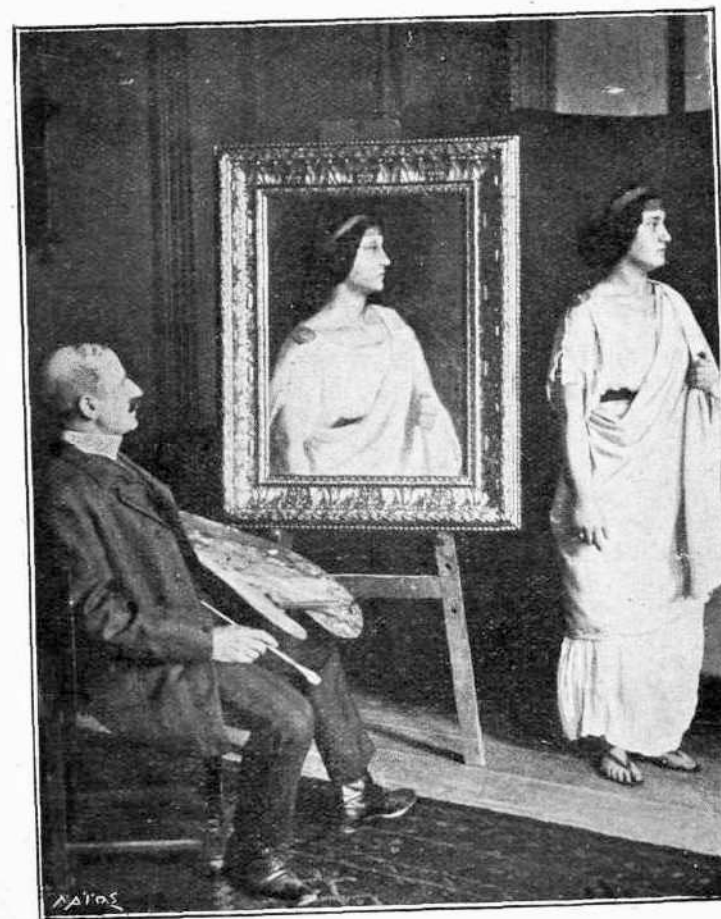
Τότε ο Μανδές παρέβαλε τον ποιητήν προς τον Ρεγγιάρ, τον Ουγκώ, τον Χάινε και τον Μπαμβίλ.

Ο Άετιδέας παρεστάθη εις το θέατρον Σάρας Μπερνάρ την 10 Μαρτίου 1900. Ο Ροστάν έχρειάσθη δύο έτη δια να τον συγγράψη. Ή αυτή επιτυχία. Άλλά την επομένην, ένφ' το πλήθος άπληστον έσπευδε δια την δευτέραν παράστασιν του Άετιδέως, ο ποιητής ήσθένησεν άποτόμως, καθώς έζηρχετο από την «πρώτην», από περιπνευμονίαν ή όποια επί μήνας τον εκράτισε μεταξύ ζωής και θανάτου.

Μόλις άνέκρωσεν, ο ιατρός του, ο οποίος ήτο δήμαρχος εις ένα χωριό των Πυρηναίων, του έσύστησε ως έξοχην το χωριόν Καμβό. Μετέβη και τσσον ηίχαρστηθή, ώστε άπεφάσισε να εγκαταστασθή εκει διαρ-

Ή δεσποινίς Έλλη Βίκτωρος ως Χίμαιρα.

Ο καλλιτέχνης κ. Σ. Βικάτος ζωγραφίζων την δεσποινίδα Βίκτωρος.

χρίσματα, επήλθε πρό τινων μηνών ή πολιτογράφησις του ώς Γάλλου πολίτου. Η άλλαγή υπηκοότητος — άπαραίτητος διά την 'Ακαδημαϊκὴν ύποψηφιότητα — παρενοήθη από τινας συμπατριώτας του, οι δε προληπτικοί διόλου παραδόντων να άποδώσουν εις έκδικησιν μοιραϊάν τὸ θανατηφόρον πλῆγμα, τὸ τόσφ αίριδίον, τὸ έπελθόν καθ' ἣν έποχὴν τὸ δοξαζόμενον ὄνομα τοῦ 'Ελληνος υπεχώρησε εις μίαν, τιμητικὴν ἄλλως τε, φιλολογικὴν ἀνάγκην. Βεβαίως οί τύποι δὲν θά μετεβάλλον τὴν οὐσίαν. Ὁ Μωρεῆς πολιτογραφηθεὶς Γάλλος, θά έμενε 'Ελληὴν τὴν ψυχὴν, τὸ πνεῦμα, τὴν καρδίαν. Καί τοιοῦτος ἀποθνήσκει. Εἰς τὸ ψυχορράχημά του, κατὰ τὸ ὅποιον διετῆρει ἀμείωτον τὴν διαύγειαν τοῦ πνεύματος, τίς οἶδεν ἂν δὲν ὀραματίσθη τὸ πατρίον ἔδραπος!

Οἱ Γάλλοι, οἱ ὅποιοι ἐγωϊστικῶς ἀλλὰ καί δικαίως οἰκειοποιήθησαν τὴν δόξαν του καί τὸν διεξεδίκησαν ὡς ἴδιον τέκνον τῆς ἐκείνων πατρίδος, ἐν ἣ ἄλλως τε οἱ μεγάλοι ποιηταὶ ἀφρονούν, αὐτοὶ οἱ ὅποιοι ζῶντα τόσον τὸν ἠγάπησαν, ἥδη κρταοῦν τὴν τέφραν τοῦ ζηνηνευμένου 'Ελληνος τροβαδούρου. ἰ) Αἱ 'Αθήναι, αἵτινες ἐλίκνισαν τὴν ψυχὴν του εἰς τοὺς πρώτους ρεμβασμοὺς καί ἐνετύπωσαν εἰς τὸ πνεῦμα του τὴν πρώτην ἀντίληψιν τοῦ τελείου, τοῦ ἀφθίστου κάλλους, ἔστειλαν μὲ μητρικὸν πόνον κλάδους δάφνης, οἱ ὅποιοι ἔφερον εἰς τὰ φύλλα των ὄλην τὴν λεπτὴν δρόσον τοῦ Ἀττικοῦ ἄερος καί τὸν γυμὸν τῶν μεγάλων ἀνακνήσεων. Τὸ σκῆνος τοῦ μεγάλου ποιητοῦ δὲν διήλθεν ἄνωθεν τοῦ Ἰλισσοῦ, οὔτε ἡ ἱερὰ Ἀκρόπολις θά ρίπτῃ τὰς σκιὰς τῆς εἰς τὰ λείψανα τοῦ λάτρου τῆς, τὸ πνεῦμα του ὅμως θά περιπίπτῃ διαρκῶς εἰς τὴν γῆν ἥτις τὸν ἐνεπνευσε, περίξ τῶν ἀθανάτων μνημείων, ἄτινα ὑπῆρχαν τῆς ὀραϊκῆς ζωῆς του οἱ μεγαλοπρεπεῖς στυλοβάται.

ΔΙΚ.

1) Ἡ κηδεία τοῦ μεγάλου νεκροῦ ἐγένετο ἀνταξία τῆς φιλολογικῆς του δόξης, τῆ 20)2 Μαρτίου ἐν οὐροῇ πολλοῦ κόσμου. Μεταξὺ τῶν στεφάνων διεκρίνετο ὁ τῆς 'Ελληνικῆς Κυβερνήσεως φέρον τὴν ἐπιγραφήν « ἡ 'Ελλάς εἰς τὸν Ἰωάννη Μωρεῆς », ὁ τοῦ 'Εθν. Πανεπιστημίου. Εἰς τὸ κοιμητήριον Père Lachaise καί παρὰ τὸν κλίβανον ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐπρόκειτο νὰ καῖ τὸ σῶμα τοῦ ποιητοῦ ἐξεφωνήθησαν πολλοὶ λόγοι. Ὁμίλησαν οἱ 'Ακαδημαῖκοι Ἰούλιος Κλαρετὴ καί Μανρίκιος Μπαρρές, οἱ Λέων Διέρξ, Σιφέ, Κάρολος Μωρίς, Πὼλ Φῶρ, Ἐργέσιος Ρευνῶ καί ὁ κ. Βαλοσαμάκης ἐκ μέρους τῶν 'Ελλήνων φοιτητῶν.

Ὁ 'Ελληὴν ἐπιτετραμμένος κ. Λεβίδης ὠμίλησε ἐκ μέρους τῆς 'Ελλῆν. Κυβερνήσεως, εἰπὼν ὅτι ἡ 'Ελλάς εἶνε ὑπερήφανος, διότι ὁ Μωρεῆς ἔγινε γαλλικὴ δόξα. Ὁ ποιητὴς μεταξὺ εἰς Γαλλίαν, δὲν ἔζησεν εἰς ξένην χώραν.

Ἐγγλῶτικως ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας Barthou ἀπεχαιρέτησε τὸν νεκρὸν ἐκ μέρους τῆς Γαλλ. Κυβερνήσεως.

— Ὁ μέγας ποιητὴς — εἶπεν — ἀπέθανεν ὡς ἦρος, δεικνύων μέχρι τῆς παραμονῆς τοῦ μοιραίου γεγονότος κατακλιθεὶς δύναμιν θελήσεως καί διανυστάτην διάνοιαν. Ὁ Ζὰν Μωρεῆς ἔλαβε παρὰ τῆς Γαλλίας τὸν τίτλον τοῦ πολίτου διὰ τὸν ὅποιον ἦτο ὑπερήφανος, ἀλλ' εἰς ἀντάλλαγμα ἔδωκεν εἰς τὴν Γαλλίαν τὴν πύ-

στιν, τὴν καρδίαν καί τὴν μεγαλοφυῶν του.

Ἐγινε κατόπιν ἡ καῦσις τοῦ νεκροῦ, καίτοι ἡ ὀκογένειά του τηλεγραφικῶς παρεκάλει νὰ μεταφερθῇ τὸ σῶμά του εἰς Ἀθήνας διὰ νὰ ταφῇ εἰς τὸν οἰκογενειακὸν τάφον. Ἡ Γαλλ. Κυβερνήσις ἐσεβάσθη τὴν ὑπατάτην θέλησιν τοῦ ποιητοῦ. Πρὸ τοῦ κλιβάνου ἡ κ. Σιλβαὶν ἀπήγγειλε στίχους ἐκ τῆς « Ἰφιγένειας ».

Τὰ ἔργα τοῦ Μωρεῆς εἶνε τὰ ἑξῆς: « Les Syrtes » (ποιήματα) 1884. — « Les Cantilènes » (ποιήματα) 1885. — « Te thé chez Miranda » (μυθιστόρημα) συνεργασίᾳ τοῦ Πὼλ Ἀδάμ 1886. — « Les demoiselles Goubert » (μυθιστόρημα) συνεργασίᾳ Πὼλ Ἀδάμ 1887. — « Les premières armes du Symbolisme » (ἐπιστολαὶ καί προκήρυξις) 1889. — « Le Pelerin passionné » (ποίησις) 1891. — « Autant en emporte le vent. 1893. — « Eriphyle » (ποίημα) 1894. — « Sylves nouvelles » 1899. — « Jean de Paris » (texte rejeuni) 1898. — « Les Stances » (1 καί 2 βιβλίον) τῆ 1899, Τὰ λοιπὰ 4 βιβλία τῆ 1901. — « Feuillettes » 1902. — « Le voyage de Grèce » 1902. — « Iphigénie » (τραγωδία εἰς πέντε πράξεις (παρασταθεῖσα τὸ πρῶτον ἐν Ὁράγγῃ εἰς τὸ ἐκεῖ ἄρχαϊον θέατρον τῆ 24 Ἀγούστου 1903 καί εἰς τὸ Odeon τῶν Παρισίων τὸν Ὀκτώβριον τῆ 1903). — « Contes de la Vieille France » 1904. — « Esquisses et Souvenirs ».

Ἐκτὸς τῶν εἰς τόμους ἀνωτέρω ἐκδόσεων ὁ Μωρεῆς ἐδημοσίευσε εἰς περιοδικὰ καί ἐφημερίδας πλείστα ἄρθρα, ἐν οἷς εἰς τὸν Figaro, τὴν Echo de Paris, Revue independante, La plume, Mercure de France, Gazette de France, Le Temps κλπ.

Περὶ τοῦ Μωρεῆς ἔγραψαν κατὰ καιροὺς πολλοὶ ἐπιφανεῖς Γάλλοι φιλόλογοι καί κριτικοί, ἐν οἷς ὁ Barrés, ὁ Baragnon, Beaunier, Meunier, Faguet, Fénelon, Anatole France, Gaubert, J. de Gourmont, Maclair, Mendés, Retté, Souday καί ἄλλοι.

Ἀλλὰ καί ἡ εἰκονογραφία ἀπασχολήθη πολὺ μὲ τὸν Μωρεῆα. Καλλιτέχναι κρᾶτιστοὶ ἀπεικόνισαν τὴν ἐκφραστικὴν φναισιογνωμίαν του. Ὁ Cazals, ὁ Cohl, ὁ Sem, ὁ Gauguin, ὁ Valloton, ὁ Estoppey, ὁ A. de la Gandara, ἦν καί δημοσιεύσαν. Εἶνε διὰ μολυβδίνδος, ἐγένετο τῆ 1899, τὴν εἶχε κρατήσῃ δὲ ὁ τίσις Μωρεῆς, ἀφοῦ πρότερον ἐξετέθη εἰς τὸ Παρισιὸν Salon. Εἰκόνα τοῦ Μωρεῆς ἐδημοσίευσεν ἡ « Πανακοθήκη » εἰς τὸν Γ' τόμον ἐν σελ. 191.

Ὁ Ἰούλιος Κλαρετὴ ἐδήλωσεν εἰς τὸν ποιητὴν ἡμέρας τινὰς πρὶν ἀποθάνῃ, ὅτι ἡ « Ἰφιγένεια » ὠρισμένως θά παιχθῇ εἰς τὴν « Γαλλικὴν κωμῶδιαν ».

Ὁ « Atlas » του θὰ παρασταθῇ καί αὐτός. Αἱ σπουδαιότεραι Γαλλικαὶ ἐφημερίδες δημοσιεύσαν μακροῦς νεκρολογίας περὶ τοῦ θανόντος ποιητοῦ. Ὁ « Χρόνος » γράφει ὅτι ὁ θάνατος τοῦ Μωρεῆς πλήττει τὴν Γαλλικὴν ποιήσιν διὰ τοῦ σκληροτέρου πένθους ἐξ ὧων τὴν προσέβαλον ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Παύλου Βεργλαν.

Ὁ « Φιγαρώ » γράφει: « Μὰς τὸν εἶχον στείλῃ αἱ Μοῦσαι τοῦ Ὑμητοῦ διὰ νὰ βοηθήσῃ τὸν ἄγωνα τῶν Μουσῶν τῆς Γαλλίας, εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν οἱ ποιηταὶ τοῦ Παγρᾶσοῦ μας ἦσαν ὀλιγον κορρασμένοι ».

Ὁ « Γαλάτης » γράφει ὅτι ἦτο ἐκ τῶν καλλιτέρων ποιητῶν, ἐξ ὧων ἔοχεν ἡ Γαλλία ἀπὸ τριακονταετίας ».

Ἡ « Ἐφημερίς » γράφει: Θὰ ἐξεραῖζοντο ὅλα τὰ δάκρυα τῶν Μουσῶν καί τῶν Χαρίτων, τῶν νυμφῶν τοῦ Σηκουάνα καί τῶν ἡρώδων τοῦ Ἐδρουπίδου διὰ νὰ θρηνησοῦν τὸν ἄγρον καί μεγάλον Ζὰν Μωρεῆς, ὅστις κατόπιν βραδείας καί ὀξείας ἀγωνίας ἀπέθανε μειδιῶν πρὸς τὸν θάνατον ».

Ὁ Μωρεῆς καταλείπει ἀνέκδοτον ἐργασίαν. Ἀφῆκε εἰς πρῶτον ἔργα τινὰ, ἔκαμε δὲ διορθώσεις τυπογραφικῶν δοκιμῶν μιᾶς σειρᾶς τῶν « Variations sur la Vie et les Livres », ὅτε προσεβλήθη ἐξ ἡμιπληγίας. Ἐσκέπτετο νὰ γράψῃ ἐπίσης μελέτην περὶ Ποιητῶν.

ΜΕΛΛΟΝΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗΝ

ΕΝΤΕ Ἴταλοὶ ζωγράφοι — οἱ Boccioni, Dalmazzo, L. Russolo, Bonzagni καί Romani — ἀπεκύβησαν τὴν ἐξῆς ἐπαναστατικὴν προκήρυξιν πρὸς τοὺς νέους καλλιτέχνους τῆς Ἰταλίας:

Ἡ ἐπαναστατικὴ κραυγὴ ἦν ἐκτοξεύομεν σανδυάζοντες τὰ ἰδανικά μας πρὸς τὰ τῶν Μελλοντιστῶν ποιητῶν δὲν ἐξέσχετα ἀπὸ ἐν αἰσθητικὸν ἐκκλησιδίων ἀλλ' ἐκφράζει τὸν ὀρμητικὸν πόθον ὅστις κοχλάζει σήμερον εἰς τὰς φλέβας κάθε δημιουργοῦ καλλιτέχνου.

Βεβαίως δὲν εἴμεθα ἡμεῖς οἱ ὅποιοι ἐπιχαλοῦμεθα τὴν ἑλικτὴν καταστροφὴν τῶν μουσείων, καθὼς γονδροσειδῶς ἀντελήφθησαν οἱ ἀνόητοι συζοφάνται τοῦ Μελλοντισμοῦ, ἀλλὰ θέλομεν νὰ καταπολεμήσωμεν λυσοδῶς τὴν φανατικὴν θρησκείαν, τὴν ἀσυνείδητον καί σνοβιστικὴν τοῦ παρελθόντος. Ἐπαναστατοῦμεν ἐναντίον τοῦ ὑποκλινοῦς θαυμασμοῦ διὰ τὰς παλαιὰς εἰκόνας, διὰ τὰ ἄρχαϊα ἀγάλματα καί διὰ τὰ παλαιὰ ἀντικείμενα καί διὰ τὸν ἐνθουσιασμόν ὡς πρὸς κάθε τί σαρασκοφαγόμενον, ρυπαρὸν, ἐφθαρμένον ὑπὸ τοῦ καιροῦ καί κρῖνομεν ἄδικον καί ἐγκληματικὴν τὴν συνήθη περιφρόνησιν διὰ πᾶν ὅ,τι εἶνε νέον, ἀνηθρὸν, παλλόμενον ἐκ ζωῆς.

Σύντροφοι! Σὰς καθιστῶμεν γνωστὸν ὅτι ἡ θριαμβευτικὴ πρόοδος τῶν ἐπιστημῶν καθόρισεν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα ἀλλοιώσεις τοσοῦτον βαθεῖας, ὥστε νὰ ἀνορθῇ μίαν ἄβυσσον μεταξὺ τῶν εὐπειθῶν σκλάβων τοῦ παρελθόντος καί ἡμῶν τῶν ἐλευθέρων, τῶν ἀσφαλῶν ὡς πρὸς τὴν λαμπρότητα τοῦ μέλλοντος.

Ἀηδιάσαμεν ἀπὸ τὴν δειλὴν ὀνηρίαν, ἡ ὅποια ζάμνει τοὺς καλλιτέχναις μας νὰ ζῶσι ἀπὸ τοῦ 1500 καί ὕστερον μὲ μίαν ἀδιάκοπον ἐκμετάλλευσιν τῆς ἀρχαίας δόξης. Διὰ τοὺς ἄλλους λαοὺς ἡ Ἰταλία εἶνε εἰσὴ μία γῆ νεκρῶν, μία ἀπέραντος Πομπηία, λευκάζουσα ἀπὸ τάρφου. Ἡ Ἰταλία ἀπ' ἐναντία ἀναγεννᾶται καί ἡ πολιτικὴ τῆς παλιγγενεσία ἀκολουθεῖ τὴν διασηνική. Εἰς τὸν τόπον τῶν ἀναλῃραβήτων πολλαπλασιάζονται τὰ σχολεῖα, εἰς τὸν τόπον τοῦ dulce far niente βουχῶνται τόσα πλέον ἀπειράριθμα χαλκεία, εἰς τὸν τόπον τῆς κατὰ παράδοσιν αἰσθητικῆς πτερυγίζουσι σήμερον ἐμπνεύσει ἀκτινοβολοῦσα ἀπὸ νεωτερισμῶν. Εἶνε βιώσιμο· μόνον ἡ τέχνη ἐξείνη, ἡ ὅποια ἐνρίσκει τὰ στοιχεῖα τῆς εἰς τὸ περιβάλλον. Καθὼς οἱ πρόγονοί μας ἠντλήσαν ὕλικὸν τέχνην ἀπὸ τὴν θρησκευτικὴν ἀτμοσφαιραν, ἡ ὅποια ἐπέτεξε τὰς ψυχὰς των, παρομοίως καί ἡμεῖς ὀφείλομεν νὰ ἐμπνευσθῶμεν ἀπὸ τὰ ἀτὰ θάύματα τῆς ταχύτητος ζωῆς. Ἀπὸ τὸ σιδηρὸν δίκτυον τῆς ταχύτητος τὸ ὅποιον ἐναγκαλιζέται τὴν γῆν, ἀπὸ τὰ ὑπερωκεάνεια, ἀπὸ τὰς θαυμαστάς πτήσεις αἱ ὅποια διασχίζουν τὸν ἀέρα, ἀπὸ τὰς σκοτεινὰς τὸλμας τῶν ὑποβρυχίων ταξιδιωτῶν, ἀπὸ τὴν σασμοδικὴν πάλιν πρὸς κατάκτησιν τοῦ ἀγνώστου. Καί ἡμποροῦμεν ἡμεῖς νὰ μείνομεν ἀναίσθητοι πρὸς τὴν φρενητιώδη δράσιν τῶν μεγάλων πρωτεουσῶν ὡς πρὸς τὴν νεωτεριστικὴν ψυχολογίαν;

Ἐπιθυμοῦντες νὰ συντελέσωμεν εἰς τὴν ἀναγέννησιν ὄλων τῶν ἐκφράσεων τῆς τέχνης, κηρύσσομεν πόλεμον πρὸς ὄλον; τοὺς καλλιτέχναις καί τοὺς θεσμοῦς, οἵτινες περιβαλλόμενοι τὸ ἔνδυμα ἐνὸς κατ' ἐπίφασιν νεωτερισμοῦ, παραμένον προσκολλημένοι εἰς τὴν παράδοσιν, εἰς τὸν Ἀκαδημαϊσμόν, καί πρὸ πάντων εἰς μίαν σχημαρῶν ἐγκεφαλικὴν ραθυμίαν. Ἡμεῖς καταγγέλλομεν εἰς τὴν περιφρόνησιν τῶν νέων τὸν ἀσυνείδητον ὄχλον, ὁ ὅποιος εἰς τὴν Ρόμην ἐπεωφημῆε μίαν

ναυτιώδη ἐξάνθησιν κλασικισμοῦ μαλακωμένου, ὁ ὅποιος εἰς τὴν Φλωρεντίαν ἐκθειάζει τοὺς νεωπαθεῖς καλλιεργητὰς ἐνὸς ἀρχαϊσμοῦ ἐρμαφροδίτου, εἰς τὴν Βενετίαν δοξάζει ἐν συνονθύλευμα ἀληθιομῶν ἀπηνθρακωμένων. Ἐξεγερόμεθα ἐναντίον τῆς ἐπιτολῆτικῆς, τῆς κοινοτυπίας, αἰτινες καθιστοῦν ἀξιοκαταφρόνητον τὸ μεγαλιτερον μέρος τῶν ἀπολαυόντων σεβασμοῦ Ἰταλῶν καλλιτεχνῶν. Τόπον λοιπὸν ἀνορθωταὶ σκεπασμένοι μὲ ράκη, τόπον ἀρχαιολόγοι μολυσμένοι ἀπὸ χρόνιον νεωροφιλίαν, τόπον Ἀκαδημαῖαι πάσσομαι ἀπὸ ποδάγραν, καθηγηταὶ μέθοσοι καί ἀμαθεῖς, ἐμπρός, τόπον! Ἐρωτήσατε τοὺς ἱερεῖς αὐτοῦ τῆς ἀληθινῆς λατρείας, τοὺς φύλακας τῶν αἰσθητικῶν νόμων ποῦ εὑρίσκονταν σήμερον τὰ ἔργα τοῦ Ἰωάννου Σεγκαντίνι, ἐπιτροπαὶ δὲν ἀντιλαμβάνονται τὴν ὑπαρξὴν ἐνὸς Γαετάνου Πρεβιάτι, ἐρωτήσατέ τους ποῦ ἐκτιμᾶται ἡ γλυπτικὴ τοῦ Μεδάρδου Ρόσο καί ποῖος καταδέχεται νὰ σκεφθῇ τοὺς καλλιτέχναις οἱ ὅποιοι δὲν ἔχουν ἀκόμη 20 χρόνια ἀγώνων, ἀλλὰ οἱ ὅποιοι ἐν τούτοις ἐτοιμάζουσι ἔργα προσωρισμένα νὰ τιμησοῦν τὴν Πατριδα;

Ἐχουν ἄλλα συμφέροντα νὰ ὑπερασπισθοῦν οἱ πληρωμένοι κριτικοί. Αἱ ἐκθέσεις, οἱ διαγωνισμοί, ἡ ἐπιπόλαιος κριτικὴ, ἡ οὐδέποτε ἀνεπηρέαστος, καταδικάζουσι τὴν Ἰταλικὴν τέχνην εἰς τὸ αἶσχος μιᾶς ἀληθινῆς ἐκπορνεύσεως.

Τὶ δὲ εἴπομεν διὰ τοὺς Specialistes; Ἐμπρός ἄς τελειώνομεν ἀπὸ τοὺς προσωπογράφους, ἀπὸ τοὺς εἰκονίζοντες ἐσωτερικὰ οἰκίω, λίμνας καί βουνα. Ἐπ' ἀρκετὸν τοὺς ἠνέχθημεν ὄλους αὐτοὺς τοὺς ἀνιάντους ζωγράφους. Ἄς τελειώνομεν ἀπὸ τοὺς τορνευτὰς μαρμαρῶν, οἱ ὅποιοι παραγεμίζουσι τὰς πλατεῖας καί βεβηλώνουσι τὰ κοιμητήρια! Ἄς ἀταλλάξωμεν ἀπὸ τὴν συμφεροντολογικὴν ἀρχιτεκτονικὴν τῶν ἐργολάβων, τῶν σιδηροπαγῶν κωνιαμάτων. Ἄς τελειώνομεν ἀπὸ τοὺς μηδαμνοὺς κοσμηματογράφους, ἀπὸ τοὺς νοθευτὰς τῆς κεραμικῆς, ἀπὸ τοὺς πολυήμενους ἀγγελιογράφους καί ἀτημελήτους εἰκονογράφους.

Ἰδοὺ τὰ συμπεράσματα ἡμῶν: Θέλομεν:

- 1) Τὴν καταστροφὴν τῆς λατρείας τοῦ παρελθόντος τῆς ἀσφρακτικῆς πιέσεως τοῦ ἀρχαίου, τοῦ σχολαστικισμοῦ, καί τῶν ἀκαδημαϊκῶν τυπῶν.
- 2) Τὴν βαθεῖαν περιφρόνησιν πάσης ἀτομικῆσεως.
- 3) Τὴν ἔξαρσιν κάθε πρωτοτυπίας, ἔστω καί ἂν εἶνε τολμηρὰ καί ἀπότομος.
- 4) Ἄντλῶμεν θάρρους καί ὑπερηφάνειαν ἀπὸ τὴν μομφὴν δι' ἡς ἐπιπίπτουν καθ' ἡμῶν ὡς φρενοπαθῶν.
- 5) Νὰ θεωροῦμεν τοὺς τεχνοκράτας ὡς περὶ τοὺς καί ἐπιβλαβεῖς.
- 6) Θέλομεν τὴν ἐνανάστασιν κατὰ τῆς τυραννίας τοῦ λόγου ἁρμονία καί καλαισθησία εἰσὶν ἐκφράσεις πολὺ ἐλαστικαὶ μὲ τὰς ὅποιας δύναται νὰ καιροφυθῇ ἐκτόλως τὸ ἔργον τοῦ Ρέμπραντ, τοῦ Κόγια καί τοῦ Ροντέν.
- 7) Θέλομεν τὴν ἀποπομπὴν ἀπὸ τοῦ πεδίου τοῦ ἰδανικοῦ τῆς τέχνης ὄλων τῶν μοτίβων τῶν θεμάτων τὰ ὅποια ἔχουν ἤδη ἐκμεταλευθῇ.
- 8) Τὴν ἀπόδοσιν καί ἀποθέωσιν τῆς σημερινῆς ζωῆς, τὴν ἀδιακόπως καί θορυβῶδῶς μεταμορφωμένην ὑπὸ τῆς νικητείας ἐπιστήμης.

Ἄς ταφοῦν οἱ νεκροὶ εἰς τὰ βαθύτερα σπλάγγνα τῆς γῆς: ἄς ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τὰς μοιμαίας τὸ κατώφλιον τοῦ Μέλλοντος. Τόπον εἰς τοὺς νέους, εἰς τοὺς τολμηροὺς!

Τὸ καλλιτεχνικὸν αὐτὸ μανιρῖστον τὸ περιέχον παροξυσμοὺς ἐκφυλοῦν γενεῶς, ἢ λάβῃ ἀσφρακτῶς τὴν τύχην, ἢν ἔλαβε καί τὸ ποιητικὸν μανιρῖστον τοῦ Μελλοντισμοῦ . . .

ΠΟΙΚΙΛΗ ΣΕΛΙΣ

Στατιστική μελλοιδών.

Ο αγαπητότερος εις τὸ γερμανικὸν κοινὸν συνθέτης εἶνε ὁ Φράντζ Λέχαρ τοῦ ὁποῦ ἡ «Εὐθουμὴ χήρα» περὶ τὰς 2952 φορές ἐντὸς ὀλίγων μηνῶν.

Ἀμέσως μετὰ τὸν Λέχαρ ἔρχονται, ὁ Ριχάρδος Βάγνερ μετὰ 1710 περὶ τὰς αὐτὸ χρονικὸν διάστημα, ὁ Ἰωάννης Στράους, συνθέτης τῆς «Νυκτείδας», μετὰ 1313, ὁ Λόρτζυγκ μετὰ 725, ὁ Βέρνερ μετὰ 720, ὁ Μπιζι μετὰ 530, ὁ Μόζαρ μετὰ 514, ὁ Ριχάρδος Στράους μετὰ 291, ὁ Μασκάνη μετὰ 281, ὁ Λεονκάβλλο μετὰ 252, ὁ Γκουὼ μετὰ 244, ὁ Μπετόβεν μετὰ 187 καὶ ὁ Μέγερπερ μετὰ 144.

*

Οἱ 25 συγγραφεῖς.

Ποιοὶ εἶνε οἱ εἴκοσι πέντε μεγάλοι συγγραφεῖς τοῦ κόσμου; Αὐτὸ τὸ ἐρώτημα ὑπεβλήθη ὑπὸ τοῦ «Γαλάτου» τῶν Ημερησίων εἰς τοὺς συνδρομητὰς του, ἐκ τῶν ὁποῦ ἀπάντησαν 11,247 δώσαντες τὰς περισσοτέρας ψήφους εἰς τὸν Βικτωρα Οὐγκώ καὶ τὰς ὀλιγοτέρας εἰς τὸν Μιλτωνά. Ὁ Βικτωρ Οὐγκώ ἦλθε πρῶτος μετὰ 7,323 ψήφους, μετ' αὐτὸν δὲ ἦλθον ὁ Σχιζπῆρος, μετὰ 7,264 ψήφους, ὁ Ρακίνας μετὰ 7221, ὁ Κορνῆλιος μετὰ 7,137, ὁ Βιργίλιος μετὰ 6,910, ὁ Μολιέρος μετὰ 909, ὁ Ομηρος μετὰ 6,894, ὁ Δάντης μετὰ 6,611, ὁ Γκαίτε μετὰ 6,482, ὁ Βυσσουέτος μετὰ 6,375, ὁ Αλφοντίν μετὰ 5,976, ὁ Αλμωρτίνος μετὰ 5,526, ὁ Σατωβριάνδος μετὰ 5,408, ὁ Βολταίρος μετὰ 5,311, ὁ Κικέρων μετὰ 4,562, ὁ Πασκάλ μετὰ 4,558, ὁ Μυσσέ μετὰ 3,934, ὁ Βαλζακ μετὰ 3,486, ὁ Σοφοκλῆς μετὰ 3,356, ὁ Ὀράτιος μετὰ 3,250, ὁ Σχιλλερ μετὰ 3,101, ὁ Σερβάντες μετὰ 2,957, ὁ Ρουσσώ μετὰ 2,853 καὶ τελευταῖος ὁ Μιλτωνά μετὰ 2,347. Οὕτω ἐκηρύχθησαν μεγάλοι τρεῖς Ἕλληνας, τρεῖς Λατίνου, δέκα τρεῖς Γάλλοι, δύο Ἄγγλοι, δύο Γερμανοὶ, εἰς Ἰταλὸς καὶ εἰς Ἰσπανός.

*

Τὰ ἄνθη

Πολλὰ ἀπὸ τὰς ἀναγνωστρίδας μας θὰ ἔχουν τὴν συνήθειαν νὰ καλλιεργοῦν ἄνθη εἰς δοχεῖα ἐντὸς τῶν δωματίων.

Τὰ ἄνθη αὐτὰ σπανίως εὐδοκίμοι, οὐχί τὸσον διότι εἶνε δύσκολος ἡ διατήρησις των, ὅσον διότι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι θέλουσι νὰ τὰ διατηρήσουν ἀγνοοῦν μερικὸς στοιχειώδεις κανόνας τοὺς ὁποῖους πρέπει νὰ ἔχουν διαρκῶς ὑπ' ὄψιν. Τὸ ἐντὸς τῶν δοχείων χῶμα ἐν πρώτοις πρέπει νὰ λαμβάνεται φροντίς νὰ μὴ εἶναι ὑπὲρ τὸ δέον παχύ.

Ὅταν τὰ φυτὰ ἀρχίζουσι νὰ κιτρινίζουσι, δεί-

ξουσι δηλαδὴ τάσεις μαρκασμῶ, πρέπει ἀμέσως νὰ μεταφυτεύουσι εἰς ἄλλο δοχεῖον.

Μετὰ μεγάλην προσοχὴν πρέπει νὰ ἐκλέγεται τὸ μέρος, εἰς τὸ ὁποῖον μένουσι ἐκτεθειμένα. Εἰς τὸν ἥλιον πρέπει νὰ ἐκτίθενται τὴν πρωῖαν καὶ τὰς ὥρας τοῦ ἀπογεύματος.

Ὁ ἥλιος τῆς μεσημβρίας τὰ βλάπτει πολύ. Ὅταν μεταφυτευθῶσι ἀπὸ ἐνὸς δοχείου εἰς ἄλλο, πρέπει νὰ μείνουσι ἐπὶ τινὰς ἡμέρας εἰς τὴν σκιάν.

Τὸ πότισμα πρέπει νὰ γίνεται ἐν μέτρῳ, διότι ὅταν γίνεται πολὺ συχνὰ βλάπτει. Τὸ χῶμα ὅμως εἰς τὸ ὁποῖον εἶνε φυτευμένα πρέπει νὰ διατηρεῖται μᾶλλον ὑγρὸν.

Τὸ ὕδωρ μετὰ τὸ ὁποῖον γίνεται τὸ πότισμα δεῖν νὰ ἔχη πάντοτε τὴν θερμοκρασίαν τοῦ δωματίου.

Ὅταν βρέξη, καλὸν εἶνε νὰ ἐκτίθενται ὀλίγην ὥραν εἰς τὸ ὑπαίθριον.

*

Λιὰ μίαν μούμιαν.

Ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Μαγχεστρίας Ἐλιστ Σμίθ προέβη ἐσχάτως εἰς βαθύτην μελέτην τῆς μούμιαις τοῦ Ρα Νερβέρη κατατεθειμένης εἰς τὸ Μουσεῖον τοῦ Βασιλικοῦ Κολλεγίου τῶν διδασκῶν τῆς Ἰατρικῆς, συνεπέρανε δὲ ὅτι εὐρίσκειτο ἐνώπιον μούμιαις ἀρχαιοτέρας κατὰ ἕνδεκα αἰῶνας πᾶσης ἄλλης γνωστῆς μούμιαις. Ἀναγκαῖα ἀμολογουμένως εἰς τὴν τετάρτην αἰγυπτιακὴν δυναστείαν καὶ ἀποδεικνύει ὅτι ἡ τέχνη τῆς βλάστησως ἀνήκει ἐν ὅλῃ τῆς τῆ τελειότητι εἰς τὴν ἀρχαιότητα ἐποχὴν.

*

Ἰωβιλαῖον τῆς Πάτη.

Ἡ Πάτη ἤτις ἐώρτασε τὴν πεντηκονταετηρίδα τῆς ἐπὶ σκηνῆς ἐμφανισεως τῆς, εἶχεν ἐμφανισθῆ τὸ 1859 τὸ πρῶτον εἰς τὴν σκηνὴν τῆς Μουσικῆς Ἀκαδημίας δεκαεξαετίας.

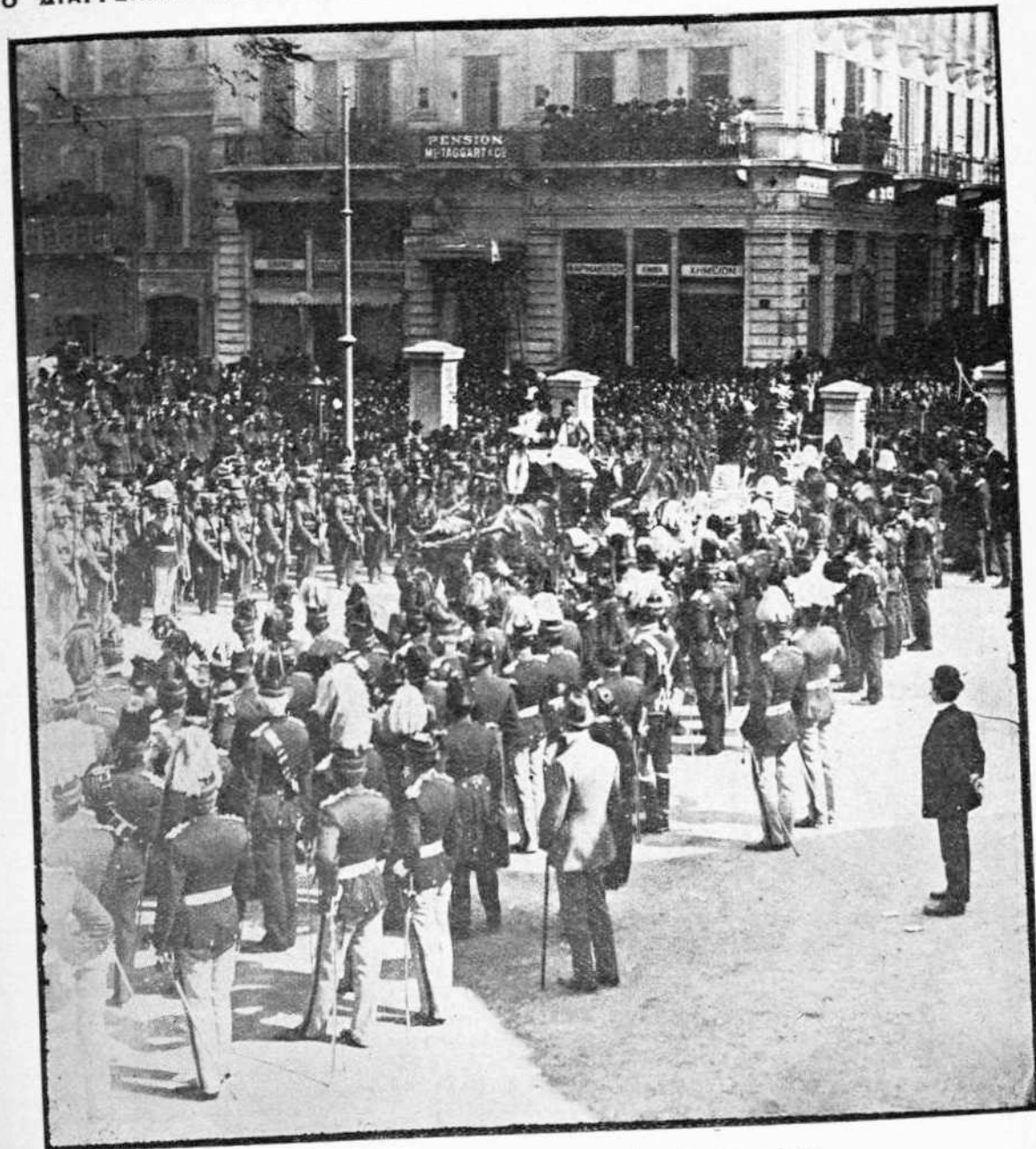
Ἡ πρώτη μισθοδοσία τῆς ἦτο 500 φράγκα τὴν ἑβδομάδα, ἀλλ' ἐντὸς ὀλιγίστων ἐτῶν ἐλάμβανεν 6—8 χιλ. φρ. καθὲ βραδύ.

Καθ' ὅλον τὸ καλλιτεχνικὸν τῆς σταδίου ὑπολογίζεται ὅτι ἐκέρδισεν ἀπὸ τὴν φωνὴν τῆς ὑπὲρ τὰ 25 ἑκατομμύρια φρ.

*

Ἡ βεντάγια.

Μία τῶν γνωστοτέρων ἀμερικανίδων γραφουσῶν, ἡ μίς Καίτη Δαβιδσεν, ἐδημοσίευσεν μονογραφίαν περὶ βεντάγιας ἀπὸ τῆς ἐμφανισεως τῆς μέχρι σήμερον. Εἰς τὸ ἀμερικανικώτατον αὐτὸ

Οἱ Βασιλεῖς μεταβαίνοντες εἰς τὴν Βουλῆν.

βιβλίον, εὐρίσκει τις τὰς γνώμας τῶν μεγαλειότερων ἀνδρῶν περὶ τῆς βεντάγιας.

Οὕτω, ὁ Γκαίτε εἰς μίαν ἐπιστολὴν ἀποκαλεῖ τὴν βεντάγιαν στέγην τῶν ἐρώτων, ὁ Ἰούλιος Σάνδερν ἔγραψεν ὅτι ἡ βεντάγια μίς ὥραιος γυναικὸς εἶνε ἡ πτέρυξ τὴν ὁποῖαν μετεχειρίζετο ὅταν ἀκόμη ἦτο ἄγγελος.

Ἡ βεντάγια, ἔλεγεν ὁ Πρωμαρσέ, εἶνε ἡ ἀσπίς τῆς γυναικὸς. Ὅπισθεν αὐτῆς ὀχυροῦται διὰ νὰ ρίψῃ τὸ βέλος τῶν βλεμμάτων τῆς καὶ προσπίπτει εἰς ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ρίπτονται ἐν ντίον αὐτῆς.

Μεταξὺ ὅλων τῶν γυναικῶν τοῦ κόσμου, αἱ Ἰσπανίδες, καὶ ἐξ αὐτῶν αἱ κάτοικοι τῆς Ἀνδαλουσίας, εἶνε ἐπιτηδειότεραι εἰς τὸ νὰ μεταχειρίζονται τὸ ριπίδιον. Τίποτε δὲν ἔμπορεῖ νὰ παραβληθῆ εἰς τὴν χάριν καὶ εἰς τὴν δεξιότητα μετ' ἧς ἡ Ἀνδαλουσία κινεῖ τὸ ριπίδιον πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς.

Ὅλη τῆς γυναικὸς ἡ φιλαρέσκεια διαφρηνεταί εἰς τὸ ἐπιχαρὶ τῶν κινήσεων. Ὑπῆρξε δὲ καιρὸς κατὰ τὸν ὁποῖον ἡ Ἰσπανίς δὲν ἐξήρατο ἐκ τῆς οἰκίας τῆς, ἀν δὲν ἔφερε τὸ ριπίδιον εἰς τὴν χεῖρα καὶ τὸ ἔγχειρίδιον εἰς τὴν ζώνην.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Ἀγαλμάτιον Σαντεκλέρ.

Φίλε κ. διευθυντά,

Ἐν τῇ γενικῇ ὀργανολογίᾳ τῶν ἡμερῶν τούτων ἐπιτρέψατέ μοι νὰ στείλω πρὸς ὑμᾶς δύο σχετικὰς ἀρχαίας παραστάσεις, ἅς ἐπίτηδες ἐφωτογράφησα καὶ ἅς πιστεύω διὰ τὰ θελήσετε νὰ δημοσιεύσετε διὰ τὴν σύμπωσιν καὶ τὸ παράδοξον τοῦ πράγματος. Ἡ πρώτη ὁμοιάζει πρὸς τὴν Φασιανὴν ἐν συνόλῳ διὰ τὸ νεαρὸν τῆς μορφῆς· ἀλλὰ δὲν εἶνε βεβαίως Φασιανή. Εἶνε ἀρχαῖον ἐκ χαλκοῦ κατασκευασμα ἐκ παλαιᾶς συλλογῆς τοῦ

Castellani, δημοσιευθὲν ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Ἱστορίᾳ τοῦ Dury (Tome II p. 315) εἰκονίζει δὲ νέαν ἢ νέον φέροντα ὡς περικεφαλαίαν τὴν κεφαλὴν ἀλέκτορος καὶ αὐτὸν τοῦτον εἰς ἀλέκτορα μεταμορφωμένον, βαίνοντα δ' ἐπὶ κρανίου ἀνθρώπινου. Δὲν οἶς ἐνθυμίζει τὸν Chantecler;

Ἡ δευτέρα εἰκονίζει δύο ἀνθρώπους, ἠθοποιοὺς τοῦτους βεβαίως, περιτετυλιμένους ἐν ἱματίῳ καὶ φέροντας προσωπίδον ἐν σχήματι κεφαλῆς ἀλέκτορος, ἀκολουθοῦντας δ' ἀλλήλην. Καὶ αὕτη εἰλημμένη ἐξ ἀγ-

γεωγραφίας ἀρχαίας παρὰ Gerhard (Trinkschalen und gefasste Taf. XXX, no 1).

Ἐν σχέσει πρὸς ταῦτα δὲν θὰ ἴητο ἀναξία λόγον καὶ μία παραπομπὴ εἰς τὸν θαυμάσιον «Ἀλεκτρονόνα» τοῦ Λουκιανοῦ, ἐν νομοσθῇ ὅτι πρέπει νὰ λημονηθῇ ὁ μακαρίτης ὁ Αἰσωπος καὶ τοῦ Ἀριστοφάνους· οἱ Ὀρνιθεὶς καὶ οἱ Λί Ὀρνιθεὶς, ὅπως ἐν πάσαις σχεδὸν ταῖς ἐφημερίαις κατ' αὐτὰς ἀνεγρόφθησαν.

Πρόθυμος

Ἰάκ. Χ. Δραγάτσος

Τρεῖς διαλέξεις ἐγένοντο περὶ «Σαντεκλέρ» ἐν Ἀθήναις. Ὁ ἐταῖρος τῆς Γαλλικῆς ἀρχαιολογικῆς σχολῆς κ. A. Honsset ἔκαμε κριτικὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἔργου, ὁ κ. Jean Bargas ἀρχαιολογικῆς τοῦ Monde Hellenique ἀνέλυεν ἐπίσης τὸ ἔργον, ὁ δὲ κ. Φιλαδέλφειος παρέβαλε τὸν «Σαντεκλέρ» μὲ τοὺς «Ὀρνιθεὶς» τοῦ Ἀριστοφάνους, οὓς ἔκρινε πολὺ ἀνωτέρας.

Πολλοὺ λόγον ἄξια εἶνε τὰ τελευταῖως ὑπὸ τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἑταιρείας γενόμενα προσκλήματα εἰς ἔγγραφα καὶ ἀντικείμενα. Τούτων τὰ σπουδαιότατα εἶνε σιερά χαλκῶν μεταλλίων, 16 ἐκ. τὴν διάμετρον, εἰκονιζόντων τὸν Κωλέτην, τὸν Κανάρη, τὴν Δέσποιναν Κανάρη, τὸν Βύρωνα, τὸν Ἐννάρδον, τὸν Κάνιγγα καὶ τὸν Φαβιέρον. Τὰ καλλιτεχνικώτατα ταῦτα μέταλλα εἶνε ἔργα τοῦ περιφήμου γλύπτου Λαυιδ' Ἀνζέρ. Τριακόσια ἐξήκοντα δύο ἔγγραφα ἀπαρτίζοντα τὸ ἀρχεῖον τῆς ἱστορικῆς οἰκογενείας Ἀδύτου. Τὰ ἀρχεῖα τοῦ πρώτου τακτικοῦ Στρατοδικείου ἀπὸ τοῦ ἔτους 1829. Ἐγγραφα τῆς Ἐνετοκρατίας ἐπὶ μεμβράνης καὶ ἄλλα πολλὰ ἱστορικὰ ἔγγραφα μεταγενέστερα καὶ τῆς ἐπαναστάσεως, εἰκόνας, χαλκογραφήματα, ὅπλα καὶ τὰ τοιαῦτα. Πρὸς δὲ καὶ ἡ ἐν Μυκόνῳ μονὴ Τουρλιανῆς ἐδωρήσατο τῇ Ἑταιρίᾳ τὸ πολύτιμον αὐτῆς ἀρχεῖον ἐξ ἔγγράφων καὶ μολυβδοβούλλων καὶ χειρογράφων κωδίκων, ὅπως ἀποτελέσωσι μέρος τοῦ μεγάλου ἐθνικοῦ ἱστορικοῦ ἀρχεῖου, ὅπερ ἡ Ἑταιρία κατῆρτισεν.

Ἡ ἀγαθοεργὸς κοινότης Ὀδησοῦ ἀπέστειλεν ὅπως κατατεθῇ ἐν τῷ Μουσείῳ ἐπίχρυσον κιβωτίδιον μετ' ἐνθυμίων τινῶν τοῦ Πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ Ε', ἐπίσης ὁ πρόεδρος τῆς Ἑταιρείας κ. I. Μπότασης διάφορα ἐνθύμια ἐκ τοῦ φρεσῆρον τοῦ αὐτοῦ Πατριάρχου.

Ὁ Γάλλος Ἀκαδημαϊκὸς καὶ ποιητὴς Ζὰν Ρισπὲν ὠμίλησε εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς «Université des Annales» περὶ τῶν ἀρχαίων Ἑλλ. μαρτυρίων καὶ Ἀσκληπιείων. Ἐποιήσατο εὐμενιστάτην μίθειαν σχετικοῦ συγγράμματος τοῦ ἱατροῦ κ. Ἀρβαβαντινοῦ.

Συνεχίζων τὰς διαλέξεις τῆς Βυζαντιολογικῆς ἑταιρείας ὁ κ. I. Δαμβέργης, ἐπραγματεύθη περὶ ἐνὸς τῶν δεινότερων ἕβριστῶν τοῦ Βυζαντίου, τοῦ ὁποῦν πρῶν ἀπῆρξε θαυμαστής, τοῦ περιβοήτου Λουτπράνδου.

Καὶ ὑπέρθε κανονικώτατος εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἔργου τοῦ ἀλλοτε ἐπισκόπου τῆς Κρημόνας, μαστιγώσας τὰς χονδροειδεστάτας ἀνακριθείας του καὶ ἀποδείξας τὴν πλήρη ἐπ' αὐτοῦ διαστρεφὴν ἀναμφισβητήτων ἀληθειῶν.

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

μέχρι τοῦδε σπουδαιότητας ἀρχαιολογικῆς ἐρεῦνας ἐν Ρώμῃ, Νεαπόλει, Σικελίᾳ καὶ ἔγραψε πολλὰ συγγράμματα διὰ τὰς χριστιανικὰς ἀρχαιοτήτας καὶ ἰδίως τὰς κατακόμβας.

Ὁ «Σαντεκλέρ» παρεστάθη μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας ἐν Βιέννῃ. Οἱ ἠθοποιοὶ ἐκλήθησαν εἰς τὸ τέλος τῆς τελευταίας πράξεως ἐξάνις.

Διὰ καταρτισμένον Βασ. Διατάγματος ἀναουγκροῦται ἡ διοικοῦσα ἐπιτροπεία τῆς Ἐθνικῆς Πινακοθήκης. Θὰ τὴν ἀποτελοῦν οἱ κ. κ. Στέφ. Σκουλοῦδης, Π. Καλλιγῆς, Σ. Στάνης, Θέμος Ἀννίως, I. Κωνταντζόγλου καὶ Στέφ. Ράλλης.

Τὸ Δημοτικὸν συμβούλιον Ἀθηναίων ἀπεφάσισεν ὅπως ὀνομασθῇ μία τῶν ὁδῶν τῆς πόλεως διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἰωάννου Μωρεῆς. Ἐπίσης ἀπεφασίσθη νὰ ὀνομασθῇ ἄλλη ὁδὸς μὲ τὸ ὄνομα τοῦ καθηγητοῦ τῆς χημείας Χρηστομάνου.

Κατ' αὐτὰς πρόκειται νὰ συνέλθῃ ἡ Ἀκαδημία καὶ νὰ στεφανώσῃ ὁλόκληρον τὸ ἔργον τοῦ Μωρεῆς. Τινὲς ἐξαιρετικὴ βεβαίως, ἀπονεμομένη ὅμως εἰς τὸν μεγαλειότερον ποιητὴν τῆς σημερινῆς Γαλλίας, ὅπως παρ' ὅλων ἀναγνωρίζεται. Ἐν τῷ μεταξὺ προετοιμασίαι γίνονται εἰς τὴν Γαλλικὴν Κωμωδίαν διὰ τὴν παράστασιν τῆς «Ἰφιγενείας». Ἡρώϊς ἢ Μπαρτέ.

Εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν τελετῶν τοῦ Πανεπιστημίου ἀνεγνώσθη ἡ κρίσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ ἐτησίου Σεβαστοπουλείου γλωσσικοῦ ἀγώνος. Ὁ κ. Μιστριώτης, ὡς εἰσηγητὴς, ἀναλόους τὰς ἐκθέσεις τῶν 12 μετασφόντων φοιτητῶν, ἔλαβεν ἀφορμὴν νὰ τονίσῃ ἐν ἐπιλόγῳ διὰ τὴν ἔθνικὴν ἡμῶν γλῶσσα εἶνε ἡ ἀπίς καὶ τὸ παλλάδιον τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς· καὶ διὰ τὴν αὐτῆς καὶ τῆς θρησκείας ἄμυνα εἶναι αἱ δύο βάσεις ἐπὶ τῶν ὁποῦν ἐρείδεται ἡ σωτηρία τοῦ Γένους. Μετὰ τὸν κ. Μιστριώτην ὁ κ. Πρύτανης ἀπεφράσισε τοὺς φακέλλους. Ἐβραβεύθησαν οἱ φοιτηταὶ τῆς φιλολογίας Γεώργ. Ἀνδρουβλάκης ἐκ Κιμῶλον λαβὼν τὸ πρῶτον βραβεῖον μετὰ 500δράχμων ἐπάθλιον, καὶ Ἰωάννης Λουλιανῆς ἐκ Κρήτης λαβὼν ἕκαστον μετὰ 100δράχμων ἐπάθλιον. Τὸ θέμα ἦτο «ἐν τοῖς πολέμοις ἢ ἐν τοῖς γράμμασι ἐγένοντο ἐπιφανέστεροι οἱ πρόγονοι ἡμῶν»;

Τὸ κοναρέτο Φίσινορ μᾶς ἐπεοκέφθη καὶ ἐφέτος. Τὸ πρόγραμμα τῶν δύο συναλιῶν ἅς ἔδωσε ἦτο ἐκλεκτικὸν καὶ ἡ ἐκτέλεσις ἀριστοτεχνικὴ. Τοῦ Χάυδν τὸ κοναρέτο εἰς σὺλ μεζόν, τὸ μενονέτο τοῦ Μόζαρτ καὶ τοῦ Μπουῆς τὸ σκέρσο ἐξετελέσθησαν ἀμέμπτως. Ἐδωσαν καὶ ἐν ὄρωτον δέγμα τῆς νεωτέρας Ρωσικῆς μουσικῆς τέχνης, ἥτις θεωρεῖται ὡς ἡ μουσικὴ τοῦ μέλλοντος, μὲ τὸ quatuor εἰς λά μεζόν τοῦ Borodin.

Ἡ Ἀθηναϊκὴ Μανδολινατὰ τὸν προσεχῆ Μάιον θὰ μετασχη εἰς τὸν διεθνή Μανδολινικὸν διαγωνισμὸν ἐν Κρημόνῃ τῆς Ἰταλίας. Χάρον τῆς ἀποστολῆς ταύτης ἔδωσε συναλίαν. Ἡ ὀρχήστρα ἐπαίξε ἕνα Κρητικὸν χορὸν τοῦ κ. Λάβδα μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας, καὶ μίαν φαντασίαν ἐκ τοῦ κομειδνυλλίου «Der graf von Luxemburg» τοῦ Λέγαρ. Αἱ δεσποινίδες Παπαγεωργακοπούλου καὶ Γκίνη ἔφαλλον, ὁ δὲ δωδεκαετής Δούνης, ὁ Φλόριςλ τοῦ Μανδολίνου, ἐξετέλεσεν ἐν δυσκολώτατον Preludio (solo) τοῦ Calace.

Μελομένη Κολυβά

Εἰς τὸ «Ὀνειρώδες βάλς».

Ἡ ομπαθὴς καλλιτέχνης τοῦ Ἑλλ. κομειδνυλλίου δεσποινίς Μελομένη Κολυβά, ἥτις μετὰ τὴν ἐν Σμύρῃ τόσο ἐπιτυχή ἐμφάνισιν τῆς ἐπανήλθεν εἰς Ἀθήνας ἔδωσε μουσικοφιλολογικὴν ἐσπερίδα εἰς τὴν «Αἴθουσαν τῶν Συντακτῶν». Ἐφαλλε μὲ φωνὴν ζωηρὰν καὶ εὐστροφὸν τὴν Βίβλιαν, μονωδίαν ἐκ τῆς «Ἐνθῆμον Χήρας», τὴν μονωδίαν τῆς β'. πράξεως τοῦ «Ὀνειρώδους Βάλς», τὴν romance τῆς α', πράξεως τῆς Γκῆσσας, μετὰ δὲ τοῦ κ. Τάκη Βενιζέλου τὴν δυωδίαν τῆς α'. πράξεως τοῦ «Σία καὶ ἀράξαμεν». Ἀτήγγειλε μὲ πολλὴν χάριν τὸν μονόλογον τοῦ κ. Δελιακατερίνη «Τὶ διαφέρουν οἱ ἄνδρες ἀπὸ τῆς γυναίκας». Οἱ ἀδελφοὶ Οἰκονομίδαι, ὁ βαθυχορδιστὴς Τζουμάνης καὶ ὁ κ. Γιανουλόπουλος συνετέλεσαν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐσπερίδος διὰ τῆς ἐκτελέσεως ὠραίων μουσικῶν τεμαχίων.

Ὁ κ. Πολ. Δημητρακόπουλος, ὁ μεταφραστὴς τῶν «Ἐκκλησιαζουσῶν» καὶ τῆς «Ἀνοισιράτης» τοῦ Ἀριστοφάνους φιλοεργετὴς ἦδη καὶ τῶν «Ὀρνιθῶν» μετάφρασιν εἰς ὁμοιοκαταλήκτους στίχους.

Ἦλθεν εἰς Ἀθήνας, παρμεῖνας ἐπ' ἀρετῶν, ὁ διάσημος Γερμανὸς θεολόγος Βίκτωρ Σχούλτσε, ὅστις ἰδίως ἀσχολεῖται εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν καὶ τὴν Χριστιανικὴν ἀρχαιολογίαν. Ὁ κ. Σχούλτσε ἐποίησατο

Μεταξὺ τοῦ Πέτρου Μασκάνι καὶ τῆς ἐν Νέα Ὑόρκη ἑταιρείας Διεγκλέο καὶ Σία, ὑπεγράφη εἰς τὸ Μιλάνον συμβόλαιον διὰ τοῦ ὁποῖου ὁ μουσουργὸς ὑποχρεοῦται νὰ δώσῃ τὴν πρώτην παράστασιν τοῦ μελοδράματός του «Ίζαμπά» εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς.

Τὸ ἔργον θὰ ἔχῃ ὡς πρωταγωνίστρια τὴν νεαρὰν Ἀμερικανίδα ἀοιδὸν μίς Μπίου «Αμπωί», ἡ ὁποία ἔχει ἤδη τραγουδήσῃ ἐπὶ ἀρκετὰς περιόδους εἰς τὸ Μητροπολιτικὸν θέατρον τῆς Νέας Ὑόρκης. Εἰδικὸς θίασος θέλει καταρτισθῆ ὅπως δώσῃ τὸ μελόδραμα τοῦ Ἰταλοῦ μουσουργοῦ εἰς τὰς διαφόρους πόλεις τῆς συμπολιτείας.

Συμφώνως μὲ τούτους ὅρους τοῦ συμβολαίου τὸ ἔργον πρέπει νὰ εἴναι ἑτοιμὸν ἐντός τοῦ προσεχοῦς Σεπτεμβρίου θ' ἀναβιβασθῆ δὲ ἐπὶ τῆς σκηνῆς εἰς τὰς ἀρχὰς Ὀκτωβρίου 1910.

Ὁ μουσουργὸς, ὅστις θὰ πληρωθῆ τόσον ἀκριβὰ, ὅσον οὐδεὶς ἄλλος μουσουργὸς ἐπιηρώθη μέχρι σήμερον, ὑποχρεοῦται νὰ μεταβῆ ὁ ἴδιος εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, ὅπως διευθύνῃ τὰς δοκιμὰς καὶ τὰς παραστάσεις.

Ἡ Ἰταλικὴ πρεσβεία ἀνεκοίνωσε πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, ὅτι ἐπ' ἐνκαιρίᾳ τῶν κατὰ τὸ 1911 Πανιταλικῶν ἑορτῶν διὰ τὴν ἀνακήρυσιν τῆς Ἰταλίας εἰς Βασίλειον, προσκηρῦχθη διεθνὴς διαγωνισμὸς πρὸς ἀνέλεγον «προτύπων οἰκοδομῆς», εἰς τὸν ὁποῖον καλοῦνται νὰ μεταρῶν πάντα τὰ Κράτη. Θὰ παραχωρηθῆ εἰς ἕκαστον τῶν συμμετεχόντων κατάλληλον γήπεδον ἐκτάσεως 800 τετραγωνικῶν μέτρων πρὸς ἀνέλεγον.

Ἀκρον ἄκρον τῆς Ἀγγλικῆς σεμνοτυφίας. Εἰς τὸ Νότιγμα τῆς Ἀγγλίας ἐπρόκειτο νὰ παιχθῆ ἐν διδακτικώτατον δρᾶμα, τὸ ὁποῖον φέρει τὸν τίτλον «Μία νέα ποδ' ἐπ' ἄρκον κακῶν δρόμων». Τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον τῆς πόλεως ὅμως εὐρήκε τὸν τίτλον κάπως ἀνήθικον. Ἀλλὰ τὰ προγράμματα εἶχον τυπωθῆ ἤδη καὶ μετὰ σκέψεις πολλὰς ἀπεφασίσθη νὰ μονιζουρωθῆ μόνον ἡ λέξις «κακῶν».

Τοιοῦτοτρόπος τὸ δρᾶμα παρουσιάσθη εἰς τοὺς κατοίκους τοῦ Νότιγμα ὑπὸ τὸν τίτλον «Μία νέα ποδ' ἐπ' ἄρκον δρόμου».

Εἰς τὸ «Μποῦφ Παριζιῶν» νέον ἔργον ἐπαίχθη ἀρχαίως Ἑλληνικῆς ὑπόθεσεως. Τίτλος «Ξανθῶ». Συγγραφεὺς ὁ Ρισπέν νιός. Πρωταγωνίστρια ἡ κυρία Κόρα Λαπαροσί οὐζυγὸς του. Ἀντιθέτως πρὸς τὰ προηγουμένα ἔργα τοῦ Ἰακώβου Ρισπέν, γνωστὰ διὰ τὸν λεπτόν συμβολισμὸν, ἡ «Ξανθῶ» εἶνε ἀδυσόστομον ἔργον καὶ σκανδαλώδες. Ἐν τούτοις ἐπέστη ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας.

Εἰς τὸ θέατρον τοῦ Μαντζόνι τοῦ Μιλάνου ἐπαίχθη ἐν δρᾶμα τοῦ διασημοῦ Ἰταλοῦ δημοσιογράφου Μπαρτζίνι. Τὸ ἔργον (ἐπιτοφορεῖτο «Διότι εἶδε») ἀπέτυχε, καίτοι ἡ ὑπόθεσις ἦτο πολὺ πρωτότυπος.

Ἡ χήρα Ζολὰ ἤγειρεν ἀγωγὴν κατὰ τῆς ἑταιρείας τῶν Ὑγιεινῶν Οἰκημάτων, ζητοῦσα ἀποζημίωσιν διὰ τὴν κατατροπὴν ἐνὸς δώρου τοῦ ὁποῖου ἔκαμεν εἰς τὴν ἑταιρείαν.

Ἡ χήρα Ζολὰ εἶχε πράγματι δωρήσει εἰς τὴν ἑταιρείαν ἐν ἄγαλμα ἐξ ὀρειγάλκου παριστῶν κατάδικον ἀλλοσευμένον, τὸ ὁποῖον ἐχάρισεν εἰς τὸν σύζυγον τῆς Ἰταλὸς καλλιτέχνης, ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ στηθῆ εἰς τὴν εἰσοδὸν μᾶς τῶν οἰκῶν, τὰς ὁποίας θὰ ἐκτίξεν ἡ ἑταιρεία.

Τὸ ἄγαλμα ἔμεινε προσορισθὲς εἰς τὸν κήπον τῆς κ. Ψυχάρη, θυγατρὸς τοῦ Ρενάν, καὶ κατόπιν παρεδόθη εἰς τὴν ἑταιρείαν.

Οἱ τῆς ἑτοιρείας ὅμως, ὑπὸ τὴν πρόφασιν ὅτι τὸ

ἄγαλμα ἔσπασε, τὸ ἐπώλησαν εἰς τεμάχια ὡς ὀρειγάλκον ἀντὶ 350 φράγκων. Καὶ τώρα ἡ κυρία Ζολὰ ζητεῖ ἀποζημίωσιν 10 χιλιάδων διὰ τὸ ἄγαλμα.

Ὁ Στράους τελειώνει κατ' αὐτὰς νέον του μουσικὸν ἔργον, τὸ ὁποῖον ἐπώλησεν ἀντὶ 320 χιλ. φράγκων. Εἶνε ὅλως διάφορον κατὰ τὴν ὑπόθεσιν τῶν μέχρι τοῦδε ἀπασχολησάντων τὸν Στράους. Εἶνε κωμικῆς ὑποθέσεως μὲ σκηνὰς ἐιλημμένας ἐκ τῶν κωμωδίων καὶ κωμῶν, θ' ἀποκαλύψῃ δὲ νέαν μορφήν τῆς μουσικῆς ἰδιοφυΐας τοῦ Στράους.

Καὶ διὰ τὴν ἀντίθεσιν, ὁ μέχρι τοῦδε μουσουργὸς κωμικῶν μελοδραμάτων Λέχαρ γράφει ἤδη μονόπρακτον μελόδραμα μὲ ὑπόθεσιν τραγικὴν.

Ὁ περιώνυμος γελοιογράφος τοῦ «Πόντς» σὲν Τζῶν Τέννιελ συνεπλήρωσε τὴν ἐννενηκοστὴν ἐπέτειον τῆς γεννήσεώς του. Ἐλαβε ἐπὶ τῇ ἐνκαιρίᾳ ταύτῃ ἀπειρα δείγματα ἐκτιμῆσεως ἐκ μέρους θανουαστῶν. Δὲν ἐγράφεται, ἐννοεῖται, πλέον ἀλλὰ ἐπὶ ἐξήκοντα ἔτη ἦτο ὁ κυριώτερος κἀρτογράφος τοῦ «Πόντς», αἱ δὲ γελοιογραφίαι του ἄφησαν ἐποχὴν διὰ τὴν λεπτότητα καὶ εὐγένειαν τῆς σατύρας, τὴν μεγαλοφυᾶ ἔμπνευσιν καὶ τὴν καλλιτεχνικωτάτην ἐκτέλεσιν.

Μία συντροφία καλλιτεχνῶν εἰς τὸ Παρίσι, διὰ νὰ κοροϊδεύσῃ τοὺς περιφήμους Μελλοντιστὰς τῆς Τέχνης ἐφαντάσθη θανουασίαν φάρασαν. Ἐπῆσαν ἕνα γαϊδάρον, τοῦ ἔδεσαν εἰς τὴν οὐρὰν ἕνα πανέλλο μὲ τρία χρώματα καὶ ἔφεραν πλησίον εἰς τὴν κινουμένην οὐρὰν ἕνα τελλίχο, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ἡ οὐρὰ ἐσχεδίασε διάφορες μονιζούσες.

Ἡ μονιζούρα αὐτὴ ἐπεγράφη «Καὶ ὁ Ἥλιος ἐκοιμήθη ἐπὶ τῆς Ἀδριατικῆς» καὶ μὲ τὴν ὑπογραφὴν Μπορονάλι ἐοτάλη εἰς τὴν ἑκθεσίαν τῶν ἀνεξαρτήτων ζωγράφων τῶν Παρισίων.

Ἡ εἰκὼν ἔγεινε δεκτὴ εἰς τὴν ἑκθεσίαν. Εἰς συντάκτις τοῦ «Ματὲν» παρηκολούθησε τὰς κρίσεις τοῦ κοινοῦ καὶ εἰς τὸ τέλος ἐδημοσίευσεν τὴν εἰκόνα τοῦ γαϊδάρου ζωγραφίζοντος μὲ τὴν οὐρὰν του.

Ἡ ἱστορία εἶνε ἀρκετὰ διδακτικὴ περὶ τῶν λεγομένων νέων ἰδεῶν τῆς Τέχνης.

Τὸν Ἰούλιον τοῦ 1911 θὰ συγκροτηθῆ ἐν Λονδίῳ συνέδριον πᾶσων τῶν φηλῶν τοῦ κόσμου, πρὸς ἐξέτασιν τῶν σχέσεων αὐτῶν πρὸς ἀλλήλους. Ἐξ Ἑλλάδος θὰ μετέσχωσιν οἱ κ. κ. Κυπ. Στέφανος καὶ Ι. Χατζηλουκάς.

Ἐν Λεμβέρῳ ἐπὶ τῇ ἐκατοστῇ ἐπετείῳ ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Φρειδερίκου Σοπὲν ἐν τῷ ναφ' τῶν Βαυραρίων ἐτελέσθη θρησκευτικὴ τελετὴ παρισταμένου τοῦ μουσικοῦ κόσμου. Ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κόμητος Στανισλάου Ταρνόβσκυ συνέστη σοματεῖον ἔπερ θὰ διοργανώσῃ διὰ τὸν προσεχῆ Ὀκτώβριον ἑορτὰς ἐπὶ τῷ Ἰωβιλαίῳ τοῦ Σοπὲν.

Ἡ κυρία Λίμον, πρόεδρος τῆς πρὸς ἀνέγειρσιν τοῦ μνημείου τοῦ Οὐασινγκτόνος ἐπιτροπῆς, ἀνήγγειλεν ὅτι συνελέχθησαν ἀρκετοὶ ἔρανοι ὅπως ἀρχίσῃ ἡ κατασκευὴ τοῦ μνημείου τοῦ Γ. Οὐασινγκτόνος τὸ ὁποῖον θὰ στοιχίσῃ 2,500,000 δολλάρια. Κατὰ τὴν ἐορτὴν τῶν γενεθλίων τοῦ Οὐασινγκτόνος, ἡ ἐπιτροπὴ θὰ ἀναφέρῃ τὰ ὄνόματα τῶν διαφόρων τραπεζιῶν μὲ τὰ ἐπ' αὐτῶν κατατεθέντα χάριν τοῦ μνημείου ποσά. Φαίνεται ὅτι ἐντός πολὺ βραχέος χρονικοῦ διαστήματος θὰ συμπληρωθῆ ὁλόκληρον τὸ ἀπαιτούμενον χρηματικὸν ποσόν.

Εἰς τὴν Οὐασινγκτόνα πρόκειται ν' ἀνεγερθῆ ὁ ἀνδριὰς τοῦ Τζῶν Στίμπλ τοῦ ἀντικαταστάτου εἰς τὸν στρατὸν τοῦ Ἀβραάμ Λίνκολν. Εἰς τὴν γενναίαν αὐτῶν μαχητὴν θὰ ἀνεγερθῆ ἀνδριὰς ἀξίας 20,000 δολλαρίων.

Ἡ «Ρέα», τὸ νέον μελόδραμα τοῦ Σαμάρα, ἐπαίχθη εἰς τὴν «Σκάλα» τοῦ Μιλάνου καὶ ἡ ἐπιτυχία τῆς ὑπῆρξε ζηλευτή. Καίτοι ἡ ὑπόθεσις τοῦ μελοδράματος—τὸ ὁποῖον ἐπαίχθη πρὸ διετίας τὸ πρῶτον εἰς τὴν Φλωρεντίαν—δὲν εἶνε ἐξ ἐκείνων, αἰτινες προκαλοῦν φρενιτωδέεις ἐπυφηνίας, ἐπαπειλημένους ὁ μουσουργὸς ἐκλήθη ἐπὶ τῆς σκηνῆς.

Περὶ τῆς μουσικῆς τοῦ ἔργου ὁ κριτικὸς τοῦ «Ἐσπερινοῦ Ταχυδρόμου» λέγει μεταξὺ ἄλλων :

Ἡ «Ρέα» μὲ φαίνεται τὸ δρασερότερον, τὸ μᾶλλον ἐμπνευσμένον καὶ τὸ ζωηρότερα χρωματισμένον ἔργον τοῦ Σαμάρα. Ἡ μελωδία ἐπικρατεῖ ἐν αὐτῷ, μελωδία διανγῆς καὶ ρυθμικῆ, μελωδία ἰταλικῆ, εὐκόλος εἰς τὸ οὖς, μὲ συμμετρικοὺς καὶ σαφεῖς τόνους. Ὁ Σαμάρας οὔτε παραμορφώνει, οὔτε ἀπαρνεῖται τὴν ἰταλικὴν μελωδίαν. Τὴν ἀγαπᾷ πάντοτε καὶ τὴν προσφέρει εἰς τὸ κοινὸν πλουτισμένην μὲ τὴν λεπτοτέραν συνοδείαν ἁρμονίας.

Εἰς τὴν «Ρέα» δὲν πρέπει νὰ ζητήσῃ κανεὶς νέους τύπους μουσικῆς φράσεως. Ὁ Σαμάρας δὲν ἀφήκε τὴν μεγάλην ὁδόν, διὰ τῆς ὁποίας διήλθον οἱ μεγάλοι συνθέται τῆς Ἰταλικῆς μουσικῆς, διὰ νὰ δοκιμάσῃ ἀγνώστους καὶ ἐπικινδύνους δρόμους.

Ὁ κ. Σαμάρας ἐτοιμάζει ἤδη μίαν ὀπερέτταν. Εἰς τὴν ὀπερέτταν αὐτὴν ἔχει ἀσχοληθῆ ἀπὸ καιροῦ, θέλει δὲ δώσῃ ταύτην πρὸς παράστασιν εἰς τὸν θίασον Σκοταμίλιο καὶ Καράμπια, ὅστις ἀναχωρεῖ ὅσον οὕτω εἰς Ν. Ὑόρκην, οὕτως ὥστε ἡ πρώτη ὀπερέττα τοῦ Ἑλληνομουσουργοῦ θέλει παιχθῆ ἐν Ἀμερικῇ.

Ἐδημοσιεύθη ὁ περὶ τοῦ σχολείου τῶν Καλῶν Τεχνῶν νέος νόμος, οὗ ἡ ἰσχὺς ἀρχεῖ ἀπὸ τῆς 1ης Ἀπριλίου. Ἦδη ἡ καλλιτεχνικὴ σχολὴ τοῦ Πολυτεχνείου γίνεται ἀνεξάρτητος καὶ ἀποσπασμένη τῆς δικαιοδοσίας τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐπιστημῶν μεταφέρεται ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας.

Διατάγματα θὰ προκληθοῦν ἀναδιορισμοῦ τῶν καθηγητῶν τῆς Διευθυντῆς διορίζεται ὁ κ. Ἰακωβίδης.

Ὁ Γερμανὸς Αὐτοκράτωρ ἔπαιξε πάλιν τὸν ἀγαπητόν του ῥόλον ὡς διευθυντοῦ τῆς ὀρχήστρας.

Εἰς τὴν μεγάλην Ὀπεραν τοῦ Βερολίνου εἶχον τὰς γενικὰς δοκιμὰς τοῦ «Προφήτου» τοῦ Μάγερμπερ, τοῦ κλασικοῦ μελοδράματος τὸ ὁποῖον ἡ διευθύνσις τῆς Ὀπερας ἀπεφάσισε ν' ἀνοβιβόσῃ ἐκ νέου, μὲ ἐξαιρετικὸν διάκοσμον καὶ πολυτέλειαν.

Ὁ Κάιζερ λοιπὸν μετέβη διὰ νὰ παρακολουθῆσῃ τὴν τελευταίαν δοκιμὴν καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ, διευθύνων, διακόπτων, παρατηρῶν, διορθῶν ἐπὶ πέντε ὁλοκλήρους ὥρας, ἀπὸ τῆς 10ης πρωϊνῆς μέχρι τῆς 3ης μεταμεσημβρινῆς, καθήμενος εἰς ἐν τῶν ἐμπροσθίων καθισμάτων τῆς ὀρχήστρας.

Ὁ κ. Π. Ροῦμπος εἰργάσθη δύο ἱλιαν ἐπιτυχεῖς προσωπογραφίας. Τοῦ ἀρχιτέκτονος κ. Ζάχου καὶ ἑτέραν τῆς ἐνταῦθα παρεπιδημοῦσης Οὐγγυίδος καλλιτέχνης κυρίας Ἐλίζας Κόρνιο, ἧτις διαμένει ἀπὸ τινος μηνῶν ἐν τῇ πόλει μας μελετοῦσα τὰ ἀνάγλυφα τῶν Μουσείων ἐπιβοηθητικῶς διὰ τοὺς ἀρχαίους χοροὺς. Ἡ κ. Κόρνιο ἀσχολεῖται εἰς τὴν διεργῆνυσιν τῶν ἀρχαίων τραγωδιῶν καὶ τῆς σκηρικῆς ὠραιογραφίας.

Ἡ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐγκατεστημένη ἡμετέρα συντροφία καὶ διακεκριμένη ἰατρὸς κ. Ἀγγελικὴ Παργιωτάτου ἔκαμεν διὰλέξιν τὴν 4 Μαρτίου ἐν τῷ ἐκεῖ ἐπιστημονικῷ συνέδριῳ «Πτολεμαῖος Α'» περὶ Μπετόβεν. Ὁ «Ταχυδρόμος» τῆς Ἀλεξανδρείας ποιούμενος μνητὴν διὰ μακρῶν περὶ τῆς διαλέξεως ταύτης γράφει καὶ τὰ ἑξῆς :

«Πρωτότυπον καὶ ἱλιαν ἐπισταμένης ἐρεῦνης περιλήψις ἦτο ἡ διὰλέξις περὶ «Μπετόβεν» τῆς κ. Ἀγγ. Παργιωτάτου. Ἡ Ἑλληνίς ὑφηγήτρια μᾶς ἔδωκεν κατὶ ἄριστον περὶ τοῦ μεγάλου μουσουργοῦ.

Αἱ εὐρεταὶ αἰθουσαὶ τοῦ «Πτολεμαίου Α'» ἦσαν ἀσφυκτικῶς πλήρεις. Διεκρίνοντο ἡ Α. Μ. ὁ Πατριάρχης, ὁ Πρόεδρος καὶ πλήθος κυριῶν καὶ δεσποινίδων.

Με ῥητορικὴν ἐνθουσιάν, ἐπιδείξασα ἀκαταπῆρτον ἀτοχήν, ἡ κ. Παργιωτάτου ἀνέπτυξεν τὰ τοῦ βίου καὶ τοῦ ἔργου τοῦ ἀθανάτου μουσουργοῦ. Περιέγραψε μὲ ποιητικωτάτην παραστατικότητα καὶ πλοῦτον λεπτομερειῶν, τὴν σκληρὰν τοῦ Μπετόβεν βιοπάλην, ὅλον τὸ μαρτύριον τῆς ζωῆς τοῦ ἥρωος, ὁ ὁποῖος πατώξ καὶ ἀσθενῆς κατώσθησε νὰ νικήσῃ τὴν ἀδικον Εἰμαρμένην. Μᾶς ἔδωκεν εἰς ἕνα ἔμρον ποιήσεως τὴν ἀληθῆ λατρίαν εἰς τὸ μουσικὸν κάλλος, εἰς τὴν ἐκπολιτιστικὴν δύναμιν τῆς ὑπερόχου Τέχνης καὶ περιέλαβε μὲ θανουαστὴν δεξιότητα εἰς τὴν διὰλέξιν τῆς δόξης τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν δόξαν τοῦ λευτοῦ τῆς Ἰδέας. Μᾶς ἔδωκεν εἰτα περιληπτικὴν ἀνάλησιν τῶν κυριωτέρων ἔργων τοῦ Μπετόβεν.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἀριστοτεχνικῆς διαλέξεως ἡ κυρία Παργιωτάτου ἐπὶ μίαν ὁλόκληρον ὥραν ἔθελεξε τὸ ἀκροατήριον τῆς ἐκτελέσασα εἰς τὸ πιάνο τινὰ ἐκ τῶν ὠραιωτέρων τοῦ Μπετόβεν τεμαχίων ὡς τὸ «Ἐμβατήριον» τῆς Σονάτας εἰς τὸν θάνατον ἐνὸς ἥρωος», τοῦ ὁποῖου οἱ ἄβροὶ καὶ μελωχολικοὶ στόνοι μᾶς ἔκαμαν νὰ αἰσθανθῶμεν στιγμὰς ἐξάσσεως μὲ τὸ ἐκφραστικὸν παιξισμόν των. Εἰς τὸ Concert No 3 ἡ κ. Παργιωτάτου ἀνέπτυξε πολλὴν τέχνην, ἀποδόξασα μὲ δύναμιν τὴν μεγαλοφυᾶ τοῦ μουσουργοῦ ἔντασιν. Εἰς τὸ Trio No 4 καὶ εἰς τὸ Ποιμενικὸν ἄσμα τῆς Παστοράλ Συμφωνίας ἔπαιξε μὲ πολὺ αἰσθημα καὶ χρώμα, δειξάσα ὅτι αἰσθάνεται καὶ ἐννοεῖ βαθειὰ τὰς ὑπερόχους κυμᾶσεις τῆς θείας ἐκείνης τοῦ Μπετόβεν μουσικῆς.

Ἡ κ. Παργιωτάτου εἶχε τὴν καλωσύνην νὰ ἀποστείλῃ εἰς τὴν «Πανακοθήκην» τὸ χειρόγραφον τῆς διαλέξεώς της, ἦν ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς φύλλου ἀρχόμενοι θὰ δημοσιεύσωμεν ὁλόκληρον.

Ζωηρὰ προμηγνύεται ἐφέτος ἡ θερινὴ θεατρικὴ κίνησις. Ὁ κ. Φύραξ μετὰ τῆς Μαρίκας Κοτοπούλη θὰ παίξουν εἰς τὴν «Νεαν Σκηνήν», συμμαζωμένων τῶν κ.κ. Λεπειώτου καὶ Χρυσομάλλη. Ὁ Σαγιώξ μὲ τὸ ζεῖγος Νίκα θὰ παίξουν ἐπιθεωρήσεις εἰς τὸ θέατρον τοῦ Συντάγματος. Ἡ Κυβέλη εἰς τὸ «Βαριετὲ» θὰ διδῆ δρᾶματα.

Τηλεγραφοῦν ἐκ Ρώμης, ὅτι ἡ γνωστοτάτη συγγραφεὺς τοῦ «Βαρραβᾶ» Μαρία Κορέλλι ἀσθενεῖ βαρῶς ἐκ πνευμονίας.

Ἡ Μαρία Κορέλλι, τῆς ὁποίας τινὰ ἔργα καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν μεταφρασθέντα ἤρσαν πολὺ, εἶνε Ἑλληνίς τὴν πατρίδα, γεννηθεῖσα ἐν Πάτραις ἐκ γνωστοτάτης οἰκογενείας. Θεωρεῖται ἐκ τῶν πρώτων ζώντων μυθιστοριογράφων τῆς Ἀγγλίας. Ἦρχειε νὰ γράφῃ ἱταίς. Ὁ Γιάδοστον καὶ ὁ Σόλζεβαν τὴν ἐτίμων διὰ θερμοῦς φιλίας. Τὰ ἔργα της ἔχουν μεγάλην δημοτικότητα.

Ὁ διάσημος τενόρος Καροῦζο ἐνεκοίνωσε τὰ ἑξῆς : —Ἐως τώρα οὐδεμίαν ἀνθρωπίνην φωνὴν ἔφθασεν εἰς γλυκύτητα τὸ ἦμα τῆς ἀηδόνος. Ἀλλὰ ὁ ἀνθρώπινος

λάρνηξ είνε κατασκευασμένος ούτως, ίνα δύναται να παραγάγη ήχον τόσον γλυκύν ώςτε να μη δύναται να συγκριθώσι προς αυτόν τὰ γλυκύτερα κελαιδιώματα. Ο κόσμος μου έδωκε φήμην και περιουσίαν. Διά τούτο έχω εν χρέος να εκτελέσω και τὸ έξοφλὸν δίδων εἰς τὸν κόσμον τετόρον καλλίτερον έμου.

Και ὁ Καροῦζο εἰρήγησεν ὅτι διαθέτει τὰ χρήματα τὰ απαιτούμενα διὰ τὴν ἐπὶ δεκαετίαν μουσικὴν ἐκπαίδευσιν τετόρον, έχοντας φωνὴν και κλίαν προς τὴν μουσικὴν. Ἐπιτροπὴ ἐξ ἐνὸς Ἀμερικανοῦ, ἐνὸς Ἴταλοῦ και ἐνὸς Γάλλου μουσικοῦ θὰ ἐπιβλέπη τὰ σπουδὰς. Ο Καροῦζο δὲν θέτει παρὰ τοὺς ἐξῆς ὅρους: Ο τετόρος πρέπει να μίμη τὸν χειμῶνα εἰς τὴν Νεάπολιν και τὸ καλοκαίρι εἰς τὴν Ἐλβετίαν, διότι κλίμα ἐκεἶ εἶνε κατάλληλον. Ἐπίσης ὁ τετόρος, ὅστις θ' ἀρχίσῃ τὰς σπουδὰς του ἀπὸ 20 ἐτῶν, πρέπει να μίμη ἐπὶ 10ετίαν ἄγαμος διὰ ν' ἀφιερωθῇ ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς φωνῆς του.

Ο «Παρασός» ἐτέλεσε φιλολογικὸν μνημόσυνον τοῦ Μοραῆς. Ὡμίλησε ὁ κ. Κακλαμάνος, ὑμνήσας τὸ ἔργον τοῦ ποιητοῦ και στεφανώσας τὴν μνήμην του με ἀφθονα λογογραφικὰ ἄνθη.

Τὸ Πολυτεχνεῖον προεκήρυξε διαγωνισμὸν ἐκ τοῦ κληροδοτήματος Ἀβέρωφ προς ἀποστολὴν δύο ὑποτρόφων εἰς Ἑσπερίαν. Θὰ γίνῃ ἐντὸς τοῦ Μαῖου μεταξὺ τῶν σπουδαστῶν τῶν δύο ἀνοικτῶν τάξεων. Θὰ σταλοῦν εἰς ἕκ τῶν ἀποφοίτων τῆς Γραφικῆς και εἰς ἕκ τῶν τῆς σχολῆς τῶν Πολιτικῶν Μηχανικῶν.

Εἰς τὸ Ὡδεῖον Δόττινε εἰδόθη συναυλία ὑπὸ τῶν καθηγητῶν κ.κ. Schultze, Bemmer και τῆς κ. Lottner. Ἐξετέλεσαν τὸ trio τοῦ Mendelssohn, τὸ Notturmo τοῦ Schubert και τὰς 4 Novelleten τοῦ Kirchner μετ' ἀπαρμιλλου ἁρμονικῆς λεπτότητος. Ἡ δεσποινὶς Κρέμμερ ἔφαλλε ἄματα τοῦ Γκρόγκ και τοῦ Σούβεργ, κατόπιν δέ, συνοδεύοντας τοῦ trio, τὰ «Σκωτικὰ ἄσματα» τοῦ Βετόβεν, τὰ τόσον θελκτικὰ.

Εἰς τὸ Ὡδεῖον Ἀθηνῶν διερχόμενος ἐξ Ἀθηνῶν ἔδωσε δύο συναυλίας ὁ διάσημος Βιενναῖος, πλαγιαυλιτῆς Ary von Leewen, πρώτος φλαουτίστας και solo τῆς Ἀυτοκρατορικῆς ὀπερας τῆς Βιέννης και καθηγητῆς εἰς τὸ αὐτό. Ὡδεῖον. Ὁ Λέυβεν ἔδραψε εἰς ὄλας τὰς μεγαλουπόλεις τῆς Ἑυρώπης δάφνας. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Γκόττα, οἱ Ἀθηναῖοι δὲν ἤκουσαν τόσον τέλειον φλόοντο. Τὸ Consortino τῆς Ghaminade, ἡ Ὀγγρικὴ παμενικὴ φαντασία τοῦ Doppler ἐξετελέσθησαν θανμασίως. Τὸ πρῶτον ἤρρασε πολὺ και ἐπανελήφθη. Ὁ ἀριστος πλαγιαυλιτῆς εἰπαιξε και δύο ἰδικὰς του συνθέσει, μίαν ποιητικωτάτην μελωδίαν, και ἄλλην τεχνικὴν και ποικιλωτάτην εἰς τόρους. Εἰς τὴν συναυλίαν μετέσχεν και ἡ μικρὰ βιολιάτρια Ἐρλιχ, ἡ ὀλονν προοδεύουσα και καταπλήσοσα με τὸ ἐξαιρετικὸν ἄλαντον τῆς. Ἐπαιξε τοῦ Παγανίνι τὸ «Streghe» και τὸ concerto εἰς ρέ μεζον ἐκτάκτως ὤρατα.

Τὸν κ. Leewen συνώδεον ὁ δεινὸς κλειδοκρυμβαλιστῆς κ. Blaauw.

Τὴν 3 Ἀπριλίου ἤρριξεν ἡ Δ'. Καλλιτεχνικὴ ἐκθεσις τῆς Καλλ. ἐταιρείας ἐν τῷ Ζαπτεῖφ. Μία αἰθουσα περιέχει παλαιὰ ἔργα, δύο δὲ ἄλλα νέα. Οἱ γλύπται, ἔνεκα διαφωνίας, ἀπεχώρησαν. Τὰ ἔργα ἀνερχονται περίπου ἐν ὄλω εἰς 200. Ἡ ἐκθεσις θὰ παραμείνῃ ὡς διαρκῆς ἀγορά. Ἐκτενῆ κρίσιν θὰ δημοσιεύσωμεν εἰς τὸ προσεχῆς φύλλον.

Ἐδόθη ὑπὸ τῶν μαθητῶν τοῦ Ὡδεῖου Ἀθηνῶν συναυλία καθ' ἣν διεκρίθησαν αἱ δεσποινίδες Καστρομένου και Κωνσταντινίδου — ἰδίως ἡ δευτέρα — εἰς τὸ ἴσημα. Ἦρρασε πολὺ τὸ Concertstück τῆς Chaminade ἐκτελεσθὲν ἐπὶ κλειδοκρυμβαλον ὑπὸ τῆς δεσπ. Παπαχατζῆ. Ὑπὸ τοῦ χοροῦ ἔράλλη ἡ «Ἐλῆ» τοῦ Καλομοῖση, ἔσμα στεθοῦμενον πρωτοτυπίας, κατάλληλον δι' ἐξετάσεις μαθητῶν τοῦ δημοτικῶ σκολείου.

Ἀπέθανεν ἐν Παρισίοις ὁ Ἀκαδημαϊκὸς Μελλῶρ δε Βωγκέ, ἱστορικὸς και κριτικὸς.

Ἡ κ. Φωκῆ, ἡ διακεκριμένη καθηγήτρια τῆς ὠδίκης, ἔδωσε συναυλίαν, ἣς τὸ μεγαλειότερον μέρος διεξήγαγε μίμη. Κεκτημένη πολύτιμον μέταλλον φωνῆς, ἀκαταπόνητος, με τόρους διαγνῆς, ἐθανυμάθη πολλάκις. Ἄλλ' ἡ τελευταία αὐτῆς ἡμῶνισις τῆς ἰδικαιότερ ἄπαξ εἶε τὴν φήμην τῆς ὡς πρώτης Ἑλληνίδος ὠδοῦ. Εἰς τὸ Fabliau τοῦ Paladilhe και εἰς τὸ Ah! Perfide τοῦ Βετόβεν ἔφαλλε με πολλὴν τέχνην, ἔξοχος δὲ ὑπέρθε εἰς τὴν Συγγνώμην τοῦ Πλαϊνμὲλ (Dinorah) τοῦ Μαγῆροβερ, εἰς τὴν σκηρὴν τῆς παραφροσύνης, ἔνθα ἡ ποικιλία τῶν τῶνων καθιστῆ τὴν ἐκτέλεσιν ἐκ τῶν δυσκολωτάτων. Ὁ κ. Λογκοβάρδι ἐξετέλεσε με τέλειον ζωλοαισμὸν τοῦ Σαῆνς μίαν μελέτην βαλλισμοῦ, ὁ δὲ κ. Μπουσιτινότη τὸ Scherzo—Tarantelle τοῦ Βενιάφρακη.

Παλαιὸς ἐκ παιδικῶν ἐτῶν γνώριμος τῶν Ἀθηνῶν, ὁ νεαρῶτατος ἀλλὰ δαιμόνιος Φλόριζελ φὸν Ρώντερ ἔδωσε τέσσαρας συναυλίας, καθ' ἃς ἐνεθουσίασε και ἐγοήτευσε. Ἐκ τῶν τεμαχίων τὰ ὀποῖα εἰπαιξε ἀξίζον ἰδιαίτερας μείας τοῦ Σαραζάτε οἱ Ἰσπανικοὶ χοροί, τοῦ Lalo ἡ Ἰσπανικὴ συμφωνία, τοῦ Vieuxtemps ἡ «Ἐκκεντρικὴ φαντασία», τοῦ Βενιάφρακη ἡ «Ρωσιαιὴ Ἀπόκρως», μία διασκευὴ τοῦ ἰδίου Φλόριζελ τοῦ Valse Σοπὲν 34, ἀνεδείχθη δὲ ὑπέροχος εἰς τὴν δυσχεροτάτην ἐκτέλεσιν τοῦ Roi des Aulnes τοῦ Schubert και ἀδιοκνηρὸν τοῦ Ernst. Ἡ καταληκτικὴ εὐχέουα, ἡ αὐτοπεποιθῆρις με τὴν ὀποίαν παῖζει, προσέκλινεν τὸν θανμασμὸν.

Ὁ Φλόριζελ εἰπαιξε δύο ἰδικὰς του Ρουμανικὰς συνθέσει, θελκτικωτάτας, αἰτινες τόσον ἐγοήτευσαν τὴν βασιλίσαν Ἐλισάβετ, ὡςτε να στιχογραφῆσῃ ἐπ' αὐτῶν. Οἰονεῖ ὡς ἀποχαιρετισμὸν ἔδωσε συναυλίαν ἱστορικὴν εἰς τὰ χρονικὰ παρ' ἡμῶν τῆς μουσικῆς. Ἐξετέλεσε και τὰ 24 κρηρὶς τοῦ Παγανίνι, τουτέτοι τὰς δυσκολωτάτας, ἀλλὰ και συγχρόνως τὰς ὤρασιότερας συνθέσει, αἰτινες ἐγράφθησαν ποτε διὰ βιολίον.

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ μεγάλου Βιλέλμν οὐδεὶς ἐξετέλεσε δημοσίᾳ και τὰς 24 αὐτὰς ὑπερόχον τέχνης και ἰλιγγιώδους δυσκολίας συνθέσει εἰς μίαν συναυλίαν. Ὁ Φλόριζελ ὑπέρθε μοναδικὸς και εἰς τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆν.

Εἰς τὸ θέατρον τῶν Φιλοδραματικῶν ἐν Μιλάνφ εἰπαίχθη μονοπρακτον δραμάτιον τοῦ Βαλέντες, ἡ «Μικρὰ νεκρά.» Ἡ ὑπόθεσις εἶνε ἡ ἐξῆς: Μία οὐζυγος ἀιστεῖ και ὅταν ἀποθνήσκῃ ἡ μικρὰ κόρη τῆς τὴν κλαῖον ὁ νόμιμος σύζυγος και ὁ ἐραστῆς ὁ ἀληθῆς πατήρ τῆς. Ἡ θλίβρις τοῦ τελευταίου κινεῖ τὴν προσοχὴν τοῦ πρῶτου, ὅστις μανθάνει τὸ φοβερόν μυστικὸν τῆς παρῆρητος. Ὁ ἐραστῆς πρὸ τοῦ φρεσῆρου πίπτει εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ ἀνδρὸς δν ἠπάτησε. Ὁ θάνατος τοῖς συμφοιλῶναι.

Εἰς τὸ θέατρον «Μαρτσίνο» εἰδόθη ἡ κωμῶδια τῆς πανόλων «ἔργον τοῦ Λουδ. Ράζι. Παρ' ὄλον τὸν τραγικὸν τίτλον, τὸ ἔργον εἶνε ἀστεϊώτατον. Ἡ ὑπόθεσις ἀπλουσιτάτη, ἀλλὰ τὰ ἐπεισόδια εὐφρέσιτατα.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Τὴν 25 Μαρτίου ἐγίναντο τὰ ἐγκαίνια τῆς ἐν Ἀθήναις ἱδρυθείσης Ἴταλικῆς ἀρχαιολογικῆς σχολῆς, παρουσία τοῦ Βασιλέως. Ὡμίλησεν ὁ πρεσβευτῆς τῆς Ἰταλίας μαρκήσιος Ριμπαρμπέλλα, ὅστις φιλολογεῖ μετ' ἐπιτυχίας. Ὁ λόγος του διεκρίθη διὰ τὴν καινοτομίαν τῆς γνώμης του κατὰ τοῦ ἀναλυτικῶ συστήματος, ὅπερ κυριαρχεῖ. «Τὸ στενωὸς καθ' ὑπερβολὴν εἰδικεύειν—εἶπε—κατέστησεν ἄμορφα θραύσματα μέγα μέρος τοῦ συναχθέντος ὕλικου, ἐμείωσε τὸ αἰσθημα τῆς ταξινομήσεως και ἐνίστα ἀπολέσασιν, ὡς ἐκ τῆς ἐπιμονῆς τῆς ἀνατομίας τῶν μελῶν, και αὐτὴν τὴν ὕψιν τοῦ συνόλου. Ἄνυψώσαμεν ὄρη σοφίας, χωρὶς ὅμως οὐδεὶς να τολμᾷ να τὰ ἀναεθῇ, ἐὰν δὲν ἔσχηεν ἰδιαίτερας μύησεις. Ἡ ἀνάλυσις ἀπαιτεῖ να μεταβληθῇ τὴν ἐπιστήμην εἰς φέουσον. Κινδυνεύομεν να ἀποκητήσωμεν ναοὺς βρῆθοντας ἱερῶν, ἀλλ' ἐρήμους πιστώνα. Ὑπέδειξε τὴν ἀνάγκην τῆς ταξινομήσεως, και τῆς λαϊκείσεως τοῦ αἰσθητικοῦ και κοινωνικοῦ νοήματος τῶν μνησίων. Ὡμίλησαν κατόπιν ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας κ. Παναγιωτόπουλος διὰ λίαν φιλοφρόνων διὰ τὴν Ἴταλικὴν ἀρχαιολογίαν φράσεων, ὁ κ. Δαίρπερλδ, πρῶτανος τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐξῶνων ἀρχ. σχολῶν, ὁ διευθυντῆς τῆς Ἰταλικῆς σχολῆς κ. Περνιέ, ὅστις ἐπέλεξε τὸ ἐγκώμιον τοῦ πρῶτου συλλαβόντες τὴν ἰδέαν τῆς ἱδρύσεως τῆς σχολῆς κ. Χάλμπιχερ, εὐρισκομένου ἤδη ἐν Κρήτῃ.

Σκοπὸς τῆς σχολῆς κυρίως εἶνε ἡ διαφώτισις τῶν ἐπιτόρων ὡς ἔσχεν ὁ Ἑλληνικὸς και Ἀνατολικὸς πολιτισμὸς ἐπὶ τῆς Ἰταλικῆς Χερσονήσου ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων, θὰ συνδράμῃ δὲ και τὰς ἐρέυνας τῶν Ἰταλῶν ἀρχαιολόγων ἐπὶ τῶν Ἑλλήν. μνησίων διὰ τῆς δημοσιεύσεως τῶν πορισμάτων τῶν μελετῶν αὐτῶν.

Ὁ διευθυντῆς κ. Περνιέ εἶνε ἐκ τῶν πρωτοστατησάντων εἰς τὰς ἀνασκευὰς τῆς Φαιστοῦ ἐν Κρήτῃ

Ἦρρασαν ὑπὸ τῆς Ἀγγλικῆς σχολῆς ἀνασκευαὶ προϊστορικῶν συναικισμῶν εἰς τὸ χωρίον Τσαγκλῆ τοῦ Βολου. Ὑπὸ τῆς Γαλλ. σχολῆς ἐπανεληφθησαν αἱ ἀνασκευαὶ τῆς Τεγίας. Ἀρτίκετο ἐπὶ κεφαλῆς Γερμανικῆς ἀποστολῆς ὁ διακεκριμένος Γερμανὸς ἀρχαιολόγος Χίλερ φὸν Γκέτριγκεν, ὁ ἐνεργήσας τὰς ἐν Θήρα ἀνασκευὰς. Ὁ φὸν Γκέτριγκεν θὰ περιέλθῃ τὴν Ἀρχαδίαν προς ἀνεύρεσιν και ἀναγνώσιν ἀρχαίων Ἑλλ. ἐπιγραφῶν. Εἰς τὴν ὕδον Δελφικῶν ἐν Ἀθήναις εὐρέθη νεκρικὴ στήλη πολλῆς ἀξίας.

Ἐν τῇ δημοσίᾳ συνεδρῳ τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Μονάχου τῆς 17 Μαρτίου (ν.), ἀνεγνώσθη ἡ ἐκθεσις τοῦ κ. Νίκου Α. Βέη περὶ τῶν ἐν Μεταώροις παλαιογραφικῶν ἐρευνῶν του και τῶν ἐκεἶ εὐρημάτων του. Ἡ Ἀκαδημία ἀπεφάσισεν, εἰσγγῆσει τοῦ Βιλεμδῆτις, ὅπως ἀναγράφῃ ὀρισμένον ποσὸν ἐκ τοῦ κληροδοτήματος Θεριανοῦ προς ἐξακολούθησιν τῶν παλαιογραφικῶν ἐρευνῶν του ἐν Μακεδονίᾳ και Θράκῃ.

Εἰς τὴν Γάζην ἀνεκαλύφθη ἐντὸς ἀμπελοῦ μαρμάρινος σαρκοφάγος και ἐντὸς αὐτοῦ μούμια ἀδαμαντοποικιλτον χρυσῶν στεφάνων.

Τὸ εὐρημα λέγεται ἀνεκτίμητον, ἀναδιθαζομένης τῆς ἐμπορικῆς μόνον ἀξίας τῶν κοσμημάτων εἰς ἡμισυ ἑκατομμύριον λιρών.

Ἡ Ἀρχαιολογικὴ Ἐταιρεία ἐπανελάβε τὰς ἐργασίας τῆς ἐν Ἐρετριᾷ, πέριξ τοῦ ναοῦ τοῦ Δαρφνηφόρου Ἀπόλλωνος. Τὰς ἐργασίας θὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ Ἐταιρεία μέχρι τῆς πρώτης Ἰουλίου.

Τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Χάγης ἐτοιμάζεται να ἐορτάσῃ τὴν 60ετηρίδα τοῦ διασήμου ἀρχαιολόγου ἐκ τῶν ἐνθεροτέρων δὲ οὐλλήνων, Ρόμπερτ. Τὸ Ἑθνικὸν Πανεπιστήμιον ἐψήρρισε 500 δραχμὰς ὡς εἰσφορὰν του προς τὸν σκοπὸν αὐτόν.

Ἐν τῇ τελευταίᾳ συναυλίᾳ τῆς ἐνταῦθα Ἀμερικανικῆς ἀρχαιολογικῆς σχολῆς ὁ γραμματεὺς αὐτῆς κ. Elderkin ἀνεκείωσε τὰ μέλιστα ἀξίαν λόγου συμβολῆν εἰς τὴν ἀρχιτεκτονικὴν τῆς Πινακοθήκης τῶν Προπυλαίων. Πρὸ ἐτῶν εἶχε παρατηρηθῇ ὅτι ἐν τῇ Πινακοθήκῃ ἡ θύρα και τὰ παράθυρα δὲν κείνται συμμετρικῶς προς τὸ ὄλον, ἀλλ' οὐδεμία τούτου ἐξήγησις εἶχε δοθῇ. Διὰ μακρῶν περὶ τούτων και τῶν σχετικῶν ζητημάτων μελετῶν ὁ κ. Elderkin ἤρρηξε εἰς τελειαν τούτου ἐρημνείαν, ὅτι δηλαδῆ τὰ παράθυρα και ἡ θύρα εἰσὶν ἀσυμμετρως κατασκευασμένα δι' ὀπτικὸν λόγον. Διότι διὰ τῆς ὑποθεμένης ἀνευ οὐδενὸς λόγου ἀρχαίας ἀνόδου ὅλω ἀσύμμετρος παρίσταται ἡ ἰσοσφίς τοῦ οικοδομήματος, ἐνφ' ἀνερχομένου τοῦ ἐπισκέπτου καθ' ὀρισμένην διεύθυνσιν ἀπὸ τῶν προπύλων τοῦ ναοῦ τῆς Νίκης ἄρχις ἐναντι τοῦ κεντρικοῦ μέρους τῶν Προπυλαίων ἢ τε θύρα και τὰ παράθυρα διαρκῶς διακρίνονται μεταξὺ τῶν κίονων, οὕτω δὲ οὐ μόνον ἐξηγεῖται ὁ λόγος δι' ὅν ὁ ἀρχιτέκτων προς ὀπτικὴν συμμετρίαν κατέσχευεν εἰς τεχνικὴν ἀσυμμετρίαν, ἀλλὰ και ἀνακαλύπτεται ἡ πραγματικὴ διεύθυνσις τῆς ἀνόδου προς τὰ Προπύλαια ἐπὶ ἐδάφους προσωροτάτου προς τούτο.

Ἐπικουρικῶς προς τὴν θεωρίαν ταύτην περὶ τῆς διευθύνσεως τῆς ἀνόδου προσέρχεται ὁ προσαναπολισμὸς τοῦ βάρου και τοῦ ἀνοριάντος τοῦ Ἀγρίππα, διότι ἀκριθῶς κατὰ τὴν καμπὴν τῆς οὕτω κατευθυνομένης ἀνόδου ὄρραται και μόνον οὕτως ὁ ἀνδρὶς ἐν τελείᾳ κατακομῇ και μόνον διὰ τῆς ἀνόδου ταύτης κατορθῶται ἡ ἀνάγνωσις ἐπιγραφῆς, ἣτις βεβαίως ἐγκαρῆθη ὅπως ἀναγινώσκηται, ἐπιγραφῆς κεχαρκαμένης εἰς τὴν ὀπτικὴν πλευρὰν τοῦ βάρου.

Εἶτα δι' ἰσχυρῶν ἐπιχειρημάτων ὁ κ. Elderkin ὑπεστήριξεν ὅτι τὸ ἀντίστοιχον τῇ Πινακοθήκῃ μέρος τῆς Δ. πλευρᾶς εἶχεν ἐν τῷ ἀρχικῷ σχεδίφ κατασκευάσει πανμοσιώτατον προς τὴν Πινακοθήκην οὕτω και ἐν ὀρισμένῳ κεντρικῷ σημείφ τῆς ἀνόδου ἴπαν τὸ οἰκοδόμημα τῶν Προπυλαίων μετὰ τῶν περὶ τῶν ὄλων ἢ τῶ οὕτω κατόπτην τῶ ἀνερχομένου, ὡςτε οὕτως να συλλαμβάνῃ ἀμέσως τὴν ἐνότητα τοῦ ὄλου.

Ἐν τῇ Αὐστριακῇ Ἀρχαιολογικῇ Σχολῇ ὁ ἀνασκευαὶ τοῦ Κεραμεικοῦ καθηγητῆς Α. Μπρύνκερ θὰ ὀμίλησεν περὶ μιζῆ Ἀθηναϊκῆς ζωφόρου τοῦ Θησείου ἐν Βερολίφφ και Βιέννῃ, ὁ δὲ κ. Α. φὸν Πρεμερστάιν διὰ τούς Κλεόθιν και Βίτωνα.

Αἱ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ διευθυντοῦ τῆς Γερμανικῆς ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς ἐνεργοῦμεναι ἀνασκευαὶ ἐν Τύρινθι ἐπανεληφθησαν. Αἱ ἐργασίαι γίνονται περὶ τὸν γῶρον τῆς Ἀκροπόλεως και περὶ τὸν γυναικωνίτην τοῦ Μυκηναϊκοῦ μεγάρου.

Ἡ αὐτὴ ἀποστολὴ θὰ ἐνεργήσῃ κατόπιν ἀνασκευαὶ εἰς Κακόβατον τῆς Τριφυλίας. Ὁ κ. Δαίρπερλδ θὰ ἐργασθῇ ἐκεἶ προς ὑποστήριξιν τῆς θεωρίας του διὰ τὴν βμηρικὴν Πύλον.

Τῶν ἀρχαιολογικῶν ἐργασιῶν θὰ ἐποπτεῖται δυνάμει τοῦ νέου νόμου ἐνεαμελῆς Συμβούλιον, ὅπερ θὰ γνωματεύῃ περὶ πάσης ἀρχαιολογικῆς ἐργασίας. Ἰδρύεται ἐπίσης και εἰδικὸν Ἀρχαιολογικὸν ταμεῖον. Πόροι του θὰ εἶνε τὸ ἐκ τοῦ Λαχείου ποσόν, τὸ ἐκ τῆς εἰσπράξεως τῶν ἐκμαγεῖων και αἱ τυχὸν δωρεαί. Ἐκ τοῦ

πεσοῦ θὰ ἀποδίδονται 30 χιλιάδες δραχ. κατ' ἔτος εἰς τὴν Ἀρχαιολογικὴν Ἑταιρείαν διὰ τὰ δημοσιεύματα.

Καταργεῖται ταυτοχρόνως καὶ ἡ δι' εἰσιτηρίων ἐξοδος εἰς τὰ μουσεῖα.

Ὅριζονται 7 ἀρχαιολογικαὶ περιφέρειαι, ἐκάστης τῶν ὑποίων θὰ ἐποπτεύῃ εἰς ἔφερος.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ἡ ἐκδοτικὴ τέχνη παρ' ἡμῖν νηπιᾷζει ἀκόμη. Συγγραφεῖς καὶ ἐκδοταὶ δὲν ἔχουν ἀκόμη ἐννοήσῃ πόσον ἐπιβάλλει εἰς τὴν κοινὴν ἐκτίμησιν τὸ βιβλίον ἢ μορφή. Πολλὰ βιβλία ἐγκλείονται πολυτίμους σκέψεις παρέχοντα ἀπαρατήρητα διὰ τὴν πενηρότητα τῆς τυπογραφικῆς περιβολῆς. Βιβλίον φιλόκαλον, σύμψυκτον πρὸς τὰς νεωτέρας ἀξιώσεις τῆς βιβλιακδοτικῆς τέχνης, ἐργόμενον ἀπὸ τόπον ἔνθα ἡ πολεμικὴ κραυγὴ ἐπὶ δεκαετηρίδας παρεμπόδιζε τὴν ἀνάπτυξιν τῶν καλῶν τεχνῶν, οἱ ὅποιοι ἐν εἰρήνῃ θάλλουσι, εἶνε φαινόμενον. Καὶ τὴν εὐάρεστον αὐτὴν ἐκπληξιν προκαλεῖ ἐν πολυτελεῖ βιβλίον, ἐκδοθὲν ἐν Ἑρακλείῳ, ἡ «Κρητικὴ στοά». Πρόκειται περὶ ἡμερολογίου, ἀλλ' ὁ προσδευτικὸς διευθυντὴς κ. Γ. Μουρέλλος, φρονίμως ἀπέφυγε τὴν λέξιν ἡμερολόγιον. Καὶ ἀφοῦ ἐνεωτέρησεν εἰς τὸν τίτλον, ἐπέμεινον ἦτο νὰ φανῇ εἰς ὀπισθοκαταστάσεως—διὰ νὰ μεταχειρισθῶ τὴν λέξιν τοῦ συρμού—εἰς τὴν ἐκλογὴν τῆς ὕλης. Ἡ ἐκλογὴ, ἡ προσεκτικὴ, ἡ ἀνεπιβραστος, εἶνε ἐκ τῶν δυσκολωτάτων, ὅσα εἰς ἔπερου ἢ φιλοδοξία τῶν «λογίων νέων» ἀπεριόριστος.

Ὁ ἐκδότης τῆς «Κρητικῆς στοᾶς»—ὁ ὅποιος γράφει ποιήματα, δράματα καὶ ὅμως εὐδὲ γραμμῆν ὁ ἴδιος χαίραται ἐν τῇ ἐπιτηρίδι του—εἶνε καινοτομος. Ἐννοεῖ νὰ παράσῃ εἰς τοὺς συνδρομητὰς του σοβαρὰ ἔργα, μελέτας αἱ ὅποιοι νὰ ἔχουν ἐνδιαφέρον καὶ νὰ προσθέτουν κατὰ νέον, καὶ πρὸς τοῦτο συνεκέντησεν καὶ ἐκ τῶν παλαιῶν καὶ ἐκ τῶν νεωτέρων τοὺς δυναμένους νὰ ἀρθῶν ὑπὲρ τὸ σύνθετον ἐπίπεδον. Εἰς τοῦτο, ὡς καὶ εἰς τὴν ἐκτάκτως καλαίσθητον διάταξιν τῆς ὕλης ὁ ἐκδότης παρέχει ἑαυτὸν ζήλευτον ὑπόδειγμα εἰς τοὺς παρ' ἡμῖν ἡμερολογιακοὺς ἐκδοτάς.

Ὁ πολυτελεῖς τόμος, ὅστις κισμεῖται καὶ ἀπὸ καλλιτεχνικὰς εἰκόνας, περιέχει ἄρθρα, ποιήσεις, μελέτας, διηγήματα τῶν κ. κ. Σ. Δε-Βιζῆ, Κ. Παλαμά, Γ. Ν. καὶ Γ. Χατζιδάκι, Δ. Ζῶη, Μ. Σιγούρου, Πέτρου καὶ Πετρούλας Ψηλορείτη, Γ. Παργαλίτου, Σ. Μαρτζώκη, Δ. Καλογεροπούλου, Σ. Ξανθοῦδου, Σιβύλλης κλπ. Ἡ «Κρητικὴ Στοά», ἦν θερμότατα συνιστῶμεν, πωλεῖται εἰς τὰ γραφεῖα μας ἀντὶ 3 δραχμῶν.

«Παρά τὴν ἐστίαν». Ὁ κ. Δουζίνας, φίλτατος συνεργάτης τῆς «Πινακοθήκης», δεξιότατος μεταφραστὴς διηγημάτων καὶ καλλιτεχνικῶν μελετῶν ἐξέδωκεν ἐν Χαλκίδι τομίδιον διηγημάτων κατὰ μετάφρασιν καὶ πρωτοτύπων. Τὰ πρῶτα φανερόνουν μίαν προσοχὴν εἰς τὴν ἐκλογὴν, τὰ δὲ δευτέρω, χαρίσματα ἡθογραφικῆς ἀσηχηματικότητος. Τὰ διηγήματα τοῦ κ. Δουζίνου, ἔχουν γραφὴν πρὸ ἑσῶν, καὶ ἐνεκα τοῦτου εἶνε γραμμένα εἰς καθάρην... καθαρεύουσιν, ἐνῶ εἰς τὸ διηγημα ἀπαιτεῖται ὕψος, οὐχὶ δημοσιογραφικόν, ἀλλ' ἀπλοῦν, προσαρμοζόμενον πρὸς τὸ αἶσθημα. Ἐξ ἐναντίας εἰς τὴν ἐν τέλει ἀρχαϊκῆς ὑποθέσεως μυθολογικὴν εἰκόνα τὸ γλωσσικόν τοῦτο ὕψος εἶνε ἀνεκτόν. Ἐκ τῶν διηγημάτων του ὑπερέχει τὸ τιτλοφορούμενον «Ἐνὸς κακοῦ δοθέντος...» Εἰς τὸ α'. μέρος περιγράφεται μὲ πᾶσαν λεπτομέρειαν εἰς ἀπαρχικὸς γάμος, ὅστις τελειώνει—ἐπὶ τὸ ἑλληνικώτερον—μὲ τὸν φόνον ἐξ ἀπροσεξίας τοῦ γαμβροῦ. Ἡ χόρα ἔρχεται εἰς Ἀθήνας, συνοδεύουσα τὸν ἐπαιτούμενον πατέρα τῆς—καὶ ὡς συνήθως—παρὰστρατεῖ καὶ ἀνέρχεται εἰς τὴν σκηνὴν. Τὴν ἐρωτεύεται ὁ φροντιστής, ὅστις ἀποκαλύπτεται ὅτι εἶνε ἀδελφός τῆς. Μὲ πολλὴν περιγραφικὴν δύναμιν ἐκτυλίσσεται ἡ δραματικὴ αὐτὴ σκηνή.

Συγκινητικὰ εἶνε τὰ δύο διηγήματα «Χριστοῦγεννα» εἰς τὸ ὅσιον ἀντιθέτως πρὸς τὴν «Λιτανεῖαν» τοῦ Χαίτη διὰ τῆς προσευχῆς τῆς μητρὸς ἀναρρῶνται τὸ ἀσθενοῦν τέκνον καὶ ἡ «Δυστοχισμένη Μητέρα», ἣτις ἀναζητεῖ τὸν κληρωτὸν ἐν τῷ στρατῷ υἱόν τῆς, ὅστις ἔχει ἤδη ἀποθάνῃ. Ἐνδιαφέρουσα εἶνε ἡ διήγησις τῆς προφητείας μιᾶς Ἀθηναίδος ἣτις ἐπέδρασε μοιραῖως ἐπὶ ἐνὸς ἔρωτος, ὅστις παρματίζεται διὰ διπλοῦ θανάτου. Ὁ κ. Δουζίνου ἀπεσχολημένος εἰς τὴν τραπεζιτικὴν ἐργασίαν, παρέργως μόνον γράφει, ἐνῶ ἠδύνατο νὰ εἶνε ἐκ τῶν ἰκανωτέρων λογογράφων. Τιμὴ τῶν διηγημάτων δρα. 2. Ἀντίτυπα πωλοῦνται ἐξαιρετικῶς διὰ τοὺς συνδρομητὰς μας εἰς τὸ ἡμῖς τῆς τιμῆς.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Κρανιστής.—Μηνικὸν περιοδικὸν τοῦ ἐν Σμύρνῃ Ἑλληνογερμανικοῦ Λυκείου Κ. Γιαννίκα. Ἀριθ. 1. Ἐκ τῶν περιεχομένων: Κλεάνθης ὁ Ἄσσιος. — Αἱ σχολαὶ τῆς Μιλῆτου. — Ἡ ἐπαγγελματικὴ ἐκπαίδευσις ἐν Γερμανίᾳ. — Κάλαις, διήγημα. — Ὁ μαθησιακὸς εἰς τὰ σχολεῖα. — Βοναπάρτης (ποίημα Λαμαρτίνου).

Διεθνὲς Ἀρχαιολογικὸν καὶ Νομισματολογικὸν περιοδικόν. Διευθυντὴς Γ. Σβορώνος. Εἰς τὸ τελευταῖον τεῦχος ὁ πρωθυπουργὸς κ. Δραγοῦμης δημοσιεύει μελέτην ἐρηνηνευτικὴν τῆς «Κλαυδίας Ἀθηνᾶς» (τοῦ γνωστοῦ ἀναγλύφου τῆς Ἀκροπόλεως,) τῆς ἐμπηγνυούσης τὸ δόρυ παρὰ τὴν ρίζαν στήλης τάφου καὶ φαινομένης ὡς νὰ ἀνακινῶσκη ἐπιγραφὴν. Ἐξακτακτοῦσθαι ὑπὸ πολλῶν ἢ θεὰ ὡς λυπημένη. Ὁ κ. Δραγοῦμης ἐκ τινος χωρίου τοῦ Ἀρκαδοκρατίωνος ὀρηθραῖς ἀποδεικνύει ὅτι ἐκ παναρχαίου ἐθίμου τῶν τρισχρόνων μύθων, δι' οὗ οἱ οἰκτεῖοι τοῦ βιαίως φανερωμένου ἀνεπήγγυσαν τὸ δόρυ ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ νεκροῦ, ἐξηγεῖται ἡ στάσις τῆς Ἀθηνᾶς, ὡς καὶ ἐν εὐρέθῃ παρὰ τὸν ναὸν τῆς Ἀθηνᾶς, πρὸ τοῦ ὅποιου ἐγένοντο αἱ περὶ τῶν φόνων διαλλαγαί.

Φιλολογικὴ Ἐπιθεώρησις.—Ἐβδομαδιαῖον Ἑλληνογαλλικὸν περιοδικόν, ἐν Κων)πόλει ἐκδιδόμενον (Ὁρασιελίδου, τίστηλον). Διευθυντὴς Ν. Βαβέας. Σκοπὸς, κατὰ τὴν προτασσομένην δὴλωσιν τῆς διευθύνσεως, τοῦ περιοδικοῦ εἶνε νὰ δημοσιεύῃ ἀγραμμάς διερευνηούσας ὄνειρα ψυχῆς.

«Κοινωνισμός».—Ὁργανον τῶν νεοειδεατῶν. Ἐν Ἀθήναις. Πύρρος Γιαννοπούλου, Ἄνδρ. Μάρκελλος. Ὁ «Κοινωνισμός», κήρυξ τῆς κοινῆς ἀναγνωρίσεως τῶν ἴσων δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου, φιλοδοξεῖ νὰ ἐξυψώσῃ τὸ φρόνημα τῶν ἐργατικῶν τάξεων διὰ τῶν κοινωνιστικῶν διδασκαλιῶν.

Νέον Πνεῦμα.—Μηνικὸν φιλολογικὸν περιοδικόν ἐκδιδόμενον ἐν Κων)πόλει. Περιεχόμενα: Διάστημα Ἀγγλῆς ἐν Κων)πόλει, ὑπὸ Σ. δὲ Βιάζη. — Ὁρασκῶπιον (ποίημα) Φρ. Κοπέ, ὑπὸ Μαρ. Παπαριστιεῖδου. — Ἀνοιξίς, ὑπὸ Τυμφορσοῦ. — Ἀπὸ τὰ πανηγύρια τῆς ζωῆς, ὑπὸ Ε. Τζελεποδήμου. — Γρόμματα ἀπὸ τὰς Ἀθηνᾶς, ὑπὸ Δ. Γ. Καλεγοροπούλου. — Ἀπὸ τὴν ἐρημιᾶ μου, ὑπὸ Σιβύλλης. — Οἱ σκύλοι τῆς πόλεως, ὑπὸ Ν. Βασιλειῶδου. — Μυθιστόρημα, διηγήματα, ποιήματα. Σημειώσεις τοῦ μηνὸς κλπ. Εἰκόνας καλλιτεχνικαὶ καὶ ἐπικαιροί. (Συνδρομὴ διὰ τὸ ἐξωτερικὸν δρα. γρ. 15).

«Mercure de France». Τεῦχος 16 Μαρτίου. Δημοσιεύεται μελέτη ἐκτενὴς ὑπὸ τοῦ κ. Marcel Coulon ὑπὸ τὸν τίτλον «L'Unité de Jean Moréas».

«Μηνιαία εἰκονογραφημένη Ἀτλαντίς». Ἡ «Ἀτλαντίς» τῆς Ν. Γόρκης ἤρξατο ἐκδίδουσα μηνιαῖον περιοδικὸν πολυτελεῖς, μὲ ἀφθόνοους εἰκόνας καὶ φιλολογικὴν ὕλην.